

SPRÁVA O ČINNOSTI
A HOSPODÁRENÍ
SLOVENSKÉHO
NÁRODNÉHO DIVADLA
2020

Správu o činnosti a hospodárení predkladajú

Ing. Eva Lepešová,
vedúca ekonomického odboru,
Ing. Alexandra Sýkorová, MSc,
tajomníčka GR pre neumeleckú činnosť

Schválil

Mgr. art. Matej Drlička, ArtD
generálny riaditeľ SND

Jazyková korektúra Katarína Vilhanová

Dizajn © Barbora Šajgalíková

Grafická úprava Dana Michlíková

© Slovenské národné divadlo

Vydalo Slovenské národné divadlo, Bratislava, 2021

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO DIVADLA 2020

Peter Kováč (od 3. 1. 2020)

Vladimír Antala (do 2. 1. 2020)
generálny riaditeľ

Miriam Kičiňová (poverená riadením Činohry SND od 1. 9. 2020)

Peter Kováč (do 3. 7. 2020)
generálny riaditeľ

Rastislav Štúr
riaditeľ Opery SND

Jozef Dolinský
riaditeľ Baletu SND

Peter Klaudíny (od 1. 9. 2020)
Eduard Bohunický (do 31. 8. 2020)
riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní SND

Henrieta Borowiecka
riaditeľka Centra marketingu

Alžbeta Bednáriková
riaditeľka Útvaru ľudských zdrojov

Róbert Polc
riaditeľ Technicko-prevádzkového úseku

Eva Lepešová
vedúca ekonomického odboru

Slovenské národné divadlo ďakuje

Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky za celoročnú podporu

Tatra banke, generálnemu partnerovi SND, za dlhoročnú spoluprácu a všetkým partnerom, bez ktorých by divadlo nemohlo byť tým, čím je

Zriaďovateľ MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Generálny partner TATRA BANKA
Banka of Culture and Ministry

... tiež ďakuje všetkým priaznivcom, podporovateľom a milovníkom umenia

OBSAH

Identifikácia organizácie	9
Zhodnotenie činnosti organizácie	13
Ciele organizácie a prehľad ich plnenia	167
Rozpočet organizácie	175
Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie	186
Podnikateľská činnosť	186
Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie	187
Zhodnotenie zamestnanosti	188
Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	193
Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi	195
Záver	197
Príloha č. 1	
Organizačná schéma SND platná k 31. 12. 2020	200

1.
IDENTIFIKÁCIA
ORGANIZÁCIE

1.

1

0

0

Názov organizácie Slovenské národné divadlo
Sídlo organizácie Pribinova 17, 819 01 Bratislava
Identifikačné číslo organizácie 164 763
Zriaďovateľ Ministerstvo kultúry SR
Dátum zriadenia 1. 3. 1920

VEDENIE SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO DIVADLA

Ing. Vladimír Antala, generálny riaditeľ do 2. 1. 2020
PhDr. Peter Kováč, generálny riaditeľ od 3. 1. 2020
PhDr. Peter Kováč, riaditeľ Činohry SND do 3. 7. 2020
Mgr. art. Miriam Kičiňová, ArtD., poverená riadením Činohry SND od 1. 9. 2020
Mgr. Rastislav Štúr, riaditeľ Opery SND
Mgr. art. Jozef Dolinský, riaditeľ Baletu SND
Ing. Eduard Bohunický, riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní SND do 31. 8. 2020
Mgr. art. Peter Klaudíny, riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní SND od 1. 9. 2020
Mgr. Henrieta Borowiecka, riaditeľka Centra marketingu
Mgr. Alžbeta Bednáriková, riaditeľka Útvaru ľudských zdrojov
Ing. Róbert Polc, riaditeľ Technicko-prevádzkového úseku
Ing. Eva Lepešová, vedúca ekonomického odboru

HLAVNÉ ČINNOSTI

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Postavenie a povinnosti SND upravuje Štatút Slovenského národného divadla č. MK-2245/2014-110/12966 zo dňa 23. 7. 2014. Svoje činnosti SND vykonáva aj v zmysle zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Vyhlášky MK SR č. 230/2014 Z. z. o rozsahu vybraných informácií požadovaných od divadiel a hudobných inštitúcií.

Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

2.
ZHODNOTENIE
ČINNOSTI
ORGANIZÁCIE

2.

1

0

0

Objekt Miloš Kopták
Foto Jakub Hauskrecht

Vplyvom pandémie COVID-19 sa rok 2020 z pohľadu umeleckej tvorby podstatne líšil od tých predchádzajúcich. Pandémia výrazne zasiahla do rôznych oblastí spoločenského života, umeleckú sféru nevynímajúc. Divadlo bolo začiatkom marca nútené pozastaviť svoj skúšobný či hrací proces a zabezpečovalo len nevyhnutnú prevádzku. Na krátky okamih sa v letnom a jesennom období vrátilo do interakcie so živým publikom, no len v obmedzenom režime. Plánované premiéry, účinkovanie v repertoárových predstaveniach, hosťovanie na domácich, ale i zahraničných divadelných scénach, edukačné a ďalšie projekty nemohli byť realizované v žiaducom rozsahu.

UMELECKÉ ČINNOSTI

SND vykonávalo v roku 2020 umelecké aktivity v súlade so zákonom č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle v znení zákona č. 103/2014 Z. z. o divadelnej činnosti a hudobnej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a so Štatútom Slovenského národného divadla:

- rozvíjalo národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentovalo aj v zahraničí,
- realizovalo tvorbu nových dramatických, hudobno-dramatických a tanečných diel,
- zabezpečovalo kvalitné uvádzanie reprízovaných inscenácií,
- realizovalo výrobu scénických a kostýmových výprav,
- vydávalo a rozširovalo periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, usporadúvalo výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- zabezpečovalo ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity,
- rozvíjalo spoluprácu s partnerskými divadlami a festivalmi na Slovensku a v zahraničí.

Na realizáciu týchto aktivít SND využíva výnosy z vlastnej činnosti a príspevok zo štátneho rozpočtu.

PREMIÉRY SÚBOROV SND V ROKU 2020

V roku 2020 uviedlo SND spolu 11 premiér, pričom 1 premiéra z celkového počtu sa radí do kategórie online premiér. Z celkového počtu uviedla činohra 7 premiér, opera 3 premiéry a 1 spoločná online premiéra bola uvedená všetkými tromi umeleckými súborami.

Premiéry SND v roku 2020

ČINOHRA SND

Michail Afanasievič Bulgakov	<i>Divadelný román</i>	1. 2., 2. 2. 2020
Jozef Gregor Tajovský /Gabriela Preisssová	<i>Hriech/Její pastorkyňa</i>	12. 9., 13. 9. 2020
Jozef Holý	<i>Kubo</i>	19. 9., 20. 9. 2020
Matúš Bachynec	<i>Milada</i>	4. 10. 2020
Natalie Kocab	<i>Sova</i>	20. 10./23. 10. 2020
Mika Myllyaho	<i>Chaos</i>	4. 12. 2020
Michal Belej	<i>Deklarácia závislosti</i>	12. 12. 2020

OPERA SND

Antonín Dvořák	<i>Rusalka</i>	20. 2., 22. 2. 2020
Giuseppe Verdi	<i>Aida</i>	26. 9., 29. 9. 2020
Operné štúdio SND Grigorij Frid	<i>Denník Anny Frankovej</i>	28. 11. 2020

BALET SND

—		
---	--	--

ONLINE PREMIÉRA ČINOHRY, OPERY A BALETU SND

Georges Bizet	<i>Carmen</i> – <i>Vášeň – pohyb – hlas</i> /pokus o tri podoby Carmen	16. 8. 2020
---------------	--	-------------

HRIECH
Tomáš Maštalir, Vica Kerekes
Foto Braňo Konečný

ČINOHRA SND

1

0

0

Michail Afanasievič Bulgakov

Divadelný román

premiéra 1. a 2. februára 2020, nová budova SND, Sála činohry

Réžia a dramtizácia SKUTR **Kostýmy** Alexandra Grusková **Preklad** Alena Morávková

Hudba Peter Kaláb, Dano Heriban **Dramaturgia a preklad dramtizácie** Miro Dacho

Scéna Martin Chocholoušek

V rámci výročnej stej sezóny Slovenského národného divadla sa dramaturgia činohry orientovala na tému zmyslu divadla v spoločnosti. Tento výber reprezentuje aj dramtizácia *Divadelného románu* Michaila A. Bulgakova. Šlo o prvé uvedenie Bulgakovovho diela v Činohre SND. Inscenácia *Divadelný román* je aj prvým režijným počínom dua SKUTR v SND. SKUTR sú významní česko-slovenskí tvorcovia, ktorí pracujú s estetikou zvláštného realizmu, štylizácie, intertextuálnych kontextov. Adaptácia nie je iba ponorením do Bulgakovovho románu, ale aj intenzívnym stretnutím so životom autora v stalinskom Rusku. Stáva sa tak mementom o umelcovi a dobe, o tvorbe a perzekúcii. Režijné duo SKUTR vytvorilo na podklade Bulgakovovho románu nový svet, v ktorom sa stretáva fantazijnosť, štylizácia aj divadelnosť i politika. Inscenácia má silnú vizuálnu stránku (Martin Chocholoušek a Alexandra Grusková), zosobňuje divadlo v divadle, ale je i silnou metaforou jednotlivca vo vzťahu k politike. Je to inscenácia, v ktorej sa prelínajú všetky herecké generácie (A. Bárta, J. Ol'hová, E. Vášáryová, B. Turzonovová, Z. Studenková, D. Mórová, T. Pauhofová, E. Horváth, M. Huba, R. Stanke, Ľ. Kostelný, M. Šalacha, R. Autner) a majú výraznú úlohu. V inscenácii sa pracuje s alúziami na rôzne herecké štýly, techniky a je doslova ukážkou možností herectva. Vďaka svojmu širokému literárno-politickému a divadelnému kontextu je určená trom cieľovým skupinám – od tej mladšej cez strednú po najstaršiu.

Jozef Gregor Tajovský/Gabriela Preissová

Hriech/Její pastorkyňa

premiéra 12. a 13. septembra 2020, nová budova SND, Štúdio činohry

Réžia Matúš Bachynec **Kostýmy** Ján Husár **Dramaturgia** Daniel Majling **Hudba** Daniel Fischer

Scéna Barbora Šajgalíková **Svetelný dizajn** Ján Ptačin

Unikátne spojenie textov slovenského autora a českej autorky sa stalo súčasťou osláv výročia Slovenského národného divadla. Práve v tomto spojení sa rodí komparácia svetov, jazyka a myslenia, ktoré obnažujú modely správania a fungovania. Zrodila sa inscenácia, ktorej jednou z tém je odhodlanie zabojovať o niečo, na čom záleží, mužsko-ženské vzťahy a riešenie kríz, za ktoré sa prijíma zodpovednosť. Mladý režisér Matúš Bachynec so svojím tímom pripravil inscenáciu nielen so silnými a koncentrovanými hereckými výkonmi, ale i výrazným scénografickým riešením Barbory Šajgalíkovej. I to prispieva k tomu, že inscenácia má svoj katarzný účinok. Priestor v nej dostali aj dve hosťujúce herečky Dana Košická a Vica Kerekes. Inscenácia je určená širokému spektru divákov.

Daniel Fischer. Anežka Petrová, Dana Košická
Foto Bráňo Konečný

Milan Ondřík, Jana Kovalčíková
Foto Brano Konečný

Jozef Hollý

Kubo

premiéra 19. a 20. septembra 2020, nová budova SND, Štúdio činohry

Réžia Lukáš Brutovský **Kostýmy** Alžbeta Kutliaková **Dramaturgia** Miro Dacho **Hudba** Stanislav Palúch
Choreografia Ján Ševčík **Scéna** Juraj Kuchárek

Hollého *Kubo* sa prvý raz dostal na javisko činohry práve v stom roku existencie národného divadla. Aj zaradenie tohto titulu bolo súčasťou osláv storočnice. Inscenácia v réžii Lukáša Brutovského je jasným demaskovaním charakterov a na dreň odhaľuje majetnícke sklony, ide v tej línii slovenskej interpretácie klasiky, ktorá v nej nevidí láskavú blahosklonnosť. Prostáček Kubo nie je len obeťou, ale doslova nástrojom mamonárskych praktík, je nakoniec aj tým, kto atakuje svoje okolie a stáva sa ohrozením spoločnosti. Súčasťou inscenácie je živá hudba od Stanislava Palúcha v podaní takých výrazných muzikantských osobností, ako sú Vojtech Botoš, Marcel Comendant, Marek Konček a Jan Rigo. Výrazným prvkom inscenácie je aj mužský tanečný zbor v choreografii Jána Ševčíka. Ten postupne prináša tému militantnosti do celej inscenácie. Práve toto uchopenie klasiky ukazuje jej drsnú stránku a schopnosť ostrým nožom rezať spoločenské neduhy, ukazuje nám nebezpečenstvo, čo sa stane, ak krajinu začnú riadiť šialenci. V inscenácii je široké generačné obsadenie (A. Javorková, J. Oláhová, D. Jamrich, F. Kovár, E. Horváth, R. Autner, B. Bystriansky, M. Ondřík) a svoju premiéru mala aj nová členka Činohry SND Jana Kovalčíková. Cieľovými divákmi nie sú iba študenti a pedagógovia, práve naopak, je to rodinný typ inscenácie.

Milan Ondřík, Jana Kovalčíková
Foto Brano Konečný

Matúš Bachynec

Milada

premiéra 4. októbra 2020, nová budova SND, Modrý salón

Réžia a dramtizácia Matúš Bachynec **Kostýmy** Ján Husár **Dramaturgia** Alexandra Rychtarčíková,
Daniel Majling **Scéna** Barbora Šajgalíková **Hudba** Andrea Bučková

V spolupráci s KADU uviedla Činohra SND inscenáciu *Milada* ako poctu jej pamiatke práve v roku výročia smrti Milady Horákovvej. Inscenácia je zložená najmä z listov, ktoré posledné dni pred popravou písala rodine. Paradoxne, nie násilie a samotný proces sú v centre, ale vidíme hĺbku osobnosti, vplyv prostredia a kúsok intimity, z ktorých sa Milada zrodila a ku ktorým sa v posledných hodinách utieka. Tak dostáva režim ešte desivejší nádych a inscenácia silné spoločenské vyznanie. Matúš Bachynec ako režisér vytvoril inscenáciu dokumentárneho typu so silným poetickým presahom, kde okrem listov a dobovej hudby, ktorú mala Milada Horáková rada, nezaznie nič iné. Scénografické riešenie Barbory Šajgalíkovej a kostýmy Jána Husára prinášajú kontakt s dobou a rafinovanosť režimu. Inscenácia je pokračovaním línie spoluprác s nezávislými subjektmi.

Vladimír Obsil, Vladena Skorvagová, Petra Dubajová
Foto Brano Konečný

Božidara Turzonovová, Barbora Andrešičová
Foto Ľuboš Kotlár

Natalie Kocáb

Sova

prvá online premiéra 23. októbra (live stream)
nová budova SND, Modrý salón

Réžia a preklad Valéria Schulczová **Dramaturgia** Darina Abrahámová

Inscenácia hry *Sova* českej autorky Natalie Kocáb je pokračovaním hier písaných na telo herca. Božidara Turzonovová a nová členka Činohry SND Barbora Andrešičová nás voviedli do sveta generačných stretov. Práve táto inscenácia má potenciál na oslovenie toho diváckeho spektra, na ktoré sa často zabúda, a to sú seniori. V réžii Valérie Schulczovej vznikla krehká inscenácia s nadhľadom a citlivým pohľadom do spolužitia babky a vnučky. K inscenácii sa viaže aj vzdelávací program a má ambíciu cestovať po Slovensku, práve do domovov sociálnych služieb a stať sa tak generačným divadlom, na ktorom sa budú stretávať starí rodičia a ich vnúčatá. Inscenáciu sme uviedli historicky ako prvú live stream premiéru s obrovskou sledovanosťou nielen zo Slovenska, ale i zo zahraničia.

Mika Myllyaho

Chaos

premiéra 4. decembra 2020, nová budova SND, Štúdio

Réžia Enikő Eszenyi **Kostýmy** Andrea Madleňáková **Preklad** Otto Kauppinen, Mário Drgoňa, Enikő Eszenyi **Hudba** David Mester **Dramaturgia** Mário Drgoňa **Scéna** Katarína Grega Nedelská

V rámci spolupráce so zahraničnými režisérmi sa do Činohry SND vrátila maďarská režisérka Enikő Eszenyi. Naštudovala komornú hru fínskeho dramatika Mika Myllyahoa s názvom *Chaos*. Ponor do intímneho sveta troch žien sa realizuje cez rôzne spôsoby rozprávania príbehu a tak spoznávame aj mužský svet interpretovaný ženami. Stretávame sa tu nielen s herectvom skratky, štylizácie a odstupu, ale aj s komentovaním situácií až brechtovského charakteru. Herečky Diana Mórová, Monika Hilmerová a Táňa Pauhofová s ľahkosťou a s citom pre drobnokresbu vytvárajú priamo pred nami nielen svoje vlastné postavy a ich kolegyně či priateľ'ky, ale aj niekoľko mužských postáv. Je to istý typ hereckej bravúry, ktorá na malej ploche kondenzuje podstatu herectva a pracuje aj s minimalizmom. Inscenácia je určená širokému spektru divákov, lebo otvára osobné a intímne témy rodinných, partnerských a kolegiálnych vzťahov.

Monika Hilmerová, Táňa Pauhofová, Diana Mórová.
Foto Ivan Olvecký

Gabriela Dzuríková, Andrej Šoltés
Foto: Ľuboš Kotlár

Michal Belej, Daša Krištofovičová

Deklarácia závislosti

premiéra 12. decembra 2020, nová budova SND, Modrý salón

Réžia a scéna Daša Krištofovičová **Kostýmy** Veronika Vartíková

Dramaturgia a svetelný dizajn Táňa Mravcová **Hudba** Dalibor Kocián (Stroon)

Poslednou inscenáciou roku 2020 bola autorská hra Michala Beleja a Daše Krištofovičovej *Deklarácia závislosti*, ktorá vznikla v spolupráci s o. z. Prvý plán. Pôvodná dráma o živote Edwarda Bernaysa a jeho ženy Doris Fleischmanovej je rozprávaním zo sveta reklamy a súkromného života a politiky. Otec moderného marketingu sa pred nami odhaľuje v rôznych podobách a spolu s ním a jeho manželkou uvažujeme nad pravdou a jej manipuláciou do podoby propagandy. Je to aj pohľad na práva žien a mužov, keďže práve Doris Fleischmanová je predstaviteľ'kou ženského emancipačného hnutia. Je ideovou hlavou mnohých jeho reklamných kampaní, ale zo spoločného diela nemá žiadne spoločenské uznanie. Inscenácia režisérky Daše Krištofovičovej nás postupne vedie hlbšie do sveta príčin, otázok a zodpovedností práve cez životný osud človeka, ktorý sa stal inšpiráciou aj pre Josepha Goebbelsa. Inscenácia má čisté estetické tvary, využíva niekoľko prostriedkov a priviedla k spolupráci mnoho mladých umelcov, ako je Dalibor Kocián – Stroon či choreografka Monika Prikellová, alebo videoartistka Vladimíra Hradecká. Inscenácia je určená najmä mladej a strednej generácii.

HOSŤOVANIE V ČINOHRE SND

Činohra SND uviedla pre divákov v prvom polroku 2020 aj inscenácie hosťujúcich divadiel. Divadlo Andreja Bagara v Nitre hosťovalo v Sále činohry s inscenáciou *Mechanický pomaranč* (21. 1. 2020). Súčasťou osláv stého výročia SND bolo aj významné hosťovanie inscenácie *Maryša* Národného divadla Praha. Bolo to presne v deň stého výročia prvého činoherného predstavenia, ktorým bola takisto *Maryša* v českom jazyku. Dňa 2. 1. 2020 sme tento moment sprítomnili hosťovaním oceňovanej českej inscenácie *Maryša*. Pôvodne plánované hosťovania, ktoré sa neuskutočnili z dôvodu pandémie koronavírusu, boli v marcových termínoch: *Zem pamätá* (Slovenské komorné divadlo Martin) a *Younak – nový cirkus*. Pandémia zasiahla aj hosťovanie Národného divadla z Osla s inscenáciou *Bojovníci na Helgolande*, ktorú SND plánovalo v dvoch reprízach v apríli 2020.

HOSŤOVANIA ČINOHRY SND

Činohra SND v roku 2020, do vyhlásenia pandemickej krízy, hosťovala s inscenáciou *Pohreb alebo svadba – čo skôr?* v DAB Nitra a v Jókaiho divadle v Komárne s inscenáciou *Pred západom slnka*. Inscenácia *Nepolepšený svätec* bola na konci februára na zahraničnom zájazde v Bruseli, kde získala medzinárodné ohlasy a uznania, a na jeseň, v septembri, reprezentovala Činohru SND na medzinárodnom festivale Divadlo v Plzni.

MODRÝ SALÓN

V priestoroch Modrého salóna sa v prvom polroku 2020 uskutočnil aj diskusný večer pri príležitosti dňa materinského jazyka s názvom *O materinskom jazyku* (21. 2. 2020), ktorý moderovala Ingrid Hrubaničová. V druhom polroku hostil diskusiu o Anne Frankovej k plánovanej premiére Operného štúdia, ktorá sa naživo streamovala na niekoľkých platformách. Modrý salón sa počas pandémie stal dočasným štúdiom, v ktorom SND vytváralo (nakrúcalo a skúšalo) jednotlivé programy ako *Hovorme o opere... a Národné klebety*. V tomto priestore sme nakoniec aj popri ustavične sa meniacich opatreniach realizovali tri premiéry, a to inscenácií *Milada*, *Sova* a *Deklarácia závislosti*.

EDUKAČNÉ PROJEKTY

V prvom polroku 2020 Činohra SND realizovala svoje edukačné projekty *Od textu po predstavenie* na Gymnáziu Grösslingová (40) a na Gymnáziu Juraja Tranovského v Liptovskom Mikuláši (40). Do projektu *Hovorme o divadle...* sa zapojilo súkromné Gymnázium Mercury, s ktorého študentmi sme rozoberali inscenáciu *Dnes večer nehráme* (30). Spolu sme tak v 1. polroku 2020 v rámci edukačných aktivít pracovali so 110 študentmi stredných škôl. Ďalšie plánované edukačné aktivity v druhom polroku boli v dôsledku pandémie zrušené. Na spoluprácu so školami sme nadviazali cez ponuky iinscenácií na Kultúrne poukazy, kde je možnosť stretnutia s tvorivým tímom inscenácie.

ČINOHRA V ETC

ETC aj počas pandémie organizovalo rôzne aktivity ako webináre či online vysielania a iné vzdelávacie programy. Činohra sa v apríli, máji, septembri, novembri a decembri 2020 zúčastnila aktivity Coffeebreak s členskými divadlami ETC, kde sa analyzoval vývoj situácie, opatrenia v kultúre v jednotlivých krajinách i spoločné kroky a postupy v budúcnosti. Od 9. do 11. 6. 2020 realizovalo ETC v online priestore aj každoročnú medzinárodnú divadelnú konferenciu. Činohra SND sa aktívne zúčastnila všetkých aktivít online konferencie, ako boli hlasovania o projektoch ETC, prijímanie nových členov, panelové diskusie, konferenčné príspevky, webináre a workshopy.

ONLINE AKTIVITY

Činohra SND rovnako ako iné divadlá naprieč Európou pracovala v tomto roku ovplyvnenom pandémiou COVID-19 s inými komunikačnými prostriedkami, keďže kontakt s divákmi bol obmedzený.

V rámci prvej vlny pandémie realizovala niekoľko typov programov pod názvom *SND Doma I.* Dramaturgicky sme štruktúru nazvali takto: Trojkamerové záznamy inscenácií (22 inscenácií, každá mala 2 týždne uvedenia), Rozprávka s činohrou (14x čítanie z literatúry pre deti), Káva s činohrou (10x čítanie z literatúry pre dospelých), Dramaturgické úvody (informačné texty k jednotlivým uvádzaným inscenáciám), reprízy tematických diskusií Slovenské osmičky (10 dielov), Ľubica Krénová a jej hostia (5 dielov). Vo fáze *SND Doma II.* sme realizovali nahrávanie diskusných relácií Národné klebety (3 diely), príprava inscenácie *Carmen*. Premiéru mala 16. 8. 2020 na platforme YouTube.

Vo fáze *SND Doma III.*, v druhej vlne pandémie, ide najmä o realizáciu live streamov inscenácií cez rôzne platformy. Priebežne uvádzame čítanie *Malého princa* na pokračovanie s Františkom Kovárom (12 dielov).

Počas druhej vlny pandémie sa činohra rozhodla vstúpiť do online sveta prostredníctvom live streamu či sprostredkovaním záznamov inscenácie na niekoľkých platformách. Takto sme už v októbri oslovili školy, ktoré majú možnosť vymeniť Kultúrne poukazy za sledovanie inscenácií *Elity*, *Labyrinty a raje Jana Amosa*, *Kocúr na kolieskových korčuliach* cez Vimeo vrátane zoom diskusií s dramaturgmi inscenácií. Rozhodli sme sa vstúpiť do projektu dramox.cz – český divadelný portál s inscenáciami dostupnými online, ktoré sú pôvodnými autorskými dielami SND, vytvorili ich českí tvorcovia (*Elity*, *Strach*) a pôvodnú inscenáciu Slávy Daubnerovej *Spievajúci dom*.

Pokračovali sme v live streame malých inscenácií z Modrého salónu cez platformu SND YouTube. Veľké inscenácie sme streamovali cez platformu navstevnik.online. Zvolili sme dôležitú sociálnu stratégiu – mať dostupné streamy zadarmo i tie platené. Je to pre nás aj dôležitý odkaz smerom k verejnosti a našej službe pre ňu.

ONLINE PREMIÉRY – KANÁL SND YOUTUBE

- 17. 8. Projekt *Carmen* – online premiéra
7 173 videní, súbežní diváci 681
- 23. 10. *Sova* – live stream premiéra
6 144 videní, súbežní diváci 1 498

V rámci platformy navstevnik.online

- 11. 11. *Polnočná omša* – live stream
915 zakúpených vstupeniek
- 19. 11. *Mercedes Benz* – live stream
588 zakúpených vstupeniek
- 24. 11. *Pred západom slnka* – live stream
za účasti divákov
1 108 zakúpených vstupeniek
- 16. 12. *Kubo* – live stream
561 zakúpených vstupeniek
- 27. 12. *Fanny a Alexander* – SND záznam
108 zakúpených vstupeniek

V rámci platformy kanál SND YouTube

- 14. 11. *Morena* – live stream
8 112 videní, max. súbežní diváci 1 555
- 29. 11. *Korene* – live stream za účasti divákov
2 895 videní, max. súbežní diváci 286
- 3. 12. *Ste medzi nami*

V rámci predaja Kultúrnych poukazov cez Vimeo
od 15. 10. 2020 – *Elity*
od 15. 10. 2020 – *Labyrinty a raje Jána Amosa*
od 20. 10. 2020 – *Kocúr na kolieskových korčuliach*

V rámci platformy Dramox.cz

od 10. 11. 2020 do 10. 11. 2021 – *Elity*
od 10. 11. 2020 do 10. 11. 2021 – *Strach*
od 10. 12. 2020 do 10. 12. 2021 – *Spievajúci dom*

SPRIEVODNÝ KOMENTÁR

Rok 2020 ovplyvnili a poznamenali dve základné skutočnosti. Najprv oslava stého výročia vzniku SND a následne neočakávaná situácia zastavenia činnosti pre pandémiu COVID-19.

Bol to nakoniec rok zmien, presúvaní premiér a spoluprác. Napokon sa podarilo realizovať 7 premiér naživo. V Sále činohry SND sme uviedli inscenácie hier *Divadelný román* autora Michaila Afanasieviča Bulgakova v réžii hosťujúceho dua SKUTR a Hollého *Kuba*. Vznikla tak prvá dramatizácia tohto titulu, a to priamo na objednávku Činohry SND, i prvé uvedenie Hollého titulu na pôde SND.

Pandémia najprv zastavila aj rozoskúšanú inscenáciu *Kubo* (réžia Lukáš Brutovský) a *Hriech/Její pastorkyňa* v réžii Matúša Bachynca tesne pred technickou a kostýmovou skúškou, ale v septembri sa ich podarilo realizovať a naživo premiérovať. Rovnako sme naživo v decembri odpremiérovali aj inscenáciu *Chaos* v réžii maďarskej režisérky Enikő Eszenyi. V Modrom salóne sme uviedli premiéry inscenácií *Milada*, *Sova* a *Deklarácia závislosti*. Umožnilo nám to skúšať nové technologické postupy aj pri presune do online sveta.

Ďalšími pripravovanými premiérami, ktoré sa v Sále činohry a v Štúdiu neuskutočnili z dôvodu pandémie koronavírusu a presunu, boli inscenácie *Scény zo života režiséra (Ingmara Bergmana)* v réžii Romana Poláka, *Torquato Tasso* v réžii Jána Antonína Pitinského. Vznikol však už pôvodný text hry *Scény z manželského života* i výtvarné návrhy k obom pripravovaným premiéram. Činohra v rámci jubilejnej sezóny uviedla aj hosťujúcu inscenáciu *Maryša* Národného divadla Praha. Naplnila tak metaforický oblúk, keď v prvej

činohernej premiére *Maryše* pred sto rokmi znela čeština, keďže základom SND bola česká divadelná skupina Bedřicha Jeřábka. Slávnostná inscenácia hovorila nielen o československom kontexte vzniku SND, ale aj o našich nadštandardných česko-slovenských divadelných vzťahoch. V úvode inscenácie mali slávnostný príhovor Jan Burian, generálny riaditeľ ND Praha, a Peter Kováč, generálny riaditeľ SND.

Ešte pred pandémiou sa podarilo Činohre SND vycestovať aj na divadelné zájazdy. Jeden z nich bol priamo v Bruseli, čím sa pôvodná hra Ľubomíra Feldeka a inscenácia *Nepolepšený svätec* s úspechom prezentovala na zahraničnej pôde nielen pre Slovákov žijúcich v zahraničí, ale aj pre mnoho ďalších hostí. Túto inscenáciu sme v septembri 2020 uviedli aj na medzinárodnom festivale Divadlo v Plzni. Domáce zájazdy v Nitre (*Pohreb alebo svadba – čo skôr*) a Komárne (*Pred západom slnka*) potvrdili zmyslupnosť naplňania našich recipročných vzťahov s ostatnými divadlami na Slovensku.

Počas obdobia pandémie sa Činohra SND podieľala na spolutvorení online programu a projektov v kooperácii s Operou SND a Baletom SND. Jedným z takýchto počinov bola spoločná trojsúborová augustová online premiéra projektu *Carmen*. Rovnako sme spolupracovali aj na samotnom galavečere pri príležitosti stého výročia SND – ... *tak sme my...*, ale aj na koncerte *Divadlo pred divadlom*.

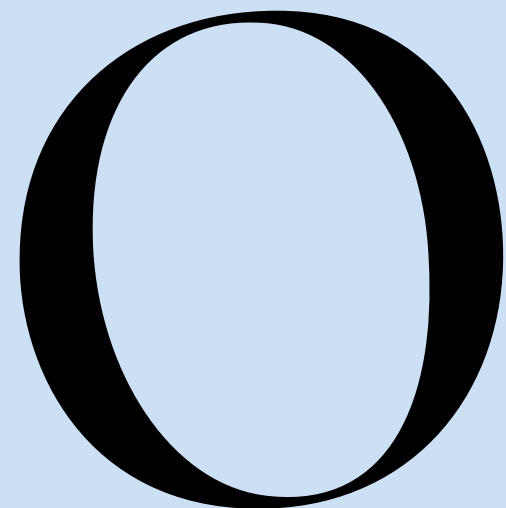
V druhej polovici júna 2020 sme v činohre po viac ako trojmesačnej pauze opäť otvorili svoje sály pre divákov za prísnych bezpečnostných a hygienických opatrení. Uviedli sme štyri predstavenia (dvakrát *Tak sa na mňa prílepila*, *Je úžasná*, *Apartmán v hoteli Bristol*). Na jeseň sme si skúšali schopnosť flexibilne reagovať s ohľadom na pandemickú situáciu i opatrenia. Popri klasickom hraní sme naplno fungovali aj v online priestore cez live streamy inscenácií.

Aj počas obdobia zastavenej činnosti sa Činohra SND zúčastňovala aktivít ETC, spolupracovala s Divadelným ústavom pri vyhodnocovaní súťaže Nová dráma, pružne reagovala na spoluprácu s MZV a EZ SR a uviedla inscenácie činohry (*Bačova žena*, *Rivers of Babylon* a *Mojmír II.*) s anglickými titulkami aj pre zahraničných divákov. Počas leta sme pripravovali a realizovali pred divadlom festival s názvom *Letné piatky*, kde sme hostili niekoľko subjektov z nezávislej divadelnej i tanečnej scény. Podujatie sa stretlo so širokým ohlasom a dobrou spätnou väzbou.

Rok 2020 bol náročnou skúškou trpezlivosti i odhodlania, nielen zdravia a bezpečnosti. Najmä nás nútil učiť sa nové veci, prijímať nové výzvy a hľadať nové estetické východiská v súvislosti s pandémiou. Učil divadelníkov modelom prispôsobenia sa, ale odhalil, aké je to rizikové a krehké povolanie. S rešpektom o to väčším sme pristupovali k riešeniu bezpečnostných opatrení aj počas hrania či skúšania.

OPERA SND

1

0

0

Lenka Mačliková, Adriana Banášová, Alena Kropačková, Peter Mikuláš
Foto Zdenko Hanout

Antonín Dvořák

Rusalka

premiéra 20. apríla a 22. apríla 2020, nová budova SND, Sála opery a baletu

Hudobné naštudovanie Ondrej Olos **Kostýmy** Ľudmila Várossová **Dirigenti** Ondrej Olos, Martin Leginus

Choreografia Jaroslav Moravčík **Réžia** Martin Kákoš **Zbormajster** Pavel Procházka

Scéna Milan Ferenčík **Dramaturgia** Pavol Smolík, Marek Mokoš

Účinkujú sólisti a hostia Opery SND, orchester a zbor Opery SND, externý tanečný zbor

Inscenácia dopĺňa spektrum ponuky Opery SND v oblasti slovanskej hudobnej tvorby a zároveň je dobrou príležitosťou využiť sólistický potenciál prevažne domáceho súboru. Skôr než filozofickým pohľadom na Rusalku ako podobenstvo o cene života je nová inscenácia rodinným predstavením, ktoré dielo vníma najmä ako rozprávkový príbeh. Pozitívom je, že inscenácia vzbudila veľmi rýchlo záujem publika a nielen premiéry, ale aj naplánované reprízy predstavenia boli vypredané.

Giuseppe Verdi

Aida

premiéra 26. septembra a 29. septembra 2020, nová budova SND,
Sála opery a baletu

Hudobné naštudovanie Jaroslav Kyzlink **Kostýmy** Ľudmila Városová **Dirigenti** Jaroslav Kyzlink,
Dušan Štefánek **Choreografia** Jaroslav Moravčík **Réžia** Pavol Smolík **Zbormajster** Pavel Procházka
Scéna Marek Hollý **Dramaturgia** Martin Bendík

Účinkujú sólisti a hostia Opery SND, orchester a zbor Opery SND, Balet SND,
externý tanečný a spevácky zbor

Nevšedná opera starnúceho majstra Verdiho patrí medzi najpopulárnejšie diela svetovej opernej literatúry. Vznikla na objednávku, ktorá prišla až z exotickej Káhiry, a mala byť uvedená ako súčasť slávnostného ceremonálu pri otvorení Suezského prieplavu. I keď sa to úplne podľa plánov neuskutočnilo a dielo odznelo o niečo neskôr, slávnostný charakter ostal nezmenený. V hudbe *Aidy* sa stretáva honosný lesk štátnych a vojenských ceremónií s vypätými okamihmi citových konfliktov ústredných protagonistov a vonkajšková nádhera masových scén so zbormi a baletnými číslami s intímne ladenými pasážami lyrických osobných vyznaní. *Aida* je nielen pútavým romantickým príbehom so strhujúcou hudbou, ale aj výpravnou monumentálnou freskou, ktorá priťahuje nemenej oči ako uši.

Monika Fabianova
Foto Zdenko Hanout

Koncertné podujatia

K

1

0

0

Opäť spolu!

27. júna 2020, historická budova SND

Dramaturgia Pavol Smolík

Účinkovali sólisti a hostia Opery SND – Jolana Fogašová, Terézia Kružliaková, Adriana Kučerová, Michal Lehotský, Peter Mikuláš, Sergej Tolstov **Klavírny sprievod** Jana Nagy-Juhász, Jozef Katrák, Branko Ladič

Prvé podujatie s osobnou účasťou divákov po uvoľnení protiepidemických opatrení. Koncert romantických piesní ruských, českých a slovenských skladateľov s klavírnym sprievodom a výborným obsadením sa tešil skvelému ohlasu divákov i odbornej verejnosti.

Foto: Marek Bubnič

Otvárací koncert 101. sezóny

19. septembra 2020, historická budova SND

Dramaturgia Robert Jindra, Pavol Smolík **Dirigent** Robert Jindra

Účinkovali Jolana Bubnič Fogašová, Eva Hornyáková, Adriana Kohútková, Ľubica Vargicová, Tomáš Juhás, Ľudovít Ludha, Pavol Remenár a orchester Opery SND

Otvorenie novej sezóny Opery SND bolo vždy slávnostnou príležitosťou, pri ktorej sa po prázdninovej prestávke opäť stretli naši umelci s publikom na divadelnom či koncertnom podujatí. Tentoraz bola atmosféra nabitá očakávaniami po lete plnom uvoľnených protipandemických opatrení, po dlhej prestávke zavinennej koronavírusom.

Divadelnú sezónu 2020/2021 začal náš súbor slávnostným galakonzertom.

Pri formovaní dramaturgie koncertu bolo túžbou siahnuť po celých obrazoch z niekoľkých oper. Koncert teda nebol „obligátnym“ sledom árií a duet, ale ponúkol rozsiahlejšie dramatické scény, v rámci ktorých mohli interpreti okrem svojich hlasových dispozícií preukázať aj svoje schopnosti psychologického tvarovania hudobno-dramatických postáv.

Pozvanie pripraviť a dirigovať koncert prijal popredný český dirigent Robert Jindra, ktorý sa práve v tento večer ujal novej pozície hlavného rezidentného dirigenta Opery SND.

Výstavy

1

0

0

Vernisáž

Tajomný Egypt

V pondelok 21. septembra 2020 o 18.00 h sa vo foyeri novej budovy SND pri príležitosti premiéry Verdiho opery *Aida* uskutočnila vernisáž výstavy *Tajomný Egypt: Od archeologického výskumu po operu*. Výstava, ktorá bola sprievodným podujatím, predstavila kultúru starovekého Egypta a jeho výskum slovenskými egyptológmi. Návštevníkov zoznámila s lokalitami, na ktorých naši archeológovia pracujú, ale aj s historickými postavami, ktoré žili v krajine na Níle, či so staroegyptskými božstvami prezentovanými aj vo Verdiho opere. Svet starovekých Egyptčanov ponúka významnú inšpiráciu všetkým tvorcom, ktorí sa podujmú inscenovať toto monumentálne operné dielo.

Súčasťou vernisáže boli inscenované obrazy inšpirované reáliami, životom a zvykmi z čias starovekého Egypta. Ukázali, prečo je Egypt darom Nílu a ako sa v krajine žilo, milovalo, bojovalo či umieralo. Diváci sa oboznámili s ľúbostnou lyrikou, ale aj vojenskou tematikou či s rituálom „váženia srdca“, pri ktorom sa rozhodovalo o posmrtnom živote človeka. Zaznela tiež recitácia v staroegyptčine.

VERNISÁŽ VÝSTAVY TAJOMNÝ EGYPT
Foto Juraj Žilincár

Diskusná relácia

D

1

0

0

Foto Zuzana Fischerov

Diskusná relácia

Príbeh Anny Frankovej ako umelecká inšpirácia

K pripravovanej premiére Grigorija Frida *Denník Anny Frankovej* sa 21. novembra 2020 uskutočnila v Modrom salóne novej budovy SND diskusná relácia nazvaná *Príbeh Anny Frankovej ako umelecká inšpirácia*. Úryvky z knihy prečítala členka Činohry SND Jana Kovalčíková, ukážky z operného diela zazneli v podaní členky Operného štúdia SND Anety Podrackej Bendovej s klavírnym sprievodom Andrey Báležovej. Diskutujúcimi boli Nina Galanská – Nadácia Milana Šimečku, Alexandra Petrášová – Vydavateľstvo SLOVART, Gabriela Šaturová – Veľvyslanectvo Holandského kráľovstva na Slovensku, Michaela Lončíková – historička, Marek Mokoš – lektor dramaturgie Opery SND a moderátorom diskusie bol redaktor Denníka N Mirek Tóda. Týmto podujatím sa Opera SND spolu s Činohrou SND zapojila do projektu *Noc divadiel*.

V rámci diskusnej relácie sa uskutočnila prezentácia komiksovej verzie príbehu Anny Frankovej – aktuálnej knižnej novinky Vydavateľstva SLOVART, ktoré na projekte spolupracuje.

Operné štúdio SND

OŠ

1

0

0

Grigorij Frid

Denník Anny Frankovej

premiéra/online premiéra 28. novembra 2020, nová budova SND,
Sála opery a baletu

Hudobné naštudovanie Ondrej Olos **Choreografia** Nikoleta Rafaelisová

Dramaturgia a réžia Marek Mokoš **Scénografia** Barbora Šajgalíková

Libreto Grigorij Frid podľa *Denníka Anny Frankovej* **Český preklad libreta** Petr Štědroň

Účinkovali členky Operného štúdia SND, korepetítorka Operného štúdia SND, členka Baletu SND

Monodráma v 21 scénach

Operné libreto *Denník Anny Frankovej* napísal autor podľa vybraných častí zo zápiskov denníka nemeckého židovského dievčaťa ukrývajúceho sa v holandskom Amsterdame počas druhej svetovej vojny. Koncom januára 2020 uplynulo 75 rokov od oslobodenia nacistického koncentračného a vyhladzovacieho tábora Auschwitz. Tragické príbehy druhej svetovej vojny a holokaustu inšpirovali vznik mnohých diel, jedným z nich je aj monodráma *Denník Anny Frankovej*. Súčasná kultúrno-politická situácia nás opäť raz núti zamýšľať sa spolu s mladou generáciou, aké je nesmierne dôležité poznať históriu druhej svetovej vojny. Extrémizmus, násilie, netolerancia k ľuďom rôznych etník, vierovyznaní a mnohé podprahové ideológie, ktoré opäť žijú medzi nami, sú motiváciou, aby sme hovorili o hrôzach tohto obdobia a o ich následkoch. Preto je celý projekt navrhnutý tak, aby mohol výjazdovo opustiť scénu SND a edukačným spôsobom vplývať na mladú generáciu aj v menších mestách a sálach. V širšom spoločenskom kontexte ide o silné posolstvo na základe životných skúseností mladého dievčaťa Anny, ktorá svoj kratučký život dokázala naprieť hrozivým udalostiam naplniť silnou vierou a nádejou na krajší život.

Foto Peter Brenkus

Foto: FB Opera SND

Komorný koncert Operného štúdia SND

Online premiéra 2. novembra 2020, nová budova SND
Sála opery a baletu

Dramaturgia Marek Mokoš

Účinkovali členovia Operného štúdia SND, členovia Činohry SND a korepetítorka Operného štúdia SND

Opera Slovenského národného divadla v rámci platformy *SND Doma* pripravila ďalší projekt určený do online priestoru. Dramaturgia ponúkla širokú paletu komorných hudobných podujatí a diskusií. Patril k nim aj komorný koncert slovenskej piesňovej tvorby 20. storočia v podaní vybraných mladých slovenských spevákov – členov Operného štúdia SND. Koncert obohatila poézia v interpretácii členov Činohry SND Štefana Bučka a Emílie Vášáryovej, ktorá s Operným štúdiom SND spolupracovala aj ako lektorka v rámci cyklu hereckých workshopov. Projekt v rámci online platformy *SND Doma*.

ONLINE AKTIVITY

Giacomo Puccini Gianni Schicchi

online premiéra 10. decembra 2020,
historická budova SND

Hudobné naštudovanie Martin Leginus
Dramaturgia Pavol Smolík
Réžia Roman Polák
Kostýmy Peter Čanecký
Scéna Pavel Borák
Libreto Giovacchino Forzano
Pohybová spolupráca Juraj Letenay

Účinkovali sólisti a hostia Opery SND,
členovia orchestra a zboru Opery SND

Opera SND si v čase, v ktorom nebol možný vstup divákov do divadla, pripravila komickú operu v jednom dejstve, v talianskom jazyku a so slovenskými titulkami. Titul, ktorý nepodlieza svojou náročnosťou vysokú úroveň a zároveň môže divákovi vyčariť úsmev na tvári vo vysokom štandarde a rozlíšení. Taktovky sa chopil za prísnych protipandemických opatrení dirigent Opery SND Martin Leginus, ktorý sa podujal preniesť umelecký zážitok z historickej budovy SND do obývačiek všetkých priaznivcov a fanúšikov operného umenia. Pôvodná inscenácia *Triptych (Sestra Angelika, Plášť, Gianni Schicchi)* vznikla v koprodukcii s Operou Národného divadla moravskosliezského v Ostrave.

KONCERT

250. Beethoven

Opera Slovenského národného divadla si 28. decembra 2020, v období plnom zákazov a dodržiavania striktných opatrení, pripomenula 250. výročie narodenia jedného z najväčších hudobných velikanov Ludwiga van Beethovena, a to sporadicky hraným dielom – *Septetom Es dur, op. 20 pre sláčikové a dychové nástroje*. Ťažké, neisté až chaotické časy, aké zažíval viedenský génius vo víre vojenských avantúr francúzskej armády, nám dnes môže pripomínať nekonečné a neisté čakanie na koniec protiepidemických opatrení. Veľkosť osobnosti totiž tkvie práve v schopnosti osloviť nielen súčasníka, ale aj nasledujúce generácie a dodať nádej. Programom sprevádzal ikonický člen Činohry SND Dušan Jamrich a dramaturg Opery SND Martin Bendik.

Účinkovali členovia orchestra Opery SND

V RÁMCI PLATFORMY NAVSTEVNIK.ONLINE

10., 19. a 22. 12. 2020

Gianni Schicchi – záznam
40 zakúpených vstupeniek

13. a 19. 12. 2020

Opäť spolu! – záznam
20 zakúpených vstupeniek

28. 12. 2020

250. Beethoven – záznam
28 zakúpených vstupeniek

17., 20., 25., 26. a 30. 12. 2020

Vianočný príbeh – záznam
183 zakúpených vstupeniek

28. 11. a 11. 12. 2020

Denník Anny Frankovej
– live stream a záznam
96 zakúpených vstupeniek

V RÁMCI PLATFORMY KANÁL SND YOUTUBE

29. 10. 2020

Komorný koncert Operného štúdia

MECENÁŠSKY KLUB

Vznik Mecenášskeho klubu pri Opere Slovenského národného divadla začiatkom tohto roka predstavuje pre divadlo jeden z dôležitých krokov, keďže existencia mecenášstva je bežná vo väčšine operných domov a divadiel v zahraničí. Ponúka možnosť podporiť umenie, prispieť k zveľadovaniu nášho kultúrneho niveau a spolupodieľať sa na tvorbe operných inscenácií či projektov.

SPRIEVODNÝ KOMENTÁR

Rok 2020 bol poznačený pandémiou nového koronavírusu, ktorá výrazne ovplyvnila fungovanie nielen Opery SND, ale aj všetkých kultúrnych inštitúcií na celom svete. Bol to rok plný nádeje, pričom okrem bežného repertoáru bolo v pláne uviesť štyri premiéry, z ktorých len dve, vynímajúc premiéru Operného štúdia, sa podarilo odohrať. V období od 1. 1. 2020 do 8. 3. 2020 odohrala Opera SND 22 predstavení vrátane galavečera ... *tak sme my*... Pred všetkými predstaveniami sa uskutočňovali Dramaturgické úvody, v rámci ktorých dramaturgovia Opery SND sprostredkovali divákovi informácie o jednotlivých tituloch a inscenáciách. Februárová premiéra Antonína Dvořáka *Rusalka*, plná oslávnej hudobnej krásy, patrí medzi divadelné diela, ktoré oslovia každého diváka hľadajúceho odpoveď na tie najzložitejšie životné otázky. Veľkým pozitívom bolo, že inscenácia vzbudila veľmi rýchlo záujem publika a nielen premiéry, ale aj naplánované reprízy predstavenia boli vypredané. Posledný deň pred uzatvorením brán divadla stihla Opera SND uviesť matiné k pripravovanej premiére opery *Aida*, ktorá musela byť z dôvodu pandémie v premiérovom týždni odsunutá. Intenzívne dvojmesačné skúšobné obdobie, ktoré malo vyvrcholiť 13. a 14. marca 2020 premiérou, bolo zastavené v tom najnevhodnejšom momente. Krištáľová guľa ukazovala množstvo scenárov, ale v tej chvíli nikto z nás nemohol tušiť, že sa pandémia okrem ľudských životov bude snažiť aj o likvidáciu kultúrneho života na Slovensku. Napokon počas krátkeho uvoľnenia sa 27. júna uskutočnil v historickej budove SND piesňový koncert *Opäť spolu!* so skvelým

a nezabudnuteľným obsadením a 30. júna sme pre divákov a priaznivcov hudobného divadla pripravili atraktívny open air program ako rozlúčku s aktuálnou jubilejnou sezónou, *Divadlo pred divadlom*. Vytúžená a dlhoočakávaná *Aida* sa predsa len dočkala svojej premiéry 26. a 29. septembra 2020, týždeň po *Otváracom koncerte 101. sezóny Opery SND* a týždeň pred ďalším zákazom hrania pred divákmi. Opera sa aj spolu s ostatnými súbormi SND snažila počas celého roku zaznamenávať menšie formy na kameru a prezentovať ich smerom k divákovi prostredníctvom on-line kanálov. Rôzne videá a nahrávky členov orchestra, zboru a sólistov sa dostávali touto, nie tradičnou formou pre divadlo, k fanúšikom operného umenia. V závere roka sme našu prácu začali prezentovať prostredníctvom novej platformy Návštevník online. *Denník Anny Frankovej* od Grigorija Frida, *Gianni Schicchi* od Giacoma Pucciniho a ako vianočný darček sme pripravili *Vianočný príbeh*, ktorý sa podarilo raz uviesť aj pred živým publikom 12. decembra v Sále opery a baletu v novej budove SND.

BALET SND

B

1

0

0

Modelka Tatum Shoptaugh
Foto Jakub Gulyás

Z dôvodu pandémie neuviedol Balet SND v roku 2020 samostatne žiadnu z pripravovaných premiér – *Popoluška* a *Majster a Margaréta*, ktoré boli v pokročilej fáze prípravy. Spolupodielal sa však na mnohých spoločných projektoch, ktoré sú bližšie špecifikované v nasledujúcich častiach.

Hostovania Baletu SND v zahraničí

H

1

0

0

GALAVEČER V BRNE

25. január 2020,
Národní divadlo Brno
– Janáčkovo divadlo

Prví sólisti Baletu SND Tatum Shoptaugh a Yuki Kaminaka pod vedením baletného majstra Igora Holováča sa predstavili na exkluzívnom baletnom galakonzerte v ND Brno spolu s hviezdami zo svetových divadelných scén. Balet Národného divadla Brno, ktorý oslávil v tejto sezóne 100 rokov svojej existencie, tak vzdal poctu generáciám interpretov a tvorcov, ktorí vytvárali jeho bohatú a slávnu tradíciu. V programe vystúpili okrem našich sólistov hostia z Veľkého divadla v Moskve, Mariinského divadla v Petrohrade, Viedenského štátneho baletu, Kráľovského baletu v Londýne alebo z Holandského národného baletu v Amsterdame a sólisti z národných divadiel z Prahy, Bratislavy a Brna v klasických pas de deux a súčasných choreografiách.

HOSŤOVANIE BALETU SND NA ONLINE FESTIVALE V MEXIKU A SARAJEVE

Balet SND sa počas pandemického roka 2020 predstavil na dvoch medzinárodných podujatiach s inscenáciou Vasilija Medvedeva a Stanislava Feča *Don Quijote* – v Mexiku a Sarajeve. Festival Danzatlán, ktorý sa tento rok konal už po piatykrát, vznikol z iniciatívy mexickej primabaleríny so svetovým renomé Elisy Cabrery. V rámci promovania nášho súboru na festivale vznikol dokument s výpoveďami sólistov a ukážkami ich tanečných výstupov. Na jeseň (19. – 25. 9.) sa predstavil náš balet s inscenáciou *Don Quijote* na rovnako prestížnom medzinárodnom podujatí s bohatou tradíciou a svetovým zastúpením – online Medzinárodnom festivale v Sarajeve – BALET FEST SARAJEVO 2020.

GALAVEČER V BRNE
Zdroj archiv ND Brno

ONLINE AKTIVITY

V RÁMCI PLATFORMY
NAVSTEVNIK.ONLINE

26. a 29. 11. 2020

Don Quijote – záznam

– 86 zakúpených vstupeniek

6., 7., 12., 13., 18., 2x 20.,

23., 2x 25, 28. a 29.12. 2020

Luskáčik – záznam

– 893 zakúpených vstupeniek

Edukačné projekty

E

1

0

0

BALETNÁ PRÍPRAVKA

Marileny Halászovej v SND

V prvom polroku 2020 pokračovala v baletných skúšobných priestoroch svoju činnosť aj Baletná prípravka SND, ktorá vznikla pred 5 rokmi z iniciatívy riaditeľa baletu Jozefa Dolinského. Jej zámerom bolo dôsledne sa venovať deťom v predškolskom a mladšom školskom veku, s cieľom dosiahnuť komplexný pohybový a klasický tanečný rozvoj dieťaťa, podnietiť a motivovať deti so záujmom pre balet v podobe integrácie do Baletu Slovenského národného divadla. Členovia Baletnej prípravky počas prvého polroka účinkovali okrem repertoárových titulov, akými sú *Don Quijote*, *Giselle* atď., aj na slávnostnom galavečere ... *tak sme my*... k storočnici SND, kde sa predstavili deti pod vedením pedagógov, členov baletu SND: Viktórie Šimončíkovej, Katsiaryny Kavaleuskej, Aliakseia Kavaleuského a Mergima Veselaja.

VÝSTAVY

Výstava Achille Viscusi

Pri príležitosti storočnice Baletu SND sme začiatkom roka 2020 sprístupnili výstavu *Achille Viscusi* ako poctu jednému zo zakladateľov baletu Slovenského národného divadla a významnej osobnosti slovenského baletu. Achille Viscusi sa významnou mierou podieľal na formovaní národných baletov v Prahe, Brne a Bratislave a súboru v Ostrave a tak výstava vznikla v spolupráci týchto štyroch baletných scén. Achille Viscusi takmer pred 100 rokmi otvoril naše prvé baletné teleso SND baletnému svetu a jeho pôsobenie zohralo rozhodujúcu úlohu pri stabilizácii súboru baletu a vybudovaní kvalitného repertoáru. Výstava, ktorej zámerom bolo pripomenúť významné prvenstvo Achilleho Viscusiho v kontexte českého, ale aj európskeho kultúrneho dedičstva, ponúkla množstvo cenných informácií, súhrnný pohľad na jeho životnú i tvorivú cestu a v neposlednom rade aj vzácny obrazový archívny materiál – aj z archívu Slovenského národného divadla.

VÝROČIA

Ján Haľama

Tradíciu pripomínať si významné životné jubileá osobností slovenského baletu sme sa snažili rozvíjať aj počas storočnice. Prvé tohtoročné *Labutie jazero*, ktoré sa konalo 14. januára 2020, sme venovali ďalšej z významných osobností slovenského baletu – pánovi Jánovi Haľamovi.

Labutie jazero bolo pred polstoročím jedným z titulov, v ktorých sa predstavil v hlavnej úlohe. Bol jedným z prvých absolventov Konzervatória, kde študoval pod vedením Evy Jaczovej. Za vyše dvadsať rokov pôsobenia na scéne SND vytvoril s nezameniteľným šarmom a charizmou desiatky hlavných postáv klasického a súčasného baletného repertoáru. Ján Haľama – absolvent Konzervatória Evy Jaczovej v Bratislave, významný tanečník a pedagóg, bezpochyby zanechal v histórii Baletu SND výraznú pečať. Slávnostné predstavenie sme otvorili videom so zostrihom fotografií z jeho najvýraznejších postáv, ktoré vytvoril v Baletе SND.

SPRIEVODNÝ KOMENTÁR

Úvod roka 2020 sa v Baletе SND niesol v znamení osláv storočnice Slovenského národného divadla a zároveň Baletu SND. Vznik našej prvej národnej scény, ktorý sa datuje od prvej premiéry – opery *Hubička* – si pripomenuli všetky umelecké súbory SND 1. marca 2020 v historickej budove slávnostným galavečerom. Predstavili sa na ňom sólisti a zbor Baletu SND, Baletná prípravka SND. Vrcholnou udalosťou, akcentujúcou význam storočnice, mala byť v apríli 2020 premiéra diela svetového repertoáru – baletu Sergeja Prokofieva *Popoluška* v choreografii anglického tvorca Michaela Cordera. Úvod roka 2020 sme venovali intenzívnemu skúšobnému procesu tohto diela, ktorého premiéru sme pre pandémiu museli presunúť do ďalšej sezóny. Od marca realizoval Balet SND rôzne aktivity v online priestore, počas krízového režimu fungovania divadla. Vznikol nový projekt *SND doma*, v rámci ktorého

bol balet súčasťou viacerých projektov s cieľom nestratiť kontakt so svojimi divákmi. V júni sa baletný súbor vrátil do priestorov divadla, kde absolvoval tréningy v snahe udržať kontinuitu v rámci príprav na ďalšiu sezónu. Prvý polrok 2020 a sezónu 2019/2020 uzavrel slávnostný galavečer *Divadlo pred divadlom*, v ktorom účinkoval aj Balet SND. V snahe budovať a rozširovať baletné publikum a zviditeľňovať balet a tanečné umenie sme pokračovali v kampani baletu *Zaži skutočnú vášeň*, ktorú sme zahájili s Centrom marketingu pred tromi rokmi a ktorú chceme rozširovať o nové aktivity. Počas druhého polroka, ktorý od októbra determinovali opatrenia druhej vlny pandémie, sme presunuli naše aktivity opäť do online priestoru. Formou online hostovania sme naše divadlo reprezentovali baletným titulom *Don Quijote* na dvoch festivaloch – v Mexiku a Sarajeve. Našu tvorbu sme uvádzali prostredníctvom streamovania úspešných inscenácií, najmä titulu *Luskáčik*. Rok sme uzavreli – v spolupráci všetkých troch umeleckých súborov SND – galaprogramom *Vianočný príbeh*, ktorý bol počas adventu posledným stretnutím s našimi divákmi v tomto roku.

Spoločné aktivity
Činohry, Opery a Baletu SND

Č/O/B

1

0

0

PREMIÉRA

Georges Bizet

CARMEN – Vášen – pohyb – hlas /pokús o tri podoby Carmen

online premiéra 16. augusta 2020

Dirigent Martin Leginus **Choreografia** Igor Holováč **Réžia** Marek Mokoš **Strih** Jaroslav Mackov
Dramaturgia Miriam Kičiňová, Eva Gajdošová, Marek Mokoš **Svetlo** Jozef Miklós **Zvuk** Marián Džubák
Technická supervízia Viliam Švarda, Karol Jurický, Patrik Pačes **Kamera** Jaroslav Mackov,
Viktor Petráš, Ivan Ölvecký

Účinkovali Táňa Pauhofová, Alexander Bárta, Monika Fabiánová, Olga Chelpanova, Konstantin Korotkov,
Viola Mariner, Kristian Achberger, Viacheslav Kruť, Adrian Szelle, Damani Williams Campbel,
Daniela Danihelová, Lilit Hegtanian, Carolina Pitta, Zsóka Tallósiová

Violončelové sexteto Jan Pospíšil, Katarína Černá Zajacová, Branislav Bielik, Katarína Kozelková,
Martin Prievalský, Peter Michoněk

Jedinou spoločnou premiérou, na ktorej podobe sa podieľali dramaturgie všetkých troch súborov, je online premiéra inscenácie Carmen. Hudbu Georgea Bizeta v úprave pre violončelové sexteto doplnili verše Rupi Kaura *Mlieko a med* (výber M. Kičiňová). Tvorbou tohto inovatívneho projektu, ktorý by sme za iných okolností len ťažko uskutočnili, sa spojili sily všetkých troch súborov a spoločnou dramaturgiou vzniklo pozoruhodné dielo rôznych umelcov. Prepojenie opery – baletu – činohry zároveň otvorilo nové možnosti v rámci umeleckých i ľudských presahov nasnímané do pôsobivých obrazov okom kamery. Výsledná perfromancia o zranenej ženskej identite, kultovej láske a zrelosti vzťahu sa uskutočnila vo forme online premiéry na našom SND youtubovom kanáli 16. augusta 2020 o 20.00 hod.

Táňa Pauhofová, Monika Fabiánová, Olga Chelpanova
Foto Rastislav Štúr

Galavečer ... tak sme my...

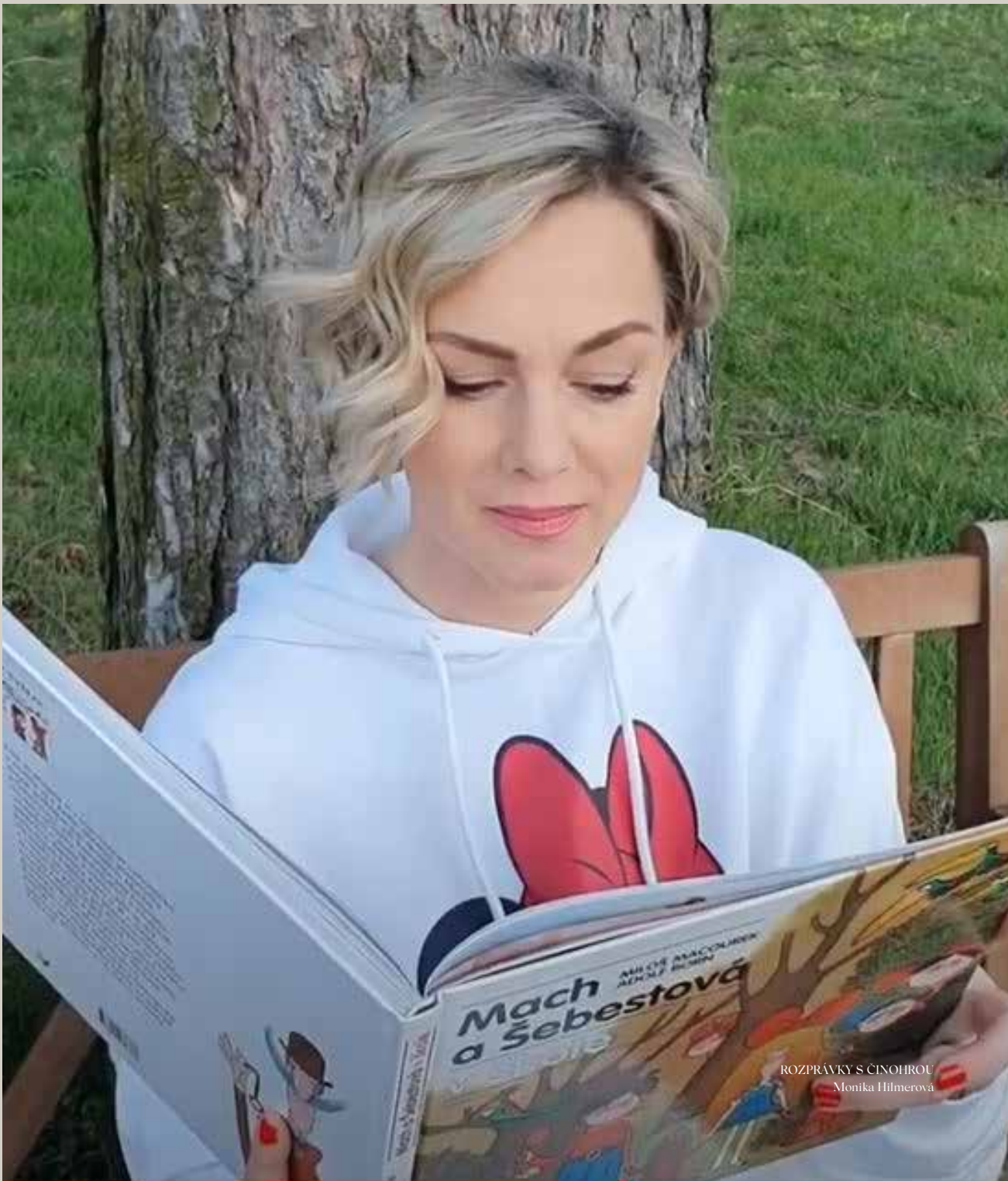
1. marca 2020, historická budova SND

Réžia Jozef Dolinský ml. **Koncertný majster** Árpád Patkoló **Dramaturgia** Miriam Kičiňová, Marek Mokoš
Hlavný zbormajster Pavel Procházka **Scéna** Milan Ferenčík **Zbormajster** Ladislav Kaprinay
Kostýmy (výber) David Janošek, Peter Čanecký **Dirigent** Dušan Štefánek **Baletní majstri** Igor Holováč,
Mária Kupcová, Nikoleta Rafaelisová **Video, animácie, mapping** Matej Šulgan a spoločnosť Optio
Grafická supervízia Barbora Šajgalíková **Technická supervízia** Patrik Pačes, Karol Jurický

V marci 2020 oslávilo Slovenské národné divadlo storočnicu. Galavečer s názvom ... *tak sme my...* bol stretnutím všetkých troch súborov na jednom javisku historickej budovy SND. Večer v znamení spoločných umeleckých priesečníkov troch pilierov SND, teda Činohry, Opery a Baletu SND, mal koncepčný základ nie v dejinnom exkurze a enumerácii dejinných udalostí, ale v kontexte tém, ktoré SND v spoločnosti reprezentuje. Jeho spôsob vzniku, československý kontext, politické súvislosti dvoch režimov vo vzťahu k divadlu, silné a výrazné osobnosti réžie, kontinuita hereckých generácií, jeho medzinárodný presah i pôvodná tvorba. Súčasťou galavečera bol i slávnostný mapping na historickú budovu SND, ktorý sprítomnil všetkých 9 300 mien ako genia loci inštitúcie SND. Sprievodcami večera, komentátormi a glosátormi divadelných i politických udalostí sa stali Ondrej Koval' a najstarší bývalý člen Činohry SND Oldo Hlaváček. Symbolickým Vavrom Šrobárom, jedným z iniciátorov myšlienky založenia SND, sa stal Dušan Jamrich. Český kontext vzniku priniesla na javisko členka Činohry Národného divadla Praha Pavla Beretová, ktorá predniesla časti *Maryše* v hudobnej predohre *Hubičky*. Herecká kontinuita sa objavila v stretnutí dvoch generačne rôznorodých obsadení *Dobrodružstva pri obžinkoch*, teda Božidary Turzonovovej a Emílie Vášáryovej na javisku spolu s Milanom Ondříkom. Podobný princíp reprezentoval aj výstup z *Vojny a mieru*, kde hviezdou Natašou Rostovovou bola kedysi Emília Vášáryová a dnešným Andrejom Bolkonským Ján Koleník. Niekoľkými spôsobmi sa SND vrátilo aj k osobnosti réžie Jozefa Budského, napríklad v ukážke z *Bielej nemoci*, ktorá znela v jej činohernej (Emil Horváth, Ľuboš Kostelný) i opernej podobe (Peter Mikuláš). Politické kontexty priniesla reminiscencia na Martina Gregora v inscenácii *Mizantrop* v podaní Zdeny Studenkovej a Jozefa Vajdu či Jána Galloviča ako Mila Urbana, autora libreta *Krúťľavy*.

Činoherné časti sa úzko prepájali s baletnými i opernými. Všetky tri súbory sa stávali na javisku rovnocennými partnermi. Sila árií z *Normy* (Eva Hornyáková), *Lucie di Lamermoor* (Ľubica Vargicová), *Fausta* (Jozef Benci, Ľudovít Ludha) i *Rigoletta* (Dalibor Jenis) bola v interpretácii i v kontexte. Na podujatí sa zúčastnili všetky zložky Opery SND vrátane zboru a orchestra. *Labutie jazero* a *Giselle* boli ukážkou technickej aj interpretačnej bravúry sólistov baletu SND (Ol'ga Chelpanova, Konstantin Korotkov, Yuki Kaminaka, Luana Brunetti). Pre galavečer sa zrodila aj nová baletná premiéra *Maríny* (Andrej Szabo, Klaudia Görözdös, Glen Lambrecht, hlas Roberta Rotha), ktorá výrazným spôsobom prepojila divadelné súvislosti. Medzinárodný presah a jeden z vrcholov bol i v záverečnom Tannhäuserovi (Martin Kreml, Adrian Szelle, zbor baletu SND). Záverečný spev a chorál z *Hier o Márii* Bohuslava Martinů bol silnou emočnou bodkou, keď sa na javisku stretli všetci účinkujúci, niekoľko generácií tvorcov, interpretov naprieč umeniami. Galavečer ... *tak sme my...* sa stal výrazným svedectvom o zápasoch inštitúcie SND na poli umeleckom, ekonomickom aj politickom.

SND Doma

SND veľmi pružne reagovalo na nútené prerušenie svojej činnosti online aktivitami, ktoré sa stali súčasťou programu s názvom *SND Doma* na Facebooku SND, Instagrame a youtubovom kanáli SND. Jeho obsah tvorili dramaturgovia a umelci Činohry, Opery a Baletu SND spolu s Centrom marketingu. Krízový režim fungovania divadla pre pandémiu koronavírusu motivoval súbory k vytvoreniu spoločnej platformy umožňujúcej vytvárať nové prítlačlivé formy v rámci troch žánrov. Program *SND Doma* mal dve fázy. Počas I. fázy vysielania *SND Doma* členovia Činohry SND (Monika Hilmerová, Jana Kovalčíková, Kamila Magálová, Táňa Pauhofová, Štefan Bučko, František Kovár, Martin Šalacha, Roman Poláčik, Richard Autner, Ondrej Koval', Ivan Vojtek) načítali stovky minút textov poézie a prózy z pôvodnej a vlastnej tvorby i z tvorby pre deti, ktoré uvádzalo SND v programoch s názvami *Káva s činohrou*, *Rozprávka s činohrou*.

Divákovi boli ponúknuté aj reprízy diskusných relácií *Slovenské osmičky* (10 dielov pod spoločným názvom Maturita s Činohrou SND) a *Ľubica Krénová a jej hostia* (5 dielov). Večermi uviedla Činohra SND divadelné trojkamerové záznamy divadelných inscenácií z archívu Činohry SND (*Sissi – Úteky Alžbety Rakúskej*, *Prorok Štúr a jeho tiene*, *Leni*, *Labyrinty a raje Jána Amosa*, *Strach*, *Nevesta hôľ*, *Bratia Karamazovci*, *Spievajúci dom*, *Úpadok amerického impéria/Invázie barbarov*, *Nevina*, *Buddenbrookovci*, *Fanny a Alexander*, *Mechúrik-Koščúrik*, *Morálka 2000+*, *Bratia Jurgovci*, *Mojmír II.*, *Coriolanus*, *Hollyroth*.) V spolupráci s RTVS uviedlo SND aj televízne záznamy inscenácií *Tančiareň*, *Divadelná komédia* a *Stará dobrá kapela*. K jednotlivým inscenáciám vytváralo SND aj informačné dramaturgické podcasty.

Opera SND v rámci projektu *SND Doma* pripravila pre svojich divákov *Malú dennú hudbu s Operou a orchestrom Opery SND*, v ktorej sa predstavili členovia orchestra Opery SND (Hiromi Cseh Ishiguri, Alexander Cseh, Tamáš Cseh, Stanislav Masaryk, Tibor Ďuriak, David Krajčí, Ľuboš Šantavý, Tibor Winkler, Miloslav Pongráč, Ivan Kováčik, Oto Šereš a jeho rodina, Arpád Patkoló, Anikó Patkoló, Jan Pospíšil, Kornélia Ostrolúcka, Jozef Ostrolúcky) s hudobnými ukázkami známych oper.

Opera SND tiež predstavila krátky dokument o práci zboristu v Opere SND s názvom *Ako vyzerá deň zboristu?*

Balet SND ponúkol v online priestore projektu *SND Doma* program s názvom *Ranné rozcvičky s Baletom SND*, na ktorých sa podieľali takmer všetci sólisti a členovia baletného súboru (Anna Vágnerová, Raphael Schuster, Artemy Pyzhov, Glen Lambrecht, Viola Mariner, Viacheslav Kruť, Sarah Millner).

ROZPRAVKY S ČINOHRU
Monika Hilmerová

V II. fáze *SND Doma* sa SND sústredilo na realizáciu pôvodných a originálnych diskusií a debát nakrúcaných v Modrom salóne ako *Hovorme o opere...* a *Národné klebety*. V rámci projektu *Národné klebety* traja dramaturgovia troch súborov rozprávali o dielach svetovej literatúry, ktorých námety sa objavujú v opere, činohre i baletе. Populárnym spôsobom priblížili jednotlivé predlohy: ako vznikali a aké „klebety“ – zaujímavosti sa k nim viažu. Výber najznámejších árií a úryvky textov z týchto diel sú súčasťou programu.

Prvá relácia – *Don Giovanni* verzus *Don Juan*

Druhá relácia – Shakespeare – Gounod – Prokofiev: *Romeo a Júlia*

Tretia relácia – Puškin – Čajkovskij: *Eugen Onegin*

Relácia ukázala potenciál pokračovať v tomto formáte aj v budúcnosti – už s priamou účasťou divákov.

Charitatívny koncert

Ďakujeme, Slovensko

26. júna 2020, historická budova SND

Réžia Anton Šulík Dramaturgia Marek Mokoš, Martin Valihora

Producent Peter Antalík

SND v spolupráci s RTVS nakrútilo začiatkom júna 2020 slávnostný galavečer, charitatívny koncert realizovaný pod záštitou prezidentky Slovenskej republiky a Ministerstva kultúry SR, ako príležitosť poďakovať sa tým, ktorí nám pomohli prežiť náročné týždne pandémie koronavírusu.

Do výnimočného projektu *Ďakujeme, Slovensko* sa zapojilo 120 osobností z kultúrnej, spoločenskej, vedeckej a športovej oblasti v programe, ktorý odvysielala RTVS na Jednotke v piatok 26. júna 2020 o 20.30 h.

Program *Ďakujeme, Slovensko* vznikol v čase karanténnych opatrení, jednotlivé hudobné a tanečné čísla sa nakrúcali na javisku historickej budovy SND pred prázdny hľadiskom. Na programe sa zúčastnili umelci všetkých umeleckých zložiek SND. Osobnosti svoje poďakovania nahrali v priestoroch divadla alebo poslali osobné video z rôznych kútov Slovenska a sveta.

Divadlo pred divadlom

30. jún 2020, námestie pred novou budovou SND

Pre divákov a priaznivcov hudobného divadla pripravilo Slovenské národné divadlo v spolupráci Činohry, Opery a Baletu SND na konci júna 2020 atraktívny open air program ako rozlúčku s aktuálnou jubilejnou sezónou – *Divadlo pred divadlom*. Konal sa 30. júna 2020 na námestí pred novou budovou SND od 19.00 h. do neskorých večerných hodín. Stovky divákov si mohli vypočuť zmes árií z opier v podaní sólistov našej prvej opernej scény Moniky Fabianovej, Kataríny Flórovej, Evy Hornyákovej, Andrey Vizvári, Daniela Čapkoviča, Ľudovíta Ludhu a významného hosťujúceho speváka Miroslava Dvorského. Tanečné časti a operné árie sprevádzalo Komorné teleso Opery SND. V dvoch nových komorných duetách choreografa Igora Holováča sa predstavili prví sólisti a členovia Baletu SND Konstantin Korotkov, Lilit Hogtalian, Tatum Shoptaugh a Mergim Veselaj. Celý program moderoval člen Činohry SND Martin Šalacha. Večernú časť programu naplnila tvorba členov Činohry SND Daniela Fischera a Dominiky Kavaschovej. Daniel Fischer spolu so svojou kapelou Orchester Jeana Valjeana, ktorá účinkuje aj v inscenácii *Vysoká škola diváckeho umenia*, pripravil sugestívnu a oslavnú bodku neštandardnej sezóny. Dominika Kavaschová s Andreou Bučko uviedli skladby z inscenácie a pripravovaného albumu *Morena*, ktoré divácky silno rezonovali. Tento open air koncert preveril možnosti národného divadla aj mimo rámca divadelnej budovy.

Daniel Fischer
Foto Zuzana Fischerova

Festival

Letné piatky pred SND

júl, august 2020, námestie pred novou budovou SND

Dramaturgia Miriam Kičiňová, Eva Gajdošová, Marek Mokoš **Produkcia** Miriam Kičiňová, Marek Mokoš, Miroslav Švoňava **Grafický dizajn** Barbora Šajgalíková **Technická supervízia** Patrik Pačes

Slovenské národné divadlo v letnom období otvorilo svoj netradičný divadelný priestor pred novou budovou, kde prinieslo projekt *Letné piatky*. Projekt sa uskutočnil pod záštitou Ministerstva kultúry SR, v spolupráci s Fondom na podporu umenia. Organizačne ho zastrešovalo Slovenské národné divadlo v čase divadelných prázdnin. Divákovi sme každý piatok letných prázdnin predstavili rôzne divadelné zoskupenia, individuálnych tvorcov či performerov z rôznych častí Slovenska. Bola to žánrovo bohatá ponuka činoherných, performatívnych, tanečných i hudobných predstavení a koncertov. Okrem piatkov naše námestie patrilo aj detským predstaveniam v prvú a poslednú augustovú nedeľu.

Foto Juraj Žilincár

Vianočný príbeh

12. decembra 2020, nová budova SND, Sála opery a baletu

Dirigent Ondrej Olos **Hudobné aranžmán** Peter Zagar **Zbormajster** Pavel Procházka

Hudobná úprava Adrián Harvan **Réžia** Marek Mokoš **Dramaturgia** Eva Gajdošová, Marek Mokoš

Choreografia Igor Holováč, Rafael Avnikjan, Jozef Dolinský st.

Účinkovali sólisti Opery SND, sólisti Baletu SND, orchester a zbor Opery SND, zbor Baletu SND, členovia Činohry SND a sólista Bratislavského chlapčenského zboru

V spolupráci všetkých troch umeleckých súborov SND vznikol galaprogram Vianočný príbeh, ktorý bol počas adventu posledným stretnutím s našimi divákmi v tomto roku. Tvorcovia a interpreti venovali divákovi nádherný vianočný darček v podobe umeleckého zážitku. Cieľom troch súborov, ktoré sa mali v roku 2020 poslednýkrát stretnúť spolu na javisku bolo vniesť do predvianočného obdobia nádej, pokoj a lásku cez silný odkaz Adventu. Vôňa stromčekov prenikla cez pôsobivé hudobné čísla, s ktorými sme mohli aspoň na chvíľu prežiť pokojné Vianoce so SND.

V réžii Mareka Mokoša v programe účinkovali operné hviezdy Ľubica Vargicová, Ľudovít Ludha, Terézia Kružliaková a Peter Mikuláš, ako aj významní sólisti Baletu SND Tatum Shoptaugh, Viacheslav Kruť, Erina Akatsuka, Yuki Kaminaka a ďalší sólisti. Spoluúčinkoval zbor opery, zbor baletu a orchester Opery SND pod taktovkou Ondreja Olosa. Príbehom narodenia Ježiša Krista sprevádzal člen Činohry SND František Kovár.

Terézia Kružliaková
Foto Zuzana Fischerová

CENTRUM MARKETINGU

M

1

0

0

STOROČNICA SND

Memorabílie

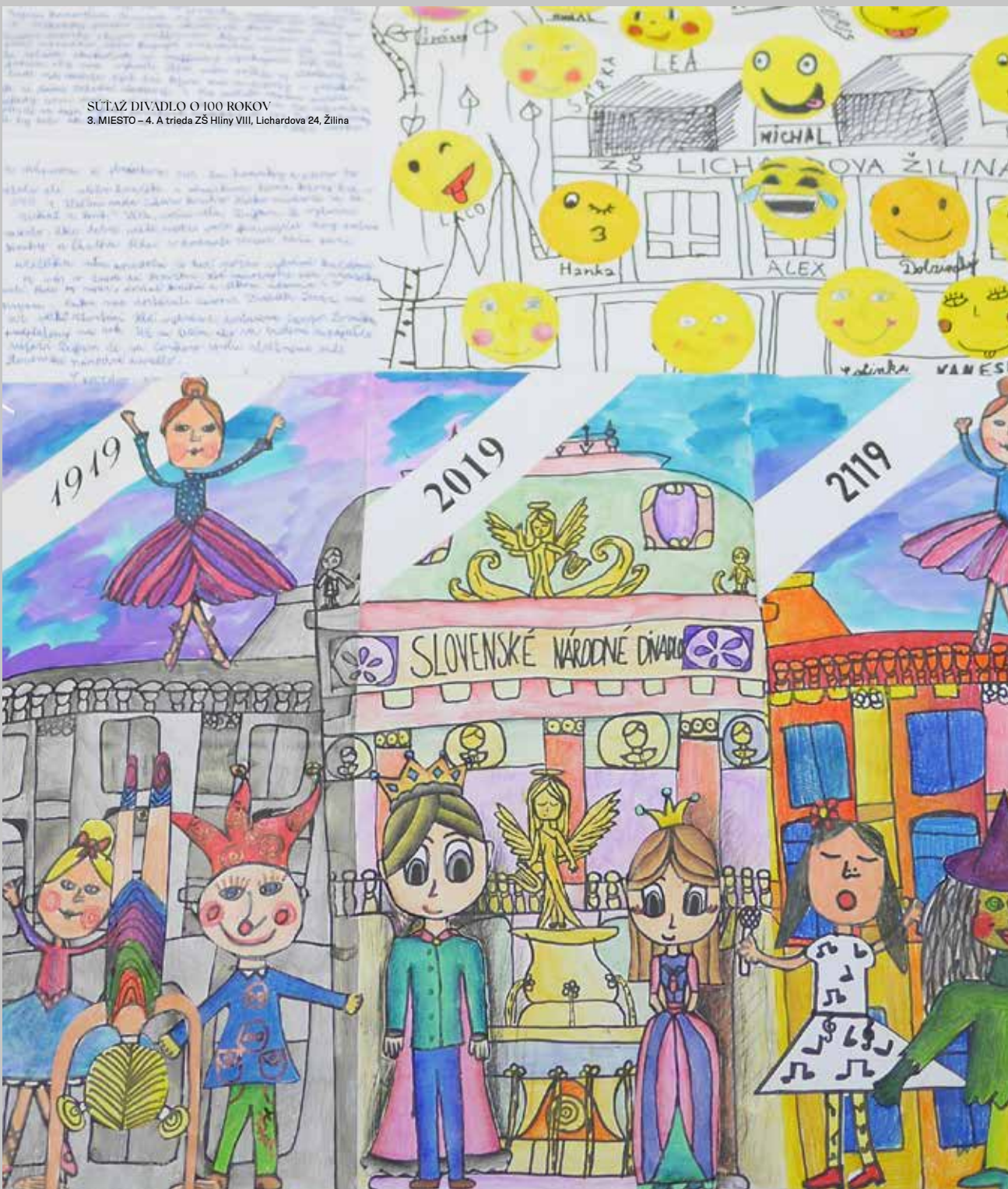
Celosezónne oslavy vyvrcholili 1. marca 2020 slávnostným galavečerom ... ***tak sme my...*** K tejto udalosti sme vytvorili slávnostné logo, ktoré na pôdoryse lipového listu prepája iniciály divadla s číselným údajom ornamentálnou štylizáciou lipového kvetu. Tento motív sa nesie celou vizualitou osláv – od špecifických plagátov až po malé memorabílie – malú striebornú ihlicu na chlopňu saka či šatky, ktoré našim hosťom budú toto výročie pripomínať aj počas ďalších rokov.

Zrkadlová kampaň

Slávnostný galavečer sme promovali samostatnou kampaňou. Namiesto bežných plagátov sme do mesta umiestnili zrkadlá. Pri oslavách divadla a divadelnosti totiž stále nezabúdame, že jedno z poslání divadla je práve reflexia spoločnosti.

SÚŤAŽ DIVADLO O 100 ROKOV
3. Miesto – 4. A trieda ZŠ Hliny VIII, Lichardova 24, Žilina

Súťaž Divadlo o 100 rokov

Príležitosť osláviť 100. jubileum sa nám naskytne iba raz za život. Preto sme v rámci edukačnej činnosti a zapojenia do osláv storočnice aj našich najmenších v septembri spustili výtvarnú súťaž, ako si deti predstavujú divadlo o 100 rokov. Do súťaže boli zapojení žiaci prvého stupňa ZŠ. Svoje spoločné kreatívne dielka celej triedy mali mladí umelci možnosť zasielať do 4. 12. 2019. Do súťaže sa zapojilo 62 škôl, 100 tried a viac ako 250 diel, v ktorých zachytili predstavy o divadle o ďalšiu storočnicu.

Odborná porota v zložení riaditeľov umeleckých zložiek SND a partnerov súťaže vybrala 3 víťazov a odovzdala 6 špeciálnych cien.

Tieto práce boli vystavené vo foyeri novej budovy SND (plánovaný bol jún 2020, vzhľadom na COVID-19 sa výstava presunula). Inštalácia prebehla v septembri 2020 a trvá počas 101. sezóny.

1. miesto
Základná škola Mirka Nešpora 2,
Prešov, 3. ročník
2. miesto
Spojená škola sv. Vincenta,
Bachova 4, Bratislava, 1. B.
3. miesto
Základná škola Hliny VIII
Lichardova 24, Žilina, 4. A.

Hodnotenie bolo pre odbornú porotu nesmierne náročné, preto sa komisia rozhodla udeliť aj 6 špeciálnych cien, dosiek, ktoré víťazným triedam budú pripomínať, že aj ony boli súčasťou osláv storočnice našej prvej divadelnej scény.

1. špeciálna cena Opery SND
ZŠ Bystrany, 3. B.
2. špeciálna cena Baletu SND
ZŠ, Pohraničná 9, Komárno, 2. B.
3. špeciálna cena Činohry SND
ZŠ, Dolné lúky 357, Brezová pod Bradlom, 3. A.
4. špeciálna cena Marketingu a vizuálnej komunikácie SND
ZŠ Krivany, 3. A.
5. špeciálna cena
Umelecko-dekoračných dielní SND
Cambridge International School, Úprkova 3,
Bratislava, 5. G. (vekovo sú deti štvrtáci)
6. špeciálna cena generálneho riaditeľa
ZŠ, Školská 266, Rovinka, 2. C.

Reklamné predmety

V spolupráci so Slovenskou poštou vznikla príležitostná poštová známka venovaná 100. výročiu založenia Slovenského národného divadla v Bratislave.

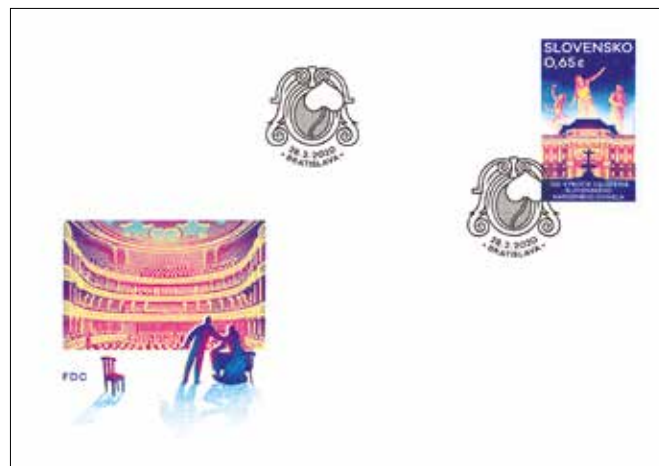
Deň vydania 28. 2. 2020
Nominálna hodnota 0,65 €
Výtvarný návrh známky
Mgr. art. Daniela Olejníková
Náklad 900 000

Textový motív

100. VÝROČIE ZALOŽENIA SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO DIVADLA

Motívom poštovej známky je historická budova divadla. Na streche na pozadí hviezdneho neba sú tri alegorické figúry reprezentujúce operu, balet a činohru. Spolu s poštovou známkou vychádza aj obálka prvého dňa vydania. Táto obálka platí tri mesiace v poštovom styku. Po troch mesiacoch sa stáva zberateľským artiklom. Spolu s obálkou bol vydaný aj pamätný list, kde je nalepená poštová známka a je opečiatkovaná špeciálnou obrazovou pečiatkou. S Národnou bankou Slovenska a Mincovňou Kremnica bol vytvorený veľmi zaujímavý a vyhľadávaný zberateľský predmet, takzvaný pamätný list prvého dňa vydania eurovej mince a poštovej známky.

Národná banka Slovenska k 100. výročiu divadla vyhlásila verejnú anonymnú súťaž na výtvarný návrh striebornej zberateľskej mince v nominálnej hodnote desať eur. Do súťaže sa zapojilo desať výtvarníkov. Víťazom sa stal Peter Valach. Pamätnú mincu vyrazila Mincovňa Kremnica. Je to už 52. zberateľská minca od zavedenia eurovej meny u nás a 33. strieborná desaťeurová minca.

OSTATNÉ REKLAMNÉ PREDMETY S LOGOM 100 SND

Sériu reklamných predmetov tvorili
buttony (odznaky) 10 druhov, plátenná taška,
magnetky, ceruzky, obrandované tenisky „Chodím
do divadla“ – spolupráca s firmou tikoki.

Iné aktivity v súvislosti so storočnicou SND

100 PREKVAPENÍ

Šlo o sprievodnú akciu, ktorá prebiehala od septembra a bola predčasne ukončená v marci 2020. Podstatou bol náhodný výber 10 divákov v divadelnej sále počas mesiaca. Týmto sme odovzdali prekvapenie v podobe knihy, vína, ruže, vstupenky, plagátov a bulletinov podpísaných účinkujúcimi, stretnutia s účinkujúcimi po predstavení.

AUTOGRAMIÁDA V POKLADNICIACH

Raz mesačne od počiatku sezóny prebiehala akcia, keď sa v pokladnici novej budovy SND vystriedali členovia činohry, opery a baletu, ktorí sa priamo zapájali do predaja vstupeniek a boli v priamom kontakte s divákmi SND. Ochotne rozdávali autogramy a fotili sa s priaznivcami, čím podporili predaj vstupeniek, ako aj povedomie o svojich súboroch.

DIVÉ MAKY

SND sa pri príležitosti 100. výročia rozhodlo podporiť mladé talenty zo znevýhodneného prostredia. Dvanásť umelcov z každého z našich súborov malo dotvoriť rekvizity z rôznych inscenácií podľa vlastnej fantázie. Dané predmety sa mali prediť formou dražby a získané financie poputovať do občianskeho združenia Divé maky na podporu tanečných, hereckých a hudobných talentov. Aktivita sa začala realizovať v priebehu roka a jej ukončenie sa plánovalo na september 2020. Vzhľadom na COVID-19 je presunutá na začiatok roka 2021.

INÉ AKTIVITY

V rámci storočnice boli vo všetkých elektronických médiách zmienky o aktivitách SND. Cyklus venovaný storočnici bol uverejnený v týždenníkoch Život i Slovenka, ako aj v rádiu Devín. Centrum marketingu pripravilo a odvysielalo v spolupráci s RTVS publicistickú reláciu v premiére na Dvojke 22. 4. o 23.20 h, v repríze na Dvojke 23. 4. o 14.15 h. Relácia je dostupná online aj v archíve RTVS <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/15329>

Vzhľadom na nemožnosť realizovať výstavu detských prác zo súťaže k storočnici s názvom *Ako vidíte divadlo o sto rokov* sme natočili krátke video a umiestnili na YouTube SND, aby sme výstavu sprístupnili širokému publiku.

TV DOKUMENT STOROČNICA SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO DIVADLA

Nezabudli sme ani na televíznych divákov, pre ktorých sme pripravili 10-dielny dokumentárny seriál zachytávajúci históriu SND od jeho vzniku až po súčasnosť. Seriál vysielala RTVS na Dvojke od septembra 2020. Na jeho tvorbe spolupracovalo SND so spoločnosťou FURIA FILM, s. r. o.

KAMPANE POČAS PANDÉMIE

Pandemická situácia, ktorá ochromila celú spoločnosť, prinútila SND vážne zreorganizovať svoje pole pôsobenia. Gro aktivít sa presunulo do online priestoru. Hneď v úvode, medzi prvými v divadelnom priestore, vytvorilo SND iniciatívu *Záchrané koleso kultúry*. Časť divákov sa pripojila a vyjadrila divadlám solidaritu tým, že nepožiadala o vrátenie vstupného za zrušené predstavenia. Ďalšia časť sa rozhodla pre nasmerovanie 2 % z daní na podporu kultúrnych organizácií. Kampaň bola podporená zdieľaním špeciálneho „frame“ (rámika) na svojej profilovej fotografii na sociálnych sieťach, ako aj zdieľaním statusu, aby sa o solidarite dozvedelo čo najviac ľudí a priaznivcov kultúry.

Nasledovalo vytvorenie špecifického projektu *SND DOMA*. Tento dostal svoju hlavičku a vizualitu, aby bol v rámci preťaženého online priestoru stále rozpoznateľný.

Okrem dodávania online obsahu sme s divákmi komunikovali aj špeciálnymi kampaňami. Prvou bola podporná kampaň *SND DOMA*, kde sme zrecyklovali vizuály, ktoré sme prednedávnom použili vo valentínskej kampani. Sú na nich zobrazení diváci vystrojení do divadla v domácom prostredí. Vytvorili sme claim *SND DOMA – NÁRODNÉ S VAMI*, aby naši diváci naďalej vedeli, že máme o ich pozornosť záujem, hoci sa nemôžme fyzicky stretnúť. Pod heslom „Keď nemôže divák do divadla, musí divadlo k divákovi“ sme poukazovali na možnosť sledovať streamované inscenácie v pohodlí domova.

Blížiac sa plnenie daňovej povinnosti koncom marca sme pripomenuli kampaňou na ČINFOND, čoby fondom na podporu nezávislej dramaturgie SND, ktorá dáva mladým a avantgardným tvorcom a zoskupeniam priestor účinkovať na doskách SND. S heslom „Podaj mi rúšku a pod“ sme alúziou na známu pieseň Františka Krištofa Veselého chceli poprosiť divákov o spolupatričnosť s nezávislými umelcami, ktorých takto môžu podporiť odvodom 2 % z daní.

V rámci pandémie sme boli nútení odložiť viaceré tituly, ktoré boli bezprostredne pred premiérou. Konkrétne operná *Aida*, činoherný *Kubo a Hriechy Její pastorkyňa* a baletná inscenácia *Popoluška*. Za normálnych okolností by v čase pandémie prebiehali ich premiérové kampane. Všetky premiéry boli v čase prerušenia prevádzky vypredané a naši diváci sa o ich ďalší osud živo zaujímal. Reagujúc na túto situáciu sme apropriovali existujúce vizuály na pandemickú nútenú prestávku a odovzdali tak divákovi posolstvo, že premiéry odohráme, len čo nám to hygienická situácia umožní. Pri apropriacii sme vychádzali z charakteru hier a jednotlivé inscenácie tak dostali vizuál, ktorý sme nielen „opatrili“ rúškom, ale doplnili charakteristickým claimom.

Ďalšou z kampaní v čase pandémie bola kampaň *Držíme vám miesto*, kde sme oslovovali divákov s možnosťou vybrať si za zrušené predstavenia ako formu nefinančnej náhrady voucher s platnosťou do konca roka 2021. Kampaň bola podporená videami s divákmi SND a členmi Činohry SND. V závere roka bola spustená imidžová kampaň pod názvom *Vitajte v národnom* zameraná na ľudí a ich prácu za oponou. Kampaň mapuje remeselný a umelecký vklad, ktorý prinášajú jednotlivé profesie pracovníkov Umelecko-dekoračných dielní do každej jednej divadelnej inscenácie.

BYŤ DOMA
NIE JE HRIECH
/JEJÍ PASTORKYŇA
BOLA TIEŽ DLHO
DOMA

Koláž Lucia Tallová

Koncerty a iné podujatia

Dramaturgia Opery SND na druhú polovicu sezóny 2019/20 naplánovala niekoľko koncertov – *Prvoaprílové GALA Opery SND* (1. 4., NB), *Neapolské piesne* (3. 4., HB), ako aj *Galakonzert Operného štúdia SND*. Za štandardných podmienok by Centrum marketingu zabezpečovalo promovanie jednotlivých koncertov prostredníctvom tvorby vizuálov, grafického spracovania a zabezpečenia tlače bulletinov, prípravy ďalších derivátov, online kampaní a pod. V súvislosti s pandemiou museli byť všetky uvedené podujatia zrušené a Opera SND komunikovala prostredníctvom online priestoru, t. j. programov *Malá denná hudba*, *Hovorme o opere* a *Národné klebety*, ktorých propagáciu uskutočňovali príslušní zamestnanci Centra marketingu.

Po uvoľnení hygienických opatrení Opera SND pripravila koncert romantických piesní s klavirom *Opäť spolu!* (27. 6., HB). Centrum marketingu sa podieľalo na promovaní (príprava vizuálu, grafické spracovanie programu, online kampane, PR aktivity), ako aj na organizačnom zabezpečení koncertu.

30. 6. sa pred NB SND uskutočnilo záverečné podujatie sezóny – open air program *Divadlo pred divadlom* – spoločná akcia všetkých troch súborov SND, na ktorej sa centrum marketingu podieľalo prostredníctvom promo aktivít, grafického spracovania programu, ako aj organizačne.

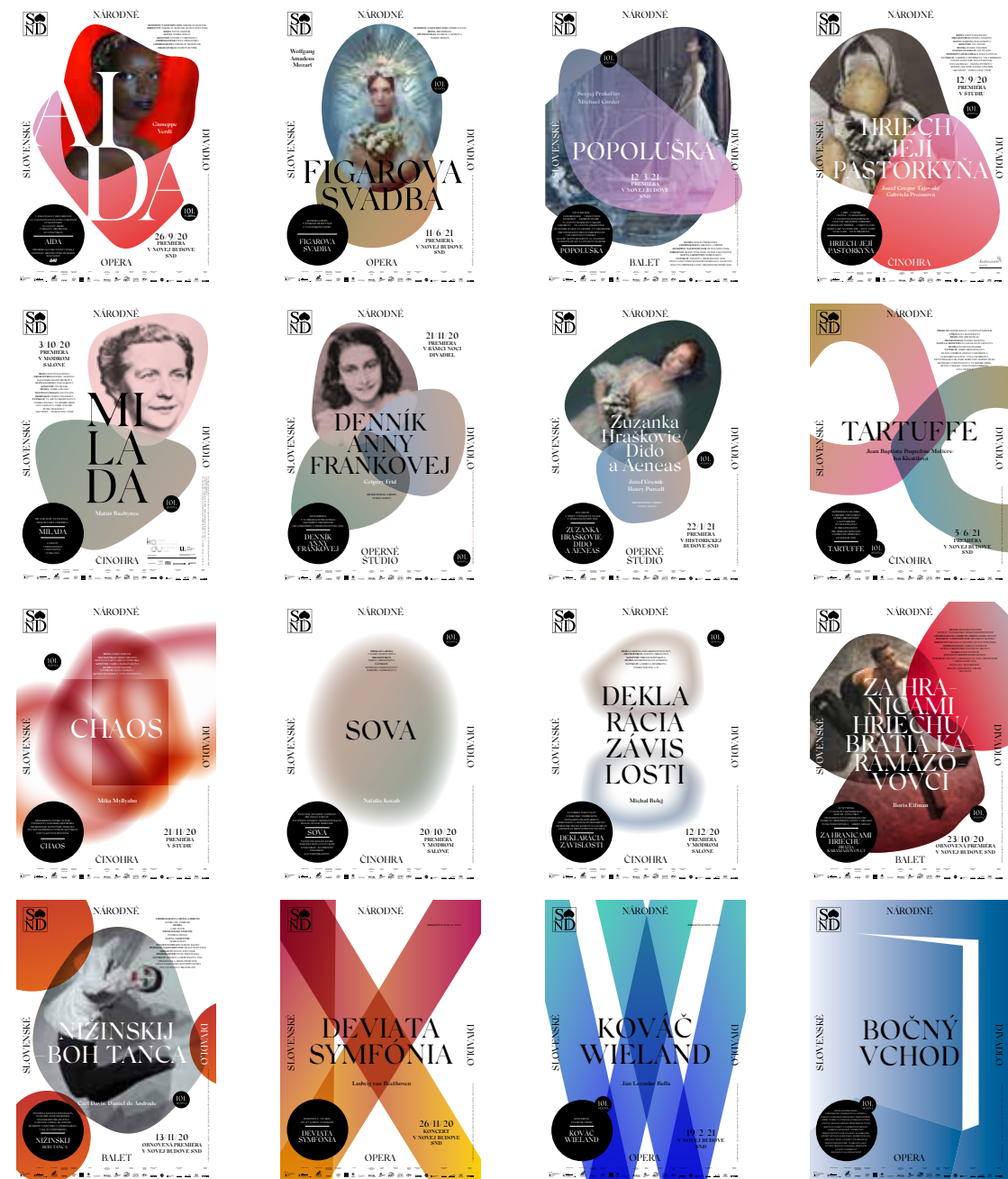
19. 9. sa v historickej budove SND uskutočnil *Otvárací koncert 101. sezóny* Opery SND. Centrum marketingu k podujatiu zabezpečilo prípravu vizuálu a promo aktivít v štandardnom režime. Do konca kalendárneho roka mala Opera SND naplánované ďalšie koncertné podujatia – *Symfóniu č. 9 d mol, op. 125 s Ódou na radosť*, *Mikulášsky koncert* (k obom Centrum marketingu pripravilo vizuály) a tradičný *Silvestrovský koncert*. Žiadne z nich sa však z dôvodu protipandemických opatrení nemohlo uskutočniť. Ďalšie produkcie sa presunuli prevažne do online priestoru. K podujatiám, ktoré sa v rámci režimu fungovania limitovaného hygienickými opatreniami podarilo uviesť aj pre návštevníkov v sále, patrí diskusná relácia *Príbeh Anny Frankovej ako umelecká inšpirácia* (21. 11. live stream s divákmi v Modrom salóne, v spolupráci s Činohrou SND), operná monodráma G. Frida *Denník Anny Frankovej* (28. 11. live stream premiéry s divákmi v sále, 9. 12. repríza) a vianočný galaprogram troch súborov SND *Vianočný príbeh* (12. 12.). Centrum marketingu zabezpečovalo propagáciu všetkých uvedených podujatí v štandardnom režime promo aktivít, tvorby vizuálov, grafického spracovania programu, prípravy programových bulletinov v elektronickej podobe, tlačovín a pod.

Dramaturgia Baletu SND sa podieľala na príprave a vzniku projektu SND doma v snahe o komunikáciu s našimi divákmi a zviditeľňovanie baletu počas pandémie. V spolupráci s tanečníkmi sme prezentovali na sociálnych sieťach *Rozcvičky s baletom* – série krátkych cvičení pre dospelých a deti, *Tancujeme v kuchyni* – séria receptov medzinárodnej kuchyne sólistov a členov Baletu SND a ďalšie. V snahe promovať tváre nášho baletu sme uviedli sériu profilov s názvom *Balet je ich život*, kde mohli naši diváci spoznať našich tanečníkov bližšie – cez ich myšlienky o tanci a fotografie Martina Črepa. Spoločným projektom činohry, opery a baletu bola premiéra filmového komorného diela *Carmen*, na ktorej produkcii a propagácii sa podieľal aj marketing.

LETNÉ PIATKY PRED SND

V nadväznosti na rozlúčkový koncert sezóny *Divadlo pred divadlom* sme cez divadelné prázdniny s podporou MK SR a v úzkej spolupráci s *Fondom na podporu umenia* zorganizovali festival nezriaďovanej kultúry *Letné piatky* na námestí pred SND. Festival mal výraznú vizuálnu stránku a bol promován na všetkých dostupných miestach v online aj offline priestore. Zároveň dal možnosť prezentácie aktivít nezávislej a živej kultúry.

PREMIÉROVÉ VIZUÁLY 101. SEZÓNY
V nadväznosti na vizuály 100. sezóny sme opäť pristúpili k tvorbe vizuálov v letných mesiacoch, aby sme ich pri otvorení sezóny mohli odprezentovať spolu s novým dramaturgickým plánom sezóny. Vzhľadom na pandemickú situáciu sme stáli pred veľmi zložitou situáciou, lebo niektoré preložené premiéry zo 100. sezóny mali už hotové vizuály, iné boli ešte veľmi nejasné. Potrebovali sme preto vytvoriť veľmi variabilný dizajn, ktorý by dokázal pracovať s existujúcimi vizuálmi, ale zároveň ich apropriovat' do vizuality budúcej sezóny, a tiež nájsť spôsob, ako ich vizuálne vyvážiť s premiérami ktoré boli natoľko nejasné, že ich inscenačné uchopenie ešte nemalo taký tvar, aby sme ho vedeli premeniť do nosného vizuálu. Vizuály 101. sezóny preto nakoniec pracovali s výraznými abstraktnými farebnými plochami, ktoré v niektorých prípadoch niesli aj konkrétny vizuál či fotografiu, v iných boli len signálnym výtvarným riešením, ktoré je v celku rozpoznateľné ako vizuálna identita SND v 101. sezóne. Vzhľadom na nepomer premiérových titulov naprieč súbormi sme v tomto roku pristúpili na jednotiaci princíp značky SND a identita jednotlivých súborov bola postavená do úzadia. Naopak, do popredia sme vysunuli značku „Národné“, s ktorou sme v povedomí divákov pracovali už od začiatku pandémie.

Činohra

Premiéry, hostovania a projekty živých vystúpení

Činohra SND začiatkom roka 2020 (prelom januára a februára) stihla odpremiérovateľ inscenáciu *Divadelný román*, s ktorou súviseli marketingové aktivity v online, offline, ako aj v mediálnom priestore.

Pre prichádzajúcu pandemickú situáciu boli zrušené plánované hostovania v Činohre SND (*Zem úsmevov*, *Younak*, *Bojovníci na Helgolande*), s ktorými súviseli aj už prebiehajúce a pripravené marketingové aktivity, ktoré museli byť pozastavené. Vzhľadom na situáciu nebolo zatiaľ možné tieto hostovania realizovať.

V rámci ukončenia storočnicovej sezóny a s ohľadom na pandemickú situáciu bol pred novou budovou SND realizovaný projekt s názvom *Divadlo pred divadlom*. Na tomto open air programe sa podieľali činoherní umelci prostredníctvom svojej hudobnej prezentácie – skupiny OJV a Morena, ktorých niektoré skladby sú súčasťou inscenácií v repertoári Činohry SND – *Morena* a *Vysoká škola diváckeho umenia*. Podujatie moderoval Martin Šalacha. Podujatie bolo podporené marketingovými aktivitami primárne v online priestore.

V novej prichádzajúcej sezóne 2020/2021 Činohra SND odpremiérovala tri presunuté premiéry pre pandemickú situáciu. Išlo o inscenácie *Kubo*, *Hriech/Její pastorkyňa* a *Deklarácia závislosti*, ktoré mali byť realizované v predchádzajúcej sezóne 2019/2020. Okrem týchto premiér boli realizované v obmedzenom

režime aj premiéry inscenácií *Chaos*, *Sova* a *Milada*. *Sovu* uviedla činohra v live stream premiére (naživo z Modrého salóna) na svojom youtubovom kanáli. Vzhľadom na obmedzené možnosti nebolo možné realizovať všetky marketingové aktivity k premiéram ako v minulosti, najmä čo sa týkalo tlačенých materiálov – bulletinov, plagátov a letákov, ktoré boli vytlačené v obmedzenom množstve, resp. v prípade bulletinov spracované vo forme pdf formátu. Činohra sa pri propagácii týchto inscenácií zamerala viac na online obsah vo forme videí alebo napríklad aj samostatného instagramového profilu pre inscenáciu *Chaos*.

Storočnica

V rámci osláv storočnice divadla sa činohra zúčastnila na aktivitách Čo pre vás znamená divadlo?, kde vo videách vystúpili ako umeleckí pracovníci, tak aj pracovníci v zákulisí či riaditeľ Činohry SND. Takisto však bola súčasťou galavečera ... *tak sme my...* spolu s ostatnými súbormi.

Online aktivity

Činohra sa prispôsobila nadchádzajúcej situácii a zapojila sa do projektu SND Doma. Aktivity činohry v rámci tohto projektu spočívali vo videomateriáloch, kde boli sprístupnené *záznamy starších inscenácií* (*Sissi – Úteky Alžbety Rakúskej*, *Prorok Štúr a jeho tiene*, *Nevesta hŕľ*, *Mechúrik-Koščúrik*, *Bratia Karamazovovci* a ďalšie), týmto sprístupneným inscenáciám predchádzal *Dramaturgický úvod Miriam Kíčiňovej* k jednotlivým inscenáciám – táto aktivita bola nazvaná Podcast s Miriam Kíčiňovou. V rámci kategórie Maturita s činohrou boli okrem

inscenácií sprístupnené i záznamy diskusných relácií *Slovenské osmičky*, ktoré mapovali slovenské historické míľniky v rokoch „osmičiek“ 20. storočia.

Činohra chcela divákovi spríjemniť pobyt v domácnostiach aj aktivitou pre deti, ale i dospelých. Pre deti to boli *Rozprávky s činohrou*, kde členovia umeleckého súboru Činohry SND čítali deťom rozprávky podľa svojho výberu (Monika Hilmerová, František Kovár, Martin Šalacha, Kamila Magálová, Táňa Pauhofová, Ivan Vojtek, Jana Kovalčíková). Pre dospelých sme pripravili *Kávu s činohrou*, kde členovia umeleckého súboru čítali zo svojich obľúbených titulov alebo predniesli svoju vlastnú tvorbu poézie či prózy (Štefan Bučko, Táňa Pauhofová, Ondrej Koval', Richard Autner a ďalší). V rámci *Kávy s činohrou* boli neskôr zaradené aj záznamy divadelných rozhovorov s názvom Ľubica Krénová a jej hostia.

Činohra, ako aj ostatné súbory chceli tvoriť nový obsah, a preto v súčinnosti s Operou a Baletom SND vznikol projekt *Národné klebety*, ktorý mal prístupnejšou formou rozhovorov rozvíjať teatrologické témy a zaujímavé otázky v prieniku všetkých troch súborov. Forma diskusie troch dramaturgov súborov bola prepletená aj formou výstupov umelcov jednotlivých súborov. V rámci kooperácie troch súborov vznikla unikátna online premiéra *Carmen*, ktorá v sebe spája tri podoby – vášeň, pohyb, hlas. Projekt *Carmen* bol komunikovaný primárne cez sociálne siete a dostupný bol na youtubovom kanáli Slovenského národného divadla. K divákovi z Českej republiky sa Činohra SND priblížila počas obdobia pandémie prostredníctvom sprístupnenia záznamov *Elity* a *Strach* na

novovzniknutom českom portáli Dramox a ponúkla tak ako prvé zo slovenských divadiel svoje inscenácie na tomto portáli.

Počas novembra 2020 činohra dostala možnosť prezentovať svoje inscenácie aj prostredníctvom platených live streamov a záznamov starších inscenácií, a to vďaka projektu MK SR *Online živé umenie*. Prostredníctvom platformy navstevník online ponúkla divákovi v roku 2020 live streamy inscenácií *Polnočná omša*, *Mercedes Benz*, *Pred západom slnka* a *Kubo*, v decembri sprístupnila záznam inscenácie *Fanny a Alexander*.

V súčasnosti Činohra SND aktívne pracuje s touto platformou a plánuje sprístupňovať záznamy ďalších inscenácií. Všetky aktivity súvisiace s live streamami a so záznamami na navstevník online komunikuje činohra najmä prostredníctvom sociálnych sietí a e-mailingu.

Činohra SND, ako aj celé Slovenské národné divadlo si uvedomuje situáciu, v akej sa nachádza súčasná spoločnosť, aj preto sme v spolupráci s iniciatívou slovenských vedcov a odborníkov Veda pomáha – Covid-19 pripravili video *Desatoro bezpečných Vianoc* s odporúčaniami, ktoré mali pomôcť a pripomenúť občanom dodržiavať bezpečnostné opatrenia pri prichádzajúcich vianočných sviatkoch.

INÉ AKTIVITY

V spolupráci s aukčnou spoločnosťou SOGA vznikla aukcia *Behind the Scene*, ktorá prebiehala v čase od 17. 11. 2020 do 24. 11. 2020. Cieľom aukcie bolo ukázať a priblížiť prácu umelcov, ktorí nie sú na javisku vidieť, ale sú neodmysliteľnou súčasťou tvorby inscenácií – ide o kostýmových a scénických výtvarníkov či fotografov inscenácií. Slovenské národné divadlo podporilo tento projekt z marketingového hľadiska formou videí a rozhovorov a ponúklo priestor na svojich sociálnych sieťach a youtubovom kanáli.

YDAVATELSKÁ ČINNOST

Uplynulé roky vychádzal celoročne (s výnimkou obdobia divadelných prázdnin) časopis **Portál**, ktorý mapoval dianie na našej prvej scéne. Mesačná periodicita, resp. dvojmesačná v náklade 5 000 ks/mes., už nie je vinou pandemických opatrení realitou. Pri príležitosti 100. výročia SND vyšlo špeciálne limitované číslo marec 2020, ktoré bolo zamerané na históriu prvej scény. Číslo malo lepenú väzbu, špeciálnu čiernu razbu na obálke a vyšlo v náklade 7 000 ks. Po vypuknutí korony už nasledujúce čísla *Portálu* z úsporných dôvodov, ako aj absencie predstavení pre živého diváka vyšli v špeciálnej online verzii (apríl, leto, december). Vychádzanie *Portálu* v printovej podobe v nasledujúcom období je otáznne. Je možné, že v nasledujúcom roku bude vydávaný ako „občasník“ len v online podobe na stránkach webu SND.

K slávnostnému galavečeru ... *tak sme my...* bol vydaný bulletin v lepenej väzbe. Limitovaná edícia vyšla so zlatou oriezkou, tiež so špeciálnou zlatou razbou, na reprezentatívne účely.

Pôvodne plánovaná Ročenka SND 2020/2021, ktorá mala obsahovať pripravované premiéry a hrací plán na celú nadchádzajúcu 101. divadelnú sezónu, nebola nakoniec realizovaná. Plánovaný bol nízky náklad s hlavným dôrazom na online verziu.

Publikácia bola v minulosti trojjazyčná, slovenská, anglická a nemecká, a diváci si ju mohli zakúpiť v pokladniciach SND alebo ju získali po zakúpení abonentného balíčka. Ako nereálna sa ukázala aj idea vytvoriť len elektronickú verziu tohto dokumentu, pretože SND vinou meniacej sa situácie v súvislosti s ochorením COVID-19 nebolo schopné zostaviť relevantný hrací plán v predstihu na celú sezónu, ale často maximálne na jeden týždeň, aj to len niektoré súbory.

DARČEKOVÉ POUKAZY A ABONENTKY

Slovenské národné divadlo nielen v prvom polroku, ale aj koncom roka 2020 nadviazalo na tradíciu divácky obľúbenej ponuky v podobe darčkových poukazov. V roku 2020 pokračovalo Centrum marketingu v tradícii predaja darčkových poukazov. Predaj bol spustený o mesiac neskôr ako po minulé roky, až v decembri. Bol podporený vianočnou kampaňou v tlači, televízii, rozhlase a formou vonkajšej reklamy, ako aj on-line kampaňou prostredníctvom sociálnych sietí a priameho e-mailového marketingu.

Predaj darčkových poukazov na celú sezónu považujeme za posilnenie významu a stabilitu tohto produktu marketingu. Hoci v aktuálnom období ťažko predvídať, kedy si diváci budú môcť reálne Darčkové poukazy uplatniť. Preto sme čerpanie predĺžili až do 30. júna 2022.

V dôsledku pandémie sa v roku 2020 neuskutočnil predaj nových abonentných balíčkov. Zostali ešte nevyčerpané abonentky z predchádzajúcej sezóny, ktoré budú predplatiteľom odohrané pravdepodobne v sezóne 2020/2021, resp. v predĺženom termíne do 30. 6. 2022.

PR AKTIVITY

Od augusta roku 2019 sme obnovili pozíciu PR manažéra a rozšírili tak portfólio činností Centra marketingu o PR. Doteraz sa tejto činnosti venovala len tlačová tajomníčka SND.

Naším cieľom bolo viac a aktívnejšie priblížiť divadlo divákovi, neuspokojiť sa len s tradičnými tlačovými konferenciami pred premiérami a rutinnými tlačovými správami. V spolupráci s RTVS sme vždy v piatok v rannom spravodajskom vysielaní predstavili jednotlivé súbory – Operu, Balet, Činohru SND, ale i Centrum marketingu. Prostredníctvom dramaturgov, riaditeľov či generálneho riaditeľa sme informovali o pripravovaných premiérach a aktivitách SND.

Takisto sme úzko spolupracovali s RTVS a značku SND promovali cez novovzniknutú reláciu *Kultúra*. Členov divadla sme začali predstavovať aj cez iné typy relácií, ako napr. *Tajomstvo mojej*

kuchyne Kamily Magálovej. V súčasnosti sa pripravuje špeciál o SND v zábavnej relácii *Milujem Slovensko*, ktorý sa bude vysielat' v jesennej vysielacej štruktúre RTVS – celá relácia bude venovaná ešte našej storočnici a súťažiaci budú zo všetkých súborov SND.

Rozšírili sme spoluprácu s TA3, kde okrem relácie o kultúre sme zaradili aktuálnu publicistiku s témami o dianí v SND. Ďalším celoplošným médiom, s ktorým sme nadviazali spoluprácu a výrazne pomohlo pri budovaní značky práve pre vysokú sledovanosť, je TV Markíza. Podarilo sa nám dohodnúť s tvorcami najsledovanejšieho podvečerného seriálu *Oteckovia* a jeden diel bol venovaný edukácii detí, aké je dôležité a príjemné navštíviť divadlo a ako sa správať v divadle a obliekať doň. Pripravovali sme sa aj na časť pre dospelých, ale naše plány prekázala pandémia.

Vďaka dobrej spolupráci so všetkými elektronickými médiami sme informovali o našich online aktivitách a činnostiach aj počas pandémie. Výrazne sa posilnila aj spolupráca s *Teleránom* TV Markíza, a to aj počas obdobia, keď divadlo muselo byť zatvorené, a aj teraz pri propagácii nášho open air programu *Divadlo pred divadlom*. Pribudla aj relácia zo spoločenského diania *Smotánka*. Prínosom bola aj úzka spolupráca s metropolitnou TV Bratislava, ktorá pravidelne mapuje dianie v SND vo svojich reláciách a zúčastňuje sa aj na našich predstaveniach či aktivitách, ktoré súviseli s mimoriadnymi okolnosťami počas pandémie. V rámci RTVS nesmieme zabudnúť ani na rozhlasové vysielenie rádia Devín či rádio Slovensko.

Printové médiá sú zastúpené odbornými článkami marketingu v periodikách *Stratégia*, *Forbes* či *Hospodárske noviny* a ostatnými lifestylevými časopismi ako *Slovenka*, *Život*, *Beauty and Woman*, *Liek* či denník *Nový Čas*. Pred pandémiou sme začali aj cezhraničnú propagáciu značky SND, a to v spolupráci s kultúrnymi inštitútmi vo Viedni, v Prahe a Budapešti. K dohodnutej spolupráci, žiaľ, nedošlo, koncerty boli plánované na máj, z pochopiteľných príčin sa však nekonali. Stihli sme ešte článok pre periodikum, ktoré vychádza v susednom Rakúsku. Veríme, že plánované akcie zrealizujeme v 101. sezóne. Súčasťou propagácie sú TV spoty, rozhlasové spoty a v medziach našich technických možností aj reportáže na našom youtubovom kanáli, v ktorých budeme tiež pokračovať.

ZA SCÉNOU

Z dobrých nápadov sa rodí dobrá spolupráca. Takou bolo aj prvé spojenie medzi umelcami, ktorí sú akousi nepísanou súčasťou národného divadla, a aukčnou spoločnosťou SOGA. Bola to v danej situácii možnosť prezentovať tvorbu umelcov, ktorých práca je ohrozená uzavretím divadiel, zložitými inštitucionálnymi pomermi, ale i ad hoc rozhodnutiami o tom, čo platí a neplatí. Súčasne išlo o rozšírenie možností prezentovať tvorbu výtvarníčok/výtvarníkov, scénografiiek/scénografov či fotografiiek/fotografov. Zároveň to bola unikátna možnosť získať umelecký artefakt, ktorý nie je bežne dostupný.

Do výzvy pre aukciu SOGA Behind the Scene/ Za scénou boli oslovení mnohí tvorcovia, ktorí

so Slovenským národným divadlom dlhé roky intenzívne spolupracujú – Ľudmila Városová, Peter Čanecký, Simona Vacháľková, Katarína Holková, Lucia Škandíková, Barbora Dolinajová, Robert Tappert, Ľubomír Kotlár, Henrich Mišovic, Ctibor Bachratý, Braňo Konečný, Radovan Dranga, Juraj Poliak a ďalší. Podporovatelia umenia si tak mohli doniesť domov vzácné autorské návrhy kostýmov, fotografie i priestorové objekty. Aukciu podporili herci SND prostredníctvom video kampane na YouTube.

Do aukcie spoločnosti SOGA ponúkli umelci spolupracujúci so SND šesť desiatok diel vo vyvolávacích cenách 250 – 300 €. Pozitívom aukcie, ktorá trvala osem dní, bol aj fakt, že do povedomia sa dostali mená výtvarníkov, ktoré možno diváci pri návšteve divadla nevnímajú tak intenzívne. O hodnote ich tvorby svedčí aj to, že pri „priateľských cenách“ sa predali diela za tritisíc eur. Sumy boli vyplatené priamo autorom. Iniciátorkou novembrovej aukcie bola Darina Abrahámová, dramaturgička Činohry SND.

ZAŽI VÁŠEŇ

(kampaň na podporu imidžu Baletu SND)
V spolupráci s Baletom SND sme aj v roku 2020 pokračovali v celoročnej strategicknej propagácii baletného súboru, predovšetkým v digitálnom prostredí, so zámerom udržať zvýšené povedomie o značke Balet SND, o tanečníkoch, plánovaných premiérach a repertoári, kým to epidemiologická situácia dovoľovala. Na tejto webovej stránke sme za uplynulý rok zverejšňovali krátke videá, ktoré obsahovo priblížili prácu tanečníka aj mimo divadla. Išlo predovšetkým o videá zamerané na

pohyb, udržiavanie sa v kondícii. Ďalšou témou bola gastronómia. Pri tejto aktivite sme sa pokúsili priblížiť divákovi, čo jedávajú naši umelci, ktoré jedlá preferujú, ako ich pripravujú. Stránka www.zazivasen.sk aj naďalej funguje ako hlavná obsahová platforma pre kampaň nesúcu názov *Zaži vášeň*. Vďaka viacerým aktivitám (online reklama na sociálnych sieťach Google, Facebook a YouTube) majú diváci (potenciálni i súčasní) možnosť dozvedieť sa v online prostredí množstvo zaujímavých a užitočných informácií o aktivitách Baletu SND. Balet sa aktívne prostredníctvom sólistov a členov súboru podieľal aj na zdieľaní fotografií zo skúšobného procesu prostredníctvom sociálnej siete Instagram, pokiaľ to situácia dovoľovala. Medzi hlavné ambície spomínanej kampane v roku 2020 patrila predovšetkým snaha o udržanie vzťahu diváka k značke Baletu SND. Druhým významným cieľom bola snaha o nárast priemernej obsadenosti predstavení, posilnenie vizuálnej identity Baletu SND na sociálnych sieťach, posilnenie tzv. vplyvného marketingu (z angličtiny „influence marketingu“), ambasádorov značky Baletu SND. Obsah kampane *Zaži vášeň* je realizovaný predovšetkým na webovej stránke www.zazivasen.sk. Obsahová stránka sa oproti minulým obdobiam výrazne nemenila. Naďalej prebieha prostredníctvom pravidelných článkov uverejňovaných v sekcii Blog (témy článkov možno rozdeliť do niekoľkých kategórií – Zaujímavosti, Zo zákulisia Baletu SND, Očami tanečníkov, Rozhovory a pod.). Kampaň sa orientuje primárne na podporu premiér Baletu SND.

IMIDŽOVÁ KAMPAŇ 100 ROKOV SND

K imidžovej kampani storočnice sme vytvorili 3 nosné vizuály, ktoré zachytávajú historické súbory SND. Osobitným kľúčom pri ich tvorbe bolo vzdanie pocty všetkým trom súborom – činohre, opere a baletu, ktoré prinášali a prinášajú spoločnosti umenie, krásu, ale i odvahu. Významným prvkom objavujúcim sa vo vizuáloch je logo storočnice – tri zlaté krúžky vychádzajúce z trojjednotnosti SND, kde fungujú súbory so vzájomným rešpektom, no s dôrazom na jedinečnosť každého žánru, ktorý reprezentujú. Vnímavému oku diváka neujde skrytý kód v claime: 100 rokov umenia, 100 rokov SND – čísla sa prelínajú tak, že vytvárajú dve ležaté osmičky označujúce nekonečno a pominuteľnosť divadelného umenia, ktoré prinášali ochotnícke súbory pred vznikom prvej profesionálnej scény.

Umelecko-dekoračné dielne SND v jubilejnom roku 2019 slávili 60. výročie od svojho otvorenia. Pri tejto príležitosti sme vytvorili vizuál, ktorý zachytáva osobnosť, akou bol ich dlhoročný riaditeľ a scénograf profesor Ladislav Vychodil, bez ktorého by divadlo nebolo tým, čím je dnes. Motív fotografie s jej zakladateľom bol použitý v sade pohľadníc vydaných pri príležitosti jubilea vzniku SND.

PAMÄTNÉ STENY

Naši diváci majú možnosť od začiatku 99. sezóny vidieť stálu expozíciu Pamätných stien na 4. poschodí novej budovy SND v jednotlivých krídlach činohry, opery a baletu venovanú pamiatke zosnulých osobností, ktoré sa výraznou mierou pričinili o vznik, formovanie a fungovanie SND. Expozícia sa priebežne aktualizuje a dopĺňa.

OPERNÉ ŠTÚDIO

S cieľom marketingovej podpory verejných podujatí projektu Operného štúdia SND bola vytvorená vizuálne zaujímavá a pútavá kampaň, ktorá bola prezentovaná v printových aj online médiách. Centrum marketingu sa na premiére inscenácie *Denník Anny Frankovej* a súvisiacich aktivitách podieľalo tvorbou vizuálu, marketingovou a PR podporou, grafickým spracovaním programového bulletinu, prípravou tlačovín, ako aj propagáciou v online priestore. Programový bulletin v elektronickej forme si návštevníci predstavení mohli stiahnuť z webu SND aj cez QR kód.

VALENTÍN V SND

V prvých dvoch mesiacoch roka 2020 prebehla kampaň *Valentín v SND*, ktorej cieľom je podpora predaja vybraných predstavení zo všetkých súborov. Akcia bývala dlhodobo úspešná a podporovala nepriaznivé preklenutie obdobia predaja začiatkom roka. Kampaň sa realizovala formou súťaže na Instagrame.

Mimoriadne podujatia Centra marketingu SND *Deň otvorených dverí* sa v roku 2020, úvodom 101. sezóny, výnimočne nekonal. V minulosti prebiehal v prvú septembrovú sobotu, no protipandemické opatrenia a zákaz zhromažďovania, ako aj prevencia a dodržiavanie hygienických opatrení v súvislosti s ochorením COVID-19, žiaľ, neumožnili SND uvedené podujatie zorganizovať. Počas predošlých ročníkov sme zaznamenali predajom vstupeniek na DOD príjem (okolo 10 000 €), o ktorý sme v roku 2020 prišli.

NOC DIVADIEL

tretiu novembrovú sobotu, 21. novembra 2020, sa konal 11. ročník medzinárodného podujatia *Noc otvorených divadiel a predstavení*, ktorú organizuje Divadelný ústav za účasti divadiel z celého Slovenska. Podujatie s podtitulom *Stále sme tu!* malo netradičnú elektronickú formu. Online ponuka projektu dostala divadelné podujatia bližšie aj k takým divákovi, ktorí by sa k nim za bežných okolností nedostali. Za SND priniesol Balet SND video ukážku choreografických miniatúr svojich sólistov a členov. Opera SND a Činohra SND predstavili diskusnú reláciu k premiére opery G. Frida a k uvedeniu komiksovej verzie *Denník Anny Frankovej* pod názvom *Príbeh Anny Frankovej ako umelecká inšpirácia*.

VYUŽITIE NOVÝCH MÉDIÍ

Slovenské národné divadlo malo od mája 2014 k dispozícii pre návštevníkov bezplatnú Wi-Fi zónu vo foyeri SND. Od leta 2016 bola rozšírená aj o priestor pred novou budovou SND. Prístup k Wi-Fi sme mali k dispozícii od MK SR, no počas korony začiatkom roka 2020 ho ministerstvo zrušilo a SND nemá momentálne k dispozícii vôbec žiadnu Wi-Fi.

WEBOVÉ SÍDLO

Webové sídlo SND www.snd.sk (novovytvorená webová stránka bola spustená 1. 12. 2017) zaznamenalo počas roka 2020 (1. 1. 2020 – 31. 12. 2020) celkovo 1 114 921 relácií a 4 682 318 zobrazení stránky. Podľa dostupných interných údajov graf signalizuje, že návštevnosť stránky klesla v období, keď bolo SND nútené pre pandemickú situáciu zrušiť predstavenia a následne aj predaj plánovaných predstavení. Pôvodná sledovanosť v roku 2019 bola 2 173 846 relácií a 10 777 931 zobrazení stránky, percentuálny pokles predstavuje (51,3 %) 1 058 925 relácií a (43,4 %) 6 095 613 zobrazení.

SND poskytlo návštevníkovi svojej webovej stránky komplexné spektrum informácií. V rámci technickej podpory pribudla na webe sekcia Blog, ktorá obsahuje vybrané články z časopisu *Portál*. Optimalizácia procesov prebiehala aj po jej spustení do ostrej prevádzky. Na podpore a úpravách webu pre jednoduchšiu orientáciu užívateľov SND priebežne pracuje.

SND V ONLINE PRIESTORE

Začiatok roku 2020 sa niesol v znamení osláv a príprav storočnice Slovenského národného divadla. Vznikla webstránka *100.snd.sk*, na ktorej sme sústredili obsah týkajúci sa jubilea. Tridsať dní pred výročím sme spustili na tomto webe odpočítavanie, na ktoré boli naviazané video pozdravy zamestnancov SND a niekoľkých divadiel.

Obdobie od marca do konca roka 2020 bolo poznačené pandémiou koronavírusu. SND sa rýchlo adaptovalo na novú situáciu a svoje aktivity presunulo do online priestoru. V polovici marca vznikol projekt *SND doma*, ktorý mal svoju formu a štruktúru. V rámci projektu vznikli kategórie – *Maturita s činohrou*, kde sme vysielali záznamy diskusií *Slovenské osmičky*, na ktoré nadväzovali záznamy vybraných inscenácií. *Káva s činohrou* prinášala fanúšikom na sociálnych sieťach poetické príspevky členov Činohry SND. Herci sa rovnako zapojili aj do čítania rozprávok pre deti (*Rozprávky s činohrou*).

Tanečníci Baletu SND pripravili sériu domácich cvičení pod názvom *Ranná rozvíčka s Baletom SND* a neskôr prezentovali svoje kulinárske zručnosti v programe *Tancujeme v kuchyni*.

Členovia Opery SND sa zapojili do projektu krátkymi hudobnými interpretáciami pod názvom *Malá denná hudba*.

Po miernom uvoľnení opatrení projekt *SND doma* pokračoval výrobou relácií *Hovorme o opere* a *Národné klebety*. Špeciálny projekt, ktorý

vznikol vďaka spolupráci všetkých troch súborov, bola svetová premiéra titulu *Carmen – Vášňa – pohyb – hlas*.

Všetky videá projektu *SND doma* boli premiérovane a zverejňované na youtubovom kanáli Slovenského národného divadla zadarmo. Tieto online aktivity vzbudili veľký záujem u divákov SND, ako aj v médiách. Videokanál SND na portáli YouTube zaznamenal v tomto období nárast o 5,7-tisíc odberateľov, generoval 11,2 milióna zobrazení videí a 727,4-tisíc videní. Počas projektu *SND doma* sme prostredníctvom svojho videokanálu uverejnili celkovo 120 videí. Počet zobrazení videí stúpol o niekoľko tisíc percent, počet odberateľov kanála stúpol o 7 287 odberateľov. (K decembru 2019 mal YT kanál SND 6 813 odberateľov, k decembru 2020 mal už 14 100 odberateľov, čo je nárast o 206 %).

V projekte *SND doma* sme pokračovali aj počas druhej vlny pandémie.

OPERA SND

2. 11. 2020 bol na YouTube SND uvedený záznam *Komorného koncertu Operného štúdia SND*. Po spustení projektu Online Živé umenie Opera SND uviedla prostredníctvom platformy Návštevník online v priebehu novembra a decembra 2020 niekoľko produkcií – diskusnú reláciu *Príbeh Anny Frankovej ako umelecká inšpirácia* (21. 11. live stream s divákmi v sále), opernú monodrámu G. Frida *Denník Anny Frankovej* v produkcii Operného štúdia SND (28. 11. live stream premiéry s divákmi v sále, 11. 12. záznam), záznam inscenácie opery G. Pucciniho *Gianni Schicchi* (10., 19. a 22. 12.), záznam spoločného vianočného galaprogramu troch súborov SND *Vianočný príbeh* (17., 20., 25., 26. a 30. 12.), záznam koncertu *Opäť spolu!* (13. a 19. 12.) a nahrávku komorného koncertu *250. Beethoven* (28. 12.).

ONLINE KAMPANE

V roku 2020 pokračovalo SND v posilňovaní on-line komunikácie na sociálnej sieti Facebook v podobe premiérových, ale aj reprízovaných predstavení všetkých troch umeleckých súborov. Počas druhej vlny pandémie sme pripravili niekoľko kampaní aj na tzv. live stream našich predstavení. Kampane sme kombinovali od organických príspevkov na sociálnych sieťach cez PPC kampane na Facebooku a Googli. Rastúci dôraz na zvyšovanie aktivity v online kanáloch je reakciou na všeobecné spoločenské trendy, ktoré sa týkajú slovenskej diváckej základne a populácie vôbec, a je esenciálny pri podchytení najmä mladých a začínajúcich záujemcov o kultúru. Dôkazom je aj medzioročný vývoj predaja vstupeniek prostredníctvom online portálu: kým v roku 2013 tvorili tržby z predaja vstupeniek prostredníctvom portálu navstevnik.sk 16,4 %, v roku 2020 to bolo 93 %, s rozdielmi medzi jednotlivými umeleckými zložkami: v Baletе SND je to viac než 91 %, v Činohre SND viac než 97 % a v Opere SND viac než 84 %. Tento enormný nárast vyplynul v dôsledku pandemickej situácie uzavretím kamennej pokladnice a možnosti nákupu len prostredníctvom online.

PRÁCA S DATABÁZAMI

Súčasťou balíka online komunikácie je priamy marketing (e-mailing), t. j. práca s databázami. V rámci podpory predaja Centrum marketingu SND spravuje databázu divákov s e-mailovými adresami, ktorá je členená do niekoľkých skupín – Činohra SND, Opera SND, Balet SND. Databázy slúžia Centru marketingu SND na komunikáciu s divákmi prostredníctvom tzv. priamych e-mailov a tzv. newsletterov či direct mailov, ktoré sú zamerané na podporu konkrétnych predstavení či kampaní. Databáza v súčasnosti predstavuje 15 804 kontaktov. K rapídne zníženiu databázy (k aprílu 2018 mala databáza vyše 46-tisíc respondentov) došlo vzhľadom na sprísnenie pravidiel GDPR, keď koncom mája roku 2018 vstúpilo do platnosti nové nariadenie EÚ. Okrem súborových databáz pracujeme aj databázami z predajného systému *Ores*, ktoré máme k dispozícii na obdobie 7 dní (podľa GDPR).

ONLINE SÚŤAŽE

Ďalšou zložkou pri online komunikácii je realizácia online súťaží. V prípade premiérových titulov SND využívalo v roku 2020 formu online súťaží realizovaných na webovej stránke www.prihlasovanie.snd.sk a prostredníctvom sociálnych sietí Facebook a Instagram, v ktorej mali diváci možnosť získať nielen vstupenky na vybrané predstavenie, ale vďaka podpore partnerov aj exkluzívne ceny.

Pri snahe o podporenie predaja darčkových poukážok SND bola pred Vianocami (v trvaní od decembra 2020 do januára 2021) spustená divácka súťaž komunikovaná na webovom sídle www.snd.sk/sutaze a na sociálnych profiloch divadla, kde boli každý týždeň zverejnené pozývacie videá s osobnosťami SND. Diváci mohli po zakúpení darčkových poukážok vyplniť súťažný formulár požadovanými údajmi, kde si mohli zároveň zvoliť preferovanú výhru z tridsiatich netradičných divadelných darčkov ako prehliadka zákulisia SND, podpísané knihy alebo plagáty a bulletin inscenácií, osobná účasť na skúškach súborov, pozdravy od osobností alebo reklamné predmety divadla. Tridsiati výhercovia budú vyžrebovaní vo februári 2021. Súhlas s poskytnutím e-mailovej adresy bol jednou z podmienok zapojenia sa do súťaže. Zámerom bolo získanie nových e-mailových kontaktov pre rozšírenie e-mailovej databázy divadla pre celoročné posielanie newslettera SND.

SOCIÁLNE MÉDIÁ

SND je veľmi aktívne a progresívne aj pri komunikácii prostredníctvom sociálnych sietí, ktoré využíva na propagáciu premiér a repertoáru súborov, informácie o rozličných podujatiach a akciách, na budovanie povedomia o umeleckých zložkách a v neposlednom rade ako jednu z platforiem slúžiacich na aktívnu komunikáciu s fanúšikmi a návštevníkmi.

Na sociálnej sieti Facebook disponuje SND celkovo piatimi stránkami (Slovenské národné divadlo, Činohra SND, Opera SND, Balet SND a Eurokontext.sk), ktoré sú administrované Centrom marketingu SND.

V priebehu roka 2020 zaznamenali jednotlivé stránky nasledujúci nárast počtu fanúšikov:

Slovenské národné divadlo	z 38 219 v decembri 2019 na 40 225 v decembri 2020
Činohra SND	z 11 896 v decembri 2019 na 14 497 v decembri 2020
Opera SND	z 3 909 v decembri 2019 na 4 578 v decembri 2020
Balet SND	zo 6 939 v decembri 2019 na 7 241 v decembri 2020
Eurokontext.sk	1 815 v decembri 2019 v roku 2020 sa festival nekonal

Svoju rolu zohráva pri online komunikácii Slovenského národného divadla aj portál YouTube, na ktorom má SND svoj vlastný účet. Počas roka 2020 počet odberateľov stúpol na 6 813 (v decembri roku 2019 bol počet odberateľov 5 394). V porovnaní s uplynulým obdobím stúpla aj sledovanosť videí – v roku 2019 dosiahla štatistika pozretí hodnotu 1 019 305, v roku 2020 to bolo 1 225 947. Vyššie číslo pozretí videí je spôsobené najmä vyššie spomínaným projektom SND. SND je mimoriadne aktívne aj na sociálnej sieti Instagram, kde každým rokom pribúdajú fanúšikovia.

Stav k 31. decembru 2020 je nasledujúci

Slovenské národné divadlo

2 185 v decembri 2020

Činohra SND

8 361 v decembri 2020

Opera SND

1 346 v decembri 2020

Balet SND

2 543 v decembri 2020

V rámci tejto sociálnej siete bol vytvorený aj produktový profil k inscenácii *Chaos*, kde mal za pomerne krátke obdobie úvodného týždňa už 159 sledovateľov.

V roku 2020 sme ako prvé divadlo na Slovensku založili účet na sociálnej sieti TikTok, ktorá je zameraná najmä na mladého diváka. Jej obsah tvoria videá. Profil má 67 sledovateľov. Napríklad video k trojsúborovému projektu *Carmen* malo 1 807 videní.

SLUŽBY ZÁKAZNÍKOM

Benefit plus – balík zliav pre zamestnancov klienta podľa možností a preferencií klienta, 20 % zľava na vybrané predstavenia od SND.

Voucher – cenina pre firmy v hodnote 20, 30 a 40 € zameniteľná za vstupenky na predstavenia SND s platnosťou na kalendárny rok. Platnosť bola predĺžená z dôvodu COVID-19 do 31. 12. 2021, v závislosti od možnosti hrať predstavenia.

OBCHODNÉ ČINNOSTI A ICH RIZIKÁ

ABONENTKY

Centrum marketingu v roku 2020 nenadviazalo na tradíciu predaja cenín v podobe predplatených vstupeniek, abonentiek, vo forme tematických balíčkov. Divákovi sa umožnil prenos nevyčerpaných abonentiek z roku 2020.

Z pandemických dôvodov sme nerealizovali tlač ani kampaň na ABO 2020. V každej predanej sérii sú neodohraté predstavenia v sume cca 41 634 €.

Medziročné porovnanie predaja abonentných balíčkov

ABO 2017 – predaných 931 ks/tržby 104 692 €

ABO 2018 – predaných 740 ks/tržby 98 196 €

ABO 2019 – predaných 689 ks/tržba 100 560 €

ABO 2020 – predaj sa nerealizoval, tržby sa tým pádom rovnajú 0 €

DARČEKOVÉ POUKAZY

Cenina v hodnote 20, 35 a 50 € zameniteľná za vstupenky na predstavenia SND – pôvodná platnosť darčkovej poukážky sa predlžuje zo sezóny 2019/2020 do 30. 6. 2021, zo sezóny 2020/2021 do 30. 6. 2022.

Vyjadrené v nominálnych hodnotách sa predalo za december 2020:

20 € – 291 ks / 5 820 €

35 € – 109 ks / 3 815 €

50 € – 196 ks / 9 800 €

V roku 2020 sme začali predávať nové DP až v polovici decembra, čo sa nedá s predchádzajúcimi rokmi vôbec porovnávať. Je to sklz viac ako pol roka, čo sa odrazilo aj na tržbách.

Medziročné porovnanie predaja darčkových poukazov od uvedenia:

Darčkový poukaz v roku 2017

– predaných 4 511 ks/tržba 114 490 €

Darčkový poukaz v roku 2018

– predaných 3 512 ks/tržba 89 035 €

Darčkový poukaz v roku 2019

– predaných 3 423 ks/tržba 95 385 €

Darčkový poukaz v roku 2020

– predaných 596 ks/tržba 19 435 €

DARČEKOVÉ PREDMETY

– odznaky, mince, ceruzky, taška, motýlik, pohľadnice, kalendár Baletu SND.

Vzhľadom na vzniknutú mimoriadnu situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19 musíme spomenúť agendu, ktorá bola zriadená na spracovanie žiadostí o vrátenie vstupného pre zákazníkov, ktorí si nárokuje vrátenie finančných prostriedkov za neodohrané predstavenia v dôsledku pandémie.

Počet žiadostí:

vyše 8 000 e-mailových žiadostí do 31. 12. 2020.

Počet spracovaných žiadostí:

7 998.

Dňa 20. 4. 2020 sme prišli s kampaňou *Držíme vám miesto*, kde sme našim divákovi ponúkli možnosť vymeniť vstupenku za voucher – „*Korona voucher*“ s platnosťou do 31. 12. 2021.

Počet spracovaných žiadostí

formou vrátenia vstupného na účet:

5 843 ks – suma 303 027,05 €.

Počet spracovaných žiadostí

formou voucheru:

2 074 ks – suma 86 783,80 €.

Chceme upozorniť, že žiadosti formou vrátenia vstupného na účet sú spracované zatiaľ na oddelení predaja. Žiadateľom boli doteraz vyplatené všetky požadované finančné prostriedky na účet. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, na základe výpadku hernej prevádzky, sa s postupným uhrádzaním začalo až v júli 2020.

Na podporu v dôsledku pandémie bola pre verejnosť zriadená infolinka 0908 980 934, ktorá je k dispozícii v pracovných dňoch od 9.00 do 15.00 h.

Obchodné nástroje Centra marketingu SND Toonect – v rámci snahy o zvyšovanie kvality komunikácie so zákazníkom od 1. decembra 2015 SND používa systém Toonect (služba pre infolinku, prijímanie hovorov s odkazovou službou a zaznamenávanie neprijatých hovorov), ktorý minimalizuje počet neprijatých hovorov na zákaznícku linku a umožňuje ich spätné kontaktovanie. Infolinka je v štandardnom roku k dispozícii počas pracovných dní od 8.00 do 16.00 h. Táto linka, ako aj *Infolinka* zriadená počas pandemickej situácie, sú v prevádzke len v prípade, ak je celé obchodné oddelenie na pracovisku. Dostupnosť kontaktov je uvádzaná podľa aktuálnych pandemických okolností na webe.

PRENÁJMY

Plán nájomov priestorov pre rok 2020 bol nastavený v súlade s hracím plánom pre dané obdobie.

Vzhľadom na pandemickú situáciu v súvislosti s COVID-19, či už v prvej, alebo v druhej vlne, rezervované termíny nájomov boli postupne prekladané s hľadáním ďalšieho možného termínu realizácie alebo rovno zrušené.

Takto z pôvodne plánovaných 41 nájomov, ktoré väčšinou oproti plánu ešte pribúdajú zvýšeným záujmom klientov v predvianočnom období, bolo realizovaných napokon len 20, čo je menej ako polovica.

Nájmy priestorov pre podujatia *Ples v opere*, *Galavečer Soitron*, *Krištáľové krídlo*, *OTO – 20. ročník* a *Slovenka roka* boli realizované buď v pôvodných, alebo náhradných termínoch. No nájmy pre podujatia *Cena Nadácie Tatra banky za umenie*, *Galavečer Siemens*, *Vianočný koncert pre ČSOB*, *Športovec roka*, *Vianoce v Bratislave*, cyklus *Trochu inak*, predstavenia pre jubilantov Volkswagen, a. s., a mnoho ďalších realizované neboli.

Je možné iba konštatovať, že oproti minulému roku vykazujeme pokles vo výške vyše 300 000 €.

SPONZORING A FUNDRAISING

Oblasť získania voľných finančných prostriedkov z oblasti sponzoringu a fundraisingu je po koronakríze veľmi výrazne zasiahnutá. Je nutné konštatovať, že diapazón partnerov SND je skutočne široký a pokrýva väčšinu obchodného trhu vzhľadom na exkluzivitu jednotlivých partnerstiev. Preto je nutné poukázať na výpadok príjmov mnohých spoločností, ktoré podporujú SND z finančnej stránky. Sponzori SND stoja za SND a podporujú ho v jeho aktivitách, no vzhľadom na výpadky príjmu obchodných spoločností očakávame pokles v príjme od sponzorov v rozsahu od 10 % do 30 %. Celkový prepad sa primárne preukáže najmä v oblasti sponzoringu a marketingových aktivít našich sponzorov so zreteľom na neurčitost času vzhľadom na vývoj pandémie.

Foto Alena Klenková

VÝSTAVY

Výstavy realizované v priestoroch novej aj historickej budovy SND boli v divadelnej sezóne 2019/2020 koncipované tak, aby vystavované diela, obrazy či fotografie boli prepojené so svetom prvej divadelnej scény v súvislosti s jubileom stého výročia založenia SND. Preto sme kládli dôraz na pripomenutie si významných osobností, ktoré tvorili históriu SND a slovenského divadelníctva vôbec.

Lucia Popp

historická budova SND

10. december 2019 – 6. január 2020

Vrúcny hlas svetovej opery. Výstava bola organizovaná v spolupráci Divadelného ústavu a Slovenského národného divadla, vznikla pri príležitosti 80. výročia narodenia významnej slovenskej opernej speváčky svetového významu Lucie Popp.

Achille Viscusi – 150 let

historická budova SND

22. január – 27. február 2020

Putovná výstava 12 obrazov k 150. výročiu narodenia Achille Viscusiho v národných divadlách: ND Praha, ND Brno, ND moravskoslezské Ostrava a Slovenské národné divadlo. Výstava približuje osobnosť a prácu významného talianskeho tanečníka, choreografa a pedagóga, ktorý dlhé roky pôsobil na území Českej a Slovenskej republiky. V rokoch 1923 – 30 pôsobil v Slovenskom národnom divadle v Bratislave ako tanečný majster, riaditeľ baletu a príležitostne aj ako operný režisér.

S prezentáciou divadelnej tvorby, osobností, ktoré ju reprezentovali na javisku SND, súvisela aj expozícia

Rok slovenského divadla

nová budova SND

20. november 2019 – 30. január 2020

V spolupráci s Ústavom orientalistiky SAV pripravilo centrum marketingu výstavu k pripravovanej novej inscenácii Verdiho opery *Aída*, ktorá bola prerušená z dôvodu pandémie koronavírusu COVID-19.

Tajomný Egypt

Od archeologického výskumu po operu

Ústav orientalistiky SAV

foyer Opery a Baletu SND, 3. NP, nová budova SND

3. marec – 31. marec 2020

– výstava prerušená pre pandémiu

21. september 2020 – 19. október 2020

– reінštalácia výstavy

Výstava prezentuje výskum starovekého Egypta slovenskými archeológmi, predovšetkým projekty Nadácie Aigyptos a Ústavu orientalistiky SAV v Egypte a v Sudáne (v spolupráci s Archeologickým ústavom SAV). Zároveň však dotvára historické pozadie a atmosféru pre inscenáciu *Aida*. Osvetľuje niektoré historické súvislosti a reálie zo starovekého Egypta, ktoré boli pre vznik tejto opery a inscenácie inšpiráciou. Prezentované výskumy sú s pozadím *Aidy* priamo i nepriamo prepojené. Lokality prezentované v rámci výstavy, na ktorých boli v 19. storočí nájdené rôzne kamenné bloky, inšpirovali A. Marietteho na napísanie pôvodného scenára k *Aide*, v ktorom zachytáva napr. udalosti ako výprava proti Núbii (Etiópii), výber generála ako vodcu výpravy či zmienky o odsúdení nevinného človeka kňazmi.

Cewe photo award

CEWE, a. s.

1. apríl – 30. apríl 2020

– Nerealizované pre stav pandémie

Výstava mala prezentovať najlepšie fotografie z najväčšej fotosúťaže na svete organizovanej spoločnosťou CEWE. Z viac ako 448-tisíc fotografií porota vybrala tie najlepšie, ktoré sa stali výhercami 10 súťažných kategórií. Z celkového počtu 448 152 prihlásených fotografií bolo viac ako 12 300 zo Slovenska. Z tohto počtu bolo v TOP 1 000 umiestnených viac ako 25 fotografií. Najvyššie umiestnená fotografia je od mladého fotografa Matúša Šalamúna. Umiestnila sa na 35. mieste. V TOP 50 nájdeme aj fotografiu od slovenského fotografa Miňa Debnára a v TOP 115 sa umiestnili aj fotografie od Pavla Straňáka. Celkovo sa súťaže zúčastnilo 1 125 Slovákov, ktorí svojimi fotografiami súťažili o výhru.

Vladimír Suchánek

Divadelný ústav

Pôvodne plánovaný termín máj 2020

5. október – 16. november 2020

– výstava prerušená pre pandémiu

foyer Činohry SND, 3. NP, nová budova SND

Výstava priblížila významnú osobnosť – scénografa Vladimíra Suchánka. Výstava ***Od maľby k divadlu*** prezentuje najmä diela, ktoré Vladimír Suchánek pokladá za najvýznamnejšie, ktoré sú najviac oceňované alebo mu najviac prirástli k srdcu.

Divadlo o 100 rokov

september – december 2020

Výstavná sieň, foyer prízemie, nová budova SND

Výstava 250 prác žiakov základných škôl z celého Slovenska, ktorí sa zapojili do súťaže.

Africká večera – Daruj dobrý pocit

foyer Činohry SND, 3. NP, nová budova SND

20. november – 8. december 2020

Dvorana foyer, 3. NP, nová budova SND

Výstava sa týkala spolupráce so Slovenskou nadáciou pre UNICEF. Výstava poukazovala na zhoršujúci sa stav hladu vo svete, ktorý sa v dôsledku pandémie ešte prehĺbil.

Herecké osudy Ctibora Filčíka

Divadelný ústav

foyer Činohry SND, 3. NP, nová budova SND

15. december 2020 – 29. január 2021

Divadelný ústav so Slovenským národným divadlom pripravili výstavu venovanú významnej osobnosti slovenského divadelného sveta, ktorou bol herec Ctibor Filčík. Z dôvodu prísnych bezpečnostných opatrení, ktoré sa týkajú hromadných podujatí, sa nekonala vernisáž výstavy v bežnom rozsahu. Výstava bola symbolicky otvorená formou kurátorských vstupov, ktorých sa mohli zúčastniť malé skupiny vopred ohlásených záujemcov (max. 4 osoby/skupina). Záujemcov previedol výstavou jej kurátor Karol Mišovic.

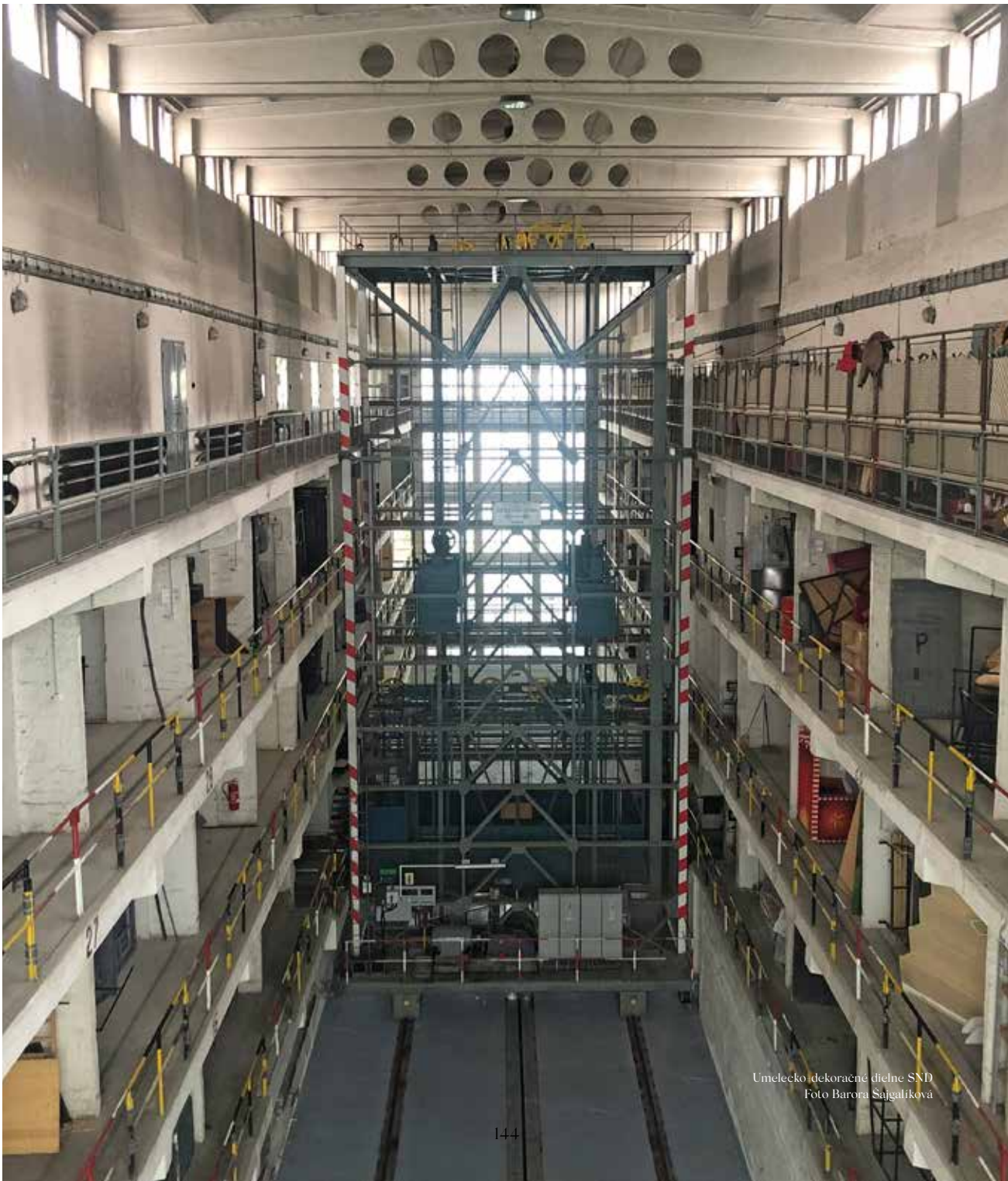
UMELECKO-DEKORAČNÉ
DIELNE

UDD

1

0

0

Umelecko-dekoračné dielne SND
Foto Barora Sajgaliková

Výroba a opravy scénických a kostýmových výprav

Umelecko-dekoračné dielne SND (ďalej len „UDD“) sa v roku 2020 podieľali na výrobe scénických a kostýmových výprav realizovaných na vysokej profesionálnej úrovni aj napriek zložitej pandemickej situácii. Činnosť UDD nie je zameraná len na výrobu, ale aj opravy, ktoré sú nevyhnutné v záujme dosiahnutia vysokého štandardu a pozitívneho vnímania inscenácií z pohľadu diváka.

UDD participovali na kostýmových a scénických výpravách v nasledujúcich inscenáciách, ktorých premiéry sa uskutočnili v roku 2020:

Činohra SND

Divadelný román, Hriech/Její pastorkyňa, Kubo, Milada, Sova, Chaos, Deklarácia závislosti
rozpracované Scény zo života režiséra (Ingmara Bergmana)

Opera SND

Rusalka, Aida, Denník Anny Frankovej
rozpracované Figarova svadba

Balet SND

rozpracované Popoluška

Činohra, Opera, Balet SND

Carmen

Pre činnosť a fungovanie UDD sa v tomto roku uskutočnila zásadná rekonštrukcia výtahu, ktorý sa nachádza v rezervných skladoch UDD, kde sú uskladnené všetky živé inscenácie. Ide o jedinečný exemplár, ktorý dodnes nemá obdobu v celej Európe. Jedinečnosťou tohto výtahu je spôsob, akým sa dokáže pohybovať a pracovať. Vykonáva horizontálny, ale aj vertikálny pohyb, čím zabezpečuje bezproblémový prístup k jednotlivým vnútorným kójam, ktorých je viac než 80, a tým je umožnený jednoduchý prístup k scénickým prvkom divadelných inscenácií. Veríme, že po prvej väčšej rekonštrukcii po vyše 60 rokoch bude výtah aj naďalej spoľahlivo slúžiť Umelecko-dekoračným dielňam, a to minimálne ďalších 60 rokov.

PREHLAD DIVADELNÝCH HIER
V REPERTOÁRI SND

2020

R

1

0

0

Činohra

Autor	Názov predstavenia	Počet
L. Feldek	<i>Ako sa Lomidrevo stal kráľom</i>	2
Sofokles	<i>Antigona</i>	3
R. Dahl	<i>Apartmán v hoteli Bristol</i>	5
I. Stodola	<i>Bačova žena</i>	3
Euripides	<i>Bakchantky</i>	3
B. Slančíková-Timrava	<i>Bál</i>	3
H. Lewis, J. Sayer, H. Shields	<i>Celé zle</i>	6
M. Belej, D. Krištofičová	<i>Deklarácia závislosti</i>	2
M. A. Bulgakov	<i>Divadelný román</i>	7
J. Havelka a kolektív	<i>Dnes večer nehráme</i>	4
J. Havelka a kolektív	<i>Elity</i>	3
I. Bergman	<i>Fanny a Alexander</i>	1
J. G. Tajovský, G. Preissová	<i>Hriech Její pastorkyňa</i>	5
M. Myllyaho	<i>Chaos</i>	2
I. Vyrypajev	<i>Ilúzie</i>	4
P. Quilter	<i>Je úžasná</i>	5

AKO SALOMIDREVO STAL KRÁĽOM
Milan Ondrik, Jana Kovalčíková

Činohra

Autor	Názov predstavenia	Počet
J. Uličiansky	<i>Kocúr na kolieskových korčuliach</i>	1
M. Geišberg	<i>Korene</i>	3
F. M. Dostojevskij	<i>Krotká</i>	1
J. Hollý	<i>Kubo</i>	6
D. Mailing	<i>Labyrinty a raje Jána Amosa</i>	1
J. Littell	<i>Láskavé bohyne</i>	3
V. Schulzová, R. Oleksák	<i>Leni</i>	6
P. Esterházy	<i>Mercedes Benz</i>	3
M. Bachynec	<i>Milada</i>	5
M. Odriska, A. Bučko	<i>Morena</i>	4
B. Bjornson	<i>Nad našu silu II.</i>	1
L. Feldek	<i>Nepolepšený svätec</i>	6
I. Brežna	<i>Nevďačná cudzinka</i>	1
I. Bergman, M. Bachynec	<i>Nevera</i>	3
	<i>O materinskom jazyku</i>	1
Ch. Levin	<i>Pohreb alebo svadba – čo skôr?</i>	6
P. Karvaš	<i>Polnočná omša</i>	6

Činohra

Autor	Názov predstavenia	Počet
Ch. Hampton	<i>Popol a vášeň</i>	4
G. Hauptman	<i>Pred západom slnka</i>	6
J. Roth	<i>Projekt 1918</i>	2
V. Schulzová, R. Oleksák	<i>Rodáci</i>	1
W. Shakespeare	<i>Skrotenie zlej ženy</i>	3
N. Kocab	<i>Sova</i>	4
J. Stacho	<i>Šmátranie v širočine</i>	3
R. Östlund	<i>Štvorec</i>	1
G. Feydeau	<i>Tak sa na mňa prilepila</i>	8
R. Paczocha	<i>IRIP</i>	3
W. Shakespeare	<i>Veselé paničky windsorské</i>	3
I. Tasnádi	<i>Vysoká škola diváckeho umenia</i>	6
J. Palárik	<i>Zmierenie alebo Dobrodružstvo pri občinkoch</i>	6
Činohra spolu	46 titulov	165

OPERA SND

Autor	Názov predstavenia	Počet
G. Verdi	<i>Aida</i>	3
G. Bizet	<i>Carmen</i>	1
W. A. Mozart	<i>Così fan tutte</i>	1
O. Šoth, Z. Mistríková	<i>Denník Anny Frankovej</i>	5
G. Verdi	<i>Don Carlo</i>	1
W. A. Mozart	<i>Don Giovanni</i>	1
G. Puccini	<i>Gianni Schicchi</i>	3
	<i>Koncerty</i>	3
G. Verdi	<i>Macbeth</i>	1
G. Verdi	<i>Nabucco</i>	3
	<i>Opäť spolu!</i>	3
B. Smetana	<i>Predaná nevesta</i>	1
G. Verdi	<i>Rigoletto</i>	1
P. Zagar	<i>Rozprávka o šťastnom konci</i>	2
A. Dvořák	<i>Rusalka</i>	4
G. Puccini	<i>Tosca</i>	1
G. Puccini	<i>Turandot</i>	1
M. Dubovský	<i>Veľká doktorská rozprávka</i>	3
	<i>Vianočný príbeh</i>	6
Opera spolu	19 titulov	44

BALET SND

Autor	Názov predstavenia	Počet
P. Breiner, A. Ducin, I. Holováč, R. Sato	<i>Beatles Go Baroque</i>	2
V. Medvedev, L. A. Minkus, M. Petipa, S. Fečo	<i>Don Quijote</i>	3
	<i>Fragile a Balet SND</i>	2
A. Ch. Adam	<i>Giselle</i>	2
A. Ch. Adam	<i>Korzár</i>	1
P. I. Čajkovskij	<i>Labutie jazero</i>	3
P. I. Čajkovskij	<i>Luskáčik</i>	14
B. Eifman	<i>Tulák Chaplin – pocta géniovi</i>	2
Balet spolu	8 titulov	29
Ostatné (predstavenie činohry, opery, baletu)	<i>Carmen – Vášň, pohyb, hlas</i>	1
SND spolu	74 titulov	239

Prehľad zájazdových predstavení v tuzemsku (2 predstavenia)

Por. č.	Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
1.	Činohra	22. 2. 2020	Ch. Levin	<i>Pohreb alebo svadba – čo skôr</i>	Nitra
2.	Činohra	7. 3. 2020	G. Hauptman	<i>Pred západom slnka</i>	Komárno

Prehľad zájazdových predstavení v zahraničí (2 predstavenia)

Por. č.	Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
1.	Činohra	26. 2. 2020	L. Feldek	<i>Nepolepšený svätec</i>	Brusel – Holandsko
2.	Činohra	11. 9. 2020	L. Feldek	<i>Nepolepšený svätec</i>	Plzeň – ČR

PRED ZÁPADOM SLNKA
Jozef Vajda, Táňa Pauhofová, Martin Huba
Foto Collavino

Prehľad pohostinských vystúpení súborov z tuzemska a zo zahraničia (7 predstavení)

Por. č.	Scéna	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Divadlo, resp. organizátor
1	Činohra	21. 1. 2020	A. Burgess	<i>Mechanický pomaranč</i>	DAB Nitra
2	Činohra	23. 1. 2020	K. Wojtyła	<i>Lúče otcovstva</i>	Teatro Colorato
3	Činohra	23. 2. 2020	B. Panáková	<i>Louise Braille</i>	Bratislava
4	Balet	24. 2. 2020		<i>Rodná zem</i>	ŠD Košice
5	Činohra	2. 3. 2020	A. a V. Mrštíkovi	<i>Maryša</i>	ND Praha
6	Balet	4. 10. 2020	S. Gribaudi	<i>Graces</i>	Medzinárodný festival súčasného tanca
7	Balet	5. 10. 2020	S. Gribaudi	<i>Graces</i>	Medzinárodný festival súčasného tanca

TECHNICKO-PREVÁDZKOVÝ ÚSEK

TPÚ

1

0

0

TECHNICKO-PREVÁDZKOVÝ ÚSEK

Technicko-prevádzkový úsek zabezpečuje prevádzku novej budovy SND, historickej budovy SND a prevádzku rekreačného zariadenia – chaty v Liptovskom Jáne.

Cieľom činností Technicko-prevádzkového úseku SND je zabezpečiť plynulú a bezpečnú prevádzku týchto objektov a ochranu majetku štátu, a to na jednej strane z pohľadu správy budov a ich zariadení a na strane druhej z pohľadu opráv a rekonštrukcií javiskových a scénických zariadení.

V roku 2020 v dôsledku zlej finančnej situácie a s ňou spojenými obmedzeniami v realizácii opráv a údržby najväčší objem nákladov na prevádzku týchto objektov tvorili spotreba energií, t. j. elektrickej energie, zemného plynu, tepla, dodávka vody, stočné a zrážky, ďalej služby strážnej služby a požiarno-asistenčné služby na predstaveniach SND.

Tieto služby a plnenia boli počas obdobia, keď bolo divadlo zatvorené z dôvodu zamedzenia šírenia koronavírusu COVID-19, eliminované na minimum.

Z dôvodu nedostatku finančných zdrojov, ale aj z dôvodu neočakávaných udalostí vyvolaných pandémiou koronavírusu COVID-19 Technicko-prevádzkový úsek SND realizoval len minimum opráv a údržby budov, zariadení a javiskovej techniky. Tieto zabezpečoval najmä vlastnými pracovníkmi a nákupom spotrebných materiálov. Zároveň boli vykonané zákonom predpísané odborné prehliadky a skúšky. Počas mimoriadnej situácie vyvolanej šírením koronavírusu COVID-19 Technicko-prevádzkový úsek zabezpečoval ochranu zdravia a majetku, zabezpečoval materiálne vybavenie pre budovy SND v oblasti dezinfekcie a prevencie, zabezpečoval dezinfikovanie priestorov vlastnými pracovníkmi a dohliadal na plnenie opatrení vydaných vládou SR. V tejto súvislosti sa tiež podieľal na organizácii plošného testovania, ktoré sa uskutočnilo v novembri 2020 v spolupráci s mestskou časťou Bratislava-Staré Mesto.

V roku 2020 Technicko-prevádzkový úsek zabezpečil tiež vypracovanie stavebného zámeru na rekonštrukciu historickej budovy SND.

Okrem vyššie uvedených činností v roku 2020 realizoval aj úkony spojené so správou majetku štátu v oblasti prenájmov nehnuteľného majetku štátu a tiež majetkovo-právne úkony v oblasti výstavby v okolí novej budovy SND.

Zabezpečoval tiež správu registratúry a archívu SND; v tejto oblasti spolupracoval s externými inštitúciami v oblasti publikačných a edukačných činností. Do kompetencií Technicko-prevádzkového úseku rovnako patrí zabezpečovanie IT podpory pre všetky budovy a prevádzky SND.

3.
CIELE ORGANIZÁCIE
A PREHLAD ICH PLNENIA

3.

1

0

0

Ciele organizácie v roku 2020

Umelecké zámery a ciele, ktoré SND naplňalo v roku 2020:

- vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v činohre, baletu a opere,
- kvalitná realizácia nových scénických a kostýmových výprav v nových inscenáciách SND,
- kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND – činohry, opery a baletu,
- zvyšovanie kultúrnej úrovne obyvateľstva, sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti,
- výchova mladého diváka, spolupráca so školami,
- podpora a prezentácia pôvodnej slovenskej tvorby,
- prezentácia slovenského divadelného umenia v zahraničí,
- prezentácia SND na slovenských javiskách mimo Bratislavy,
- prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska na javiskách SND.

Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v činohre, baletu a opere

V roku 2020 uviedlo SND spolu 11 premiér, z čoho Činohra SND uviedla 7 premiér, Opera SND 3 premiéry a jednu spoločnú premiéru uviedli všetky tri umelecké súbory.

Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND

SND v roku 2020 zabezpečovalo SND prevádzku spolu na štyroch javiskách a dosiahlo nasledujúce merateľné ukazovatele svojej hlavnej činnosti:

- Počet vlastných predstavení 239
- Počet návštevníkov 89 944
- Tržby z predstavení v EUR 1 094 357

Ministerstvo kultúry SR uzavrelo so Slovenským národným divadlom „Kontrakt č. MK – 5902/2019 – 421/19546“.

Kontrakt bol uzatvorený v súlade so Štatútom SND na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledujúcich aktivít a činností:

- rozvoj novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorba pre deti a mládež,
- šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach v SR a v zahraničí, prezentácia hostujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND,
- sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

Činnosti prijímateľa majú naplňovať najmä nasledujúce ciele a ich ukazovatele:

- a) počet premiér inscenácií minimálne 12 – z toho min. 4 pôvodné slovenské tituly a min. 4 tituly pre deti a mládež,
- b) počet predstavení spolu minimálne 580,
- c) realizácia aktivít reflektujúcich na významné výročia a celospoločenské udalosti s dôrazom na 100. výročie založenia SND, Rok slovenského divadla, 140. výročie narodenia M. R. Štefánika a 75. výročie ukončenia druhej svetovej vojny,
- d) realizácia nových foriem práce s publikom.

Kontrakt bol upravený dodatkom č. 1 zo dňa 22. 9. 2020 takto:

Znenie Článku III

– Platobné podmienky, ods. 2 sa zmenil takto:

Bol navýšený príspevok zo štátneho rozpočtu na sumu 19 144 700 €. Z celkovej sumy 682 696 € bola na úhradu nevyplatených vstupeniek určená suma 221 585 €, na úhradu dane z nehnuteľnosti suma 177 870 € a na neuhradené faktúry k 31. 8. 2020 suma 283 241 €.

Znenie Článku IV – Práva a povinnosti účastníkov kontraktu, ods. 4, písm. d) sa zmenilo takto:
Predpísané rozpočtové príjmy boli znížené na sumu 3 167 304 €.

Kontrakt bol upravený dodatkom č. 2 zo dňa 18. 11. 2020 takto:

Znenie Článku II – Predmet kontraktu sa zmenil takto:

- a) počet premiér inscenácií minimálne 9 – v tom min. 4 pôvodné slovenské tituly a min. 1 titul pre deti a mládež,
- b) počet predstavení celkom minimálne 173,
- c) realizácia aktivít reflektujúcich na významné výročia a celospoločenské udalosti s dôrazom na Rok slovenského divadla,
- d) realizácia nových foriem práce s publikom.

Znenie Článku III – Platobné podmienky, ods. 2 sa zmenil takto:

Bol navýšený príspevok zo štátneho rozpočtu na sumu 19 995 004 €.

Znenie Článku IV – Práva a povinnosti účastníkov kontraktu, ods. 4, písm. d) sa zmenilo takto:
Predpísané rozpočtové príjmy boli znížené na sumu 2 317 000 €.

Plnenie kontraktu

SND v zmysle predmetu Kontraktu s MK SR v priebehu roku 2020 uviedlo 11 premiér vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia.

Odohralo sa 239 predstavení. Na svojich domácich scénach odohralo 235 predstavení, pri hosťovaní v rámci SR 2 predstavenia, pri hosťovaní v zahraničí 2 predstavenia.

Vyššie uvedený počet predstavení videlo 89 944 divákov a SND dosiahlo tržby v sume 1 094 357 € vrátane kultúrnych poukazov.

V Kontrakte uzatvorenom s MK SR na rok 2020 a po úpravách (Dodatok č. 1 a č. 2) malo SND rozpísané výdavky na 2 činnosti, a to takto:

a) Vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie v EUR			
	Výdavky spolu	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	0	0	0	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	0	0	0	0
630 – Tovary a služby	310 000	300 000	10 000	0
640 – Bežné transfery	0	0	0	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	310 000	300 000	10 000	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	0	0	0	0
Spolu výdavky	310 000	300 000	10 000	0

b) Šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí, prezentácia hosťujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie v EUR			
	Výdavky spolu	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	11 396 003	11 281 727	114 276	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	3 988 601	3 792 151	196 450	0
630 – Tovary a služby	6 191 900	4 551 126	1 640 774	0
640 – Bežné transfery	75 500	70 000	5 500	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	21 652 004	19 695 004	1 957 000	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	350 000	0	350 000	0
Spolu výdavky	22 002 004	19 695 004	2 307 000	0

K 31. 12. 2020 SND plnilo finančné ukazovatele stanovené v kontrakte takto

a) Vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiálo-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Plnenie kontraktu v EUR			
	Výdavky spolu	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	0	0	0	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	0	0	0	0
630 – Tovary a služby	146 243	138 548	7 695	0
640 – Bežné transfery	0	0	0	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	146 243	138 548	7 695	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	0	0	0	0
Spolu výdavky	146 243	138 548	7 695	0

b) Šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí, prezentácia hostujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Plnenie kontraktu v EUR			
	Výdavky spolu	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	13 309 146	12 519 654	789 492	0
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	4 431 924	4 398 390	33 534	0
630 – Tovary a služby	4 343 275	3 669 023	674 251	0
640 – Bežné transfery	88 316	53 899	34 418	0
Spolu 600 – Bežné výdavky	22 172 661	20 640 966	1 531 695	0
Spolu 700 – Kapitálové výdavky	184 646	0	184 646	0
Spolu výdavky	22 357 307	20 640 966	1 716 341	0

4. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

4.

1

0

0

PLNENIE UKAZOVATEĽOV ROZPOČTU

SND v súlade so Štatútom SND a Zákonom o Slovenskom národnom divadle zabezpečuje svoju činnosť vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.
Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na dosiahnutie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva z realizácie potrebného rozsahu prác a činností.

ROZPOČTOVÉ OPATRENIA

Ministerstvo kultúry SR určilo pôvodným rozpisom bežný transfer na činnosť Slovenského národného divadla v objeme 18 462 004 €.
V priebehu roku 2020 boli vykonané nasledujúce rozpočtové opatrenia z Ministerstva kultúry SR:

PRÍSPEVOK NA BEŽNÉ VÝDAVKY Z MK SR

Prevádzkový transfer od zriaďovateľa bol pre rok 2020 rozpočtovými opatreniami upravený na celkovú sumu 21 837 667,00 €. Záväzný ukazovateľ na mzdy zo štátneho rozpočtu bol po úpravách vo výške 13 328 991,00 €.

ČERPANIE BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Bežné výdavky boli čerpané v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade s rozpočtovými opatreniami. Záväzný ukazovateľ stanovený zriaďovateľom boli dodržané.

PRÍSPEVOK NA KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY Z MK SR

Kapitálový transfer od zriaďovateľa bol pre rok 2020 rozpočtovými opatreniami upravený na celkovú sumu 82 000,00 €.

ČERPANIE KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Kapitálové výdavky boli čerpané v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade s rozpočtovými opatreniami. Záväzný ukazovateľ stanovený zriaďovateľom boli dodržané.

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY ČERPANÉ ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU (ZDROJ 111 A 131I)

Zo zdrojov štátneho rozpočtu bol v roku 2020 financovaný nákup dlhodobého majetku v celkovej sume 930 169,63 € takto:

Investičná akcia č. 33 415

– „SND – Rekonštrukcia objektov “
K 31. 12. 2020 boli čerpané prostriedky vo výške 70 508,40 € zo zdroja 111 a 3 812,82 € zo zdroja 131H. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 21 827

– „SND – Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia“
K 31. 12. 2020 boli čerpané prostriedky vo výške 259 500,00 € zo zdroja 131I. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 21 829

– „SND – Nákup hudobných nástrojov“
K 31. 12. 2020 boli čerpané prostriedky vo výške 372 998,96 € zo zdroja 131I. Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 36 001

– „SND – Rekonštrukcia historickej budovy“
K 31. 12. 2020 boli čerpané prostriedky vo výške 81 480,00 € zo zdroja 131I. Investičná akcia nie je ukončená.

RO	Dátum	Suma v EUR	Poznámka	Program	Výdavky
Rozpis rozpočtu	23. 1. 2020	18 462 004	z toho: II 281 727 € mzdy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov – 898	08S 0101	BV
RO č. 1	23. 1. 2020	150 000	PP – 100. výročie vzniku SND – galakonzert	08 T 0103	BV
RO č. 2	10. 3. 2020	1 400 000	Dofinancovanie miezd (1 037 420 €) a odvodov (362 580 €) umeleckých zamestnancov Opery SND	08S 0101	BV
RO č. 3	18. 6. 2020	23 000	PP – dokončenie výprav inscenácii <i>Aida</i> , <i>Kubo</i> a <i>Hriech Její pastorkyňa</i>	08 T 0103	BV
RO č. 4	18. 6. 2020	82 000	PP – baletizol (10 000 €), II. etapa rekonštrukcie výťahu v UDD (72 000 €)	08 T 0103	KV
RO č. 5	29. 7. 2020	7 000	PP – Letné piatky	08 T 0103	BV
RO č. 6	24. 9. 2020	682 696	Sanácia výdavkov súvisiacich s COVID-19	08S 0101	BV
RO č. 7	20. 11. 2020	850 304	Sanácia výdavkov súvisiacich s COVID-19	08S 0101	BV
RO č. 8	4. 12. 2020	220 000	Úprava – presunom záväzného ukazovateľa (zo 630 do 610)	08S 0101	BV
RO č. 9	11. 12. 2020	612 000	Úprava – presunom záväzného ukazovateľa (zo 630 do 610)	08S 0101	BV
RO č. 10	21. 12. 2020	22 663	Kultúrne poukazy	08S 0101	BV
RO č. 11	22. 12. 2020	240 000	Navýšenie rozpočtu miezd (177 844,00 €) a odvodov (62 156,00 €)	08S 0101	BV

Investičná akcia č. 27 910
– „SND – Obnova nástrojového vybavenia“
K 31. 12. 2020 boli čerpané prostriedky vo výške 141 869,45 € zo zdroja 131I.
Investičná akcia nie je ukončená.

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY ČERPANÉ
Z VLASTNÝCH ZDROJOV (ZDROJ 46)
Z vlastných zdrojov bol v roku 2020 financovaný nákup dlhodobého majetku v celkovej sume 185 851,76 € takto:

Investičná akcia č. 31 824 – „SND – licencie“
K 31. 12. 2020 boli čerpané prostriedky vo výške 162 405,82 € zo zdroja 46.
Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 21 827 – „SND – Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia“
K 31. 12. 2020 boli čerpané prostriedky vo výške 22 240,24 € zo zdroja 46 .
Investičná akcia nie je ukončená.

Investičná akcia č. 33 415 – „SND – Rekonštrukcia objektov SND“
K 31. 12. 2020 boli čerpané prostriedky vo výške 1 205,70 € zo zdroja 46.
Investičná akcia nie je ukončená.

ROZBOR NÁKLADOV A VÝNOSOV

Náklady
Celkový objem nákladov v roku 2020 predstavoval sumu 26 182 744 €. Čerpanie celkových nákladov v roku 2019 bolo vo výške 29 253 125 €. Tento výrazný pokles bol spôsobený počas roka obmedzeniami, ktoré vyplynuli z pandémie koronavírusu COVID-19.

Spotrebované nákupy
V položke je zahrnutá spotreba materiálov a energií.
Náklady v roku 2020 predstavovali sumu 1 498 151 €. Na porovnanie, čerpanie týchto nákladov v roku 2019 bolo vo výške 2 677 384 €.

Služby
V položke sú zahrnuté náklady na opravy a udržiavanie, cestovné, náklady na reprezentáciu a ostatné služby.
Náklady v roku 2020 predstavovali 1 454 785 €. Čerpanie týchto nákladov v roku 2019 bolo vo výške 3 180 735 €, čo predstavuje zníženie o 1 725 950 €.

Mzdové náklady
V položke sú zahrnuté náklady na mzdy, zákonné sociálne poistenie, DDP a zákonné sociálne náklady.
Osobné náklady v roku 2020 predstavovali sumu 18 831 466 €. Čerpanie týchto nákladov v roku 2019 bolo vo výške 19 124 074 €.

Dane a poplatky
Daň z nehnuteľností pre rok 2020 bola vypočítaná na základe Zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za odpady v znení neskorších predpisov, v zmysle všeobecne záväzných nariadení miest a obcí a na základe rozhodnutí o vyrubení dane.
SND v roku 2020 zaplatilo daň z nehnuteľností vo výške 266 938 €. Celková suma bola rozdelená takto: za historickú budovu SND 25 040 €, novú budovu SND 172 344 €, za areál UDD 68 816 €, chatu v Liptovskom Jáne 604 € a za chatu v Senci 134 €.

Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej činnosti
Účtovné a daňové odpisy sú vypočítavané mesačne v zmysle Smernice č. 16/2013 „Správa majetku štátu a nakladanie s majetkom štátu v SND“ v znení Dodatku č. 1/2014, ktorej súčasťou je aj plán účtovných a daňových odpisov DLHM a DLNM (Článok 6).
Vedenie evidencie dlhodobého majetku a automatický výpočet odpisov sú zabezpečované prostredníctvom ekonomického softvéru SOFTIP PROFIT.
Odpisy z dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku boli za rok 2020 vo výške 3 851 628 €.

Výnosy
Celkové výnosy v roku 2020 boli vo výške 27 383 485 €. V roku 2019 boli výnosy vo výške 29 164 646 €. Hlavnou príčinou poklesu výnosov je nepriaznivá situácia spôsobená pandemiou koronavírusu COVID-19.

Tržby z predaja služieb
V položke sú zahrnuté výnosy z tržieb z predstavení vlastných a cudzích súborov, rekreačných stredísk, z prenájmov a reklamných služieb.
Tržby z predaja služieb boli v roku 2020 vo výške 1 753 590 €, pričom v roku 2019 v podmienkach normálneho fungovania divadla boli vo výške 4 581 935 €.

Tržby za tovar
V položke sú zahrnuté výnosy z predaja bulletinov a predaja tovaru v zamestnaneckom bufete. Tržby boli v roku 2020 vo výške 15 790 €, v roku 2019 dosiahlo SND tržby za tovar vo výške 49 964 €.

Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti
V položke sú zahrnuté mimoriadne výnosy z nepravideľnej činnosti SND. Tieto výnosy boli v roku 2020 vo výške 83 451 € a v roku 2019 vo výške 167 995 €.

HODNOTENIE VLASTNÝCH VÝNOSOV

Tržby z predstavení

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2020 tieto výkonové ukazovatele v EUR

Ukazovateľ	Činohra	Opera	Balet	Spoločný projekt
Počet premiér	7	3	0	1
Počet predstavení	165	44	29	1
Počet divákov	59 028	12 897	10 847	7 172
Tržby	653 689	234 811	205 857	0

Štruktúra dosiahnutých tržieb – rok 2020 v EUR

Ukazovateľ	Činohra	Opera	Balet	SND spolu
Tržby z predstavení na domácej scéne	619 226	234 811	205 167	1 059 204
Tržby z predstavení na domácej scéne – KP	21 973	0	690	22 663
Tržby na tuzemských zájazdoch	11 490	0	0	11 490
Tržby na zahraničných zájazdoch	1 000	0	0	1 000
Tržby spolu	653 689	234 811	205 857	1 094 357

Prenájom

Druhou najpodstatnejšou zložkou príjmov SND sú tržby z prenájmu. V priebehu roka 2020 dosiahlo SND tržby z tejto činnosti v sume 348 789 €. Oproti roku 2019 (703 771 €) sú tržby z prenájmu o 354 982 € nižšie.

Tržby za bulletin

V priebehu roka 2020 boli tržby za bulletin a ročenky vo výške 11 816 €. Oproti roku 2019 (43 534 €) sú tržby za bulletin a ročenky o 31 718 € nižšie.

Iné zdroje

V roku 2020 SND získalo darované (sponzorské) prostriedky v sume 12 500 €, z predchádzajúcich rokov boli prenesené do roku 2020 sponzorské prostriedky vo výške 9 000 €. Z týchto prostriedkov bola vyčerpaná suma 5 637 € v súlade s ich určením. Na sponzorskom účte je k 31. 12. 2020 zostatok 15 863 €.

HODNOTENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU

Aj napriek negatívnym dosahom pandémie na fungovanie divadiel dosiahlo Slovenské národné divadlo kladný hospodársky výsledok za rok 2020 vo výške 1 200 741 €, ktorý má však svoje logické opodstatnenie súvisiace s okolnosťami, v ktorých sa Slovenské národné divadlo v tom období nachádzalo a ešte stále nachádza. Opticky pozitívny hospodársky výsledok ovplyvnili najmä nasledujúce transakcie, ktoré však nevyhnutne nemali vplyv na výslednú finančnú pozíciu. Slovenské národné divadlo v roku 2020 vyčerpalo celý transfer zo štátneho rozpočtu určený na prevádzku a taktiež vlastné príjmy (spolu 24 119 284 €). Tieto zdroje neboli postačujúce na financovanie základných potrieb divadla v roku 2020 a časť miezd a odvodov za mesiac december vo výške 524 126 € bola hraená z bežného transferu zo štátneho rozpočtu na rok 2021, ktorý SND dostalo v januári 2021. Zopakovala sa tak situácia zo začiatku roka 2020, keď na časť miezd a odvodov za mesiac december 2019 vo výške 952 400 € sa použil bežný transfer zo štátneho rozpočtu na rok 2020. Táto situácia paradoxne v kontexte účtovného hospodárskeho výsledku vedie k výnosom, ktoré nie sú kryté nákladmi bežného roku, 428 274 € (medziročný rozdiel v „deficite“ transferu zo štátneho rozpočtu).

Z dôvodu pandemickej situácie Slovenské národné divadlo získalo dodatočným rozpočtovým opatrením sumu 221 585 €, ktorou sa čiastočne zabezpečila hotovosť na vratky vstupného návštevníkom SND, ktorí o vrátenie vstupného

požiadali z dôvodu zrušenia predstavení. Táto suma bola zúčtovaná ako výnos, hoci Slovenskému národnému divadlu v tejto súvislosti nevznikol účtovný náklad.

Počas roku 2020 z dôvodu výstavby komplexu Eurovea 2 Slovenské národné divadlo vykonalo zámenu časti pozemku za inú nehnuteľnosť.

Rozdiel medzi zostatkovou účtovnou a trhovou hodnotou týchto zamieňaných nehnuteľností bol 378 000 €, ktorá bola zúčtovaná ako výnos, čiže pozitívne ovplyvnila hospodársky výsledok. Pandemická situácia, samozrejme, viedla aj k úspore na bežných nákladoch, ako sú energie a mzdové náklady, čo kumulatívne spolu s vyššie uvedenými sumami viedlo ku kladnému hospodárskemu výsledku.

Príspevky od zriaďovateľa na rok 2020

Bežný transfer od zriaďovateľa k 31. 12. 2020 bol po úpravách vo výške 21 837 667 € a kapitálový transfer predstavoval sumu 82 000 €.

Celkovo bol rozpísaný do 2 programov, a to:

V programe 08S – Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

• bežný transfer:

V podprograme 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť 21 657 667 €
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy
a ostatné osobné vyrovnania 13 328 991 €

V programe 08 T – Účelovo určené finančné prostriedky na kultúrne aktivity

• bežný transfer:

V podprograme 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO 180 000 €
V podprograme 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí 0 €

• kapitálový transfer:

V podprograme 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO 82 000 €

HODNOTENIE VÝDAVKOV PODĽA ZDROJOV A EKONOMICKEJ KLASIFIKÁCIE

a) bežné výdavky

Program 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť v EUR

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
610	III	11 281 727	13 328 991	13 328 991
	46	114 276	963 231	789 492
620	III	3 792 151	4 463 105	4 463 105
	46	196 450	317 745	33 543
630	III	3 318 126	3 807 571	3 807 571
	46	3 183 774	807 606	681 946
640	III	70 000	58 000	58 000
	46	5 500	38 418	34 418

Poznámka:

V skutočnom čerpaní v ekonomickej klasifikácii 610, 620 a 640, zdroj 111 je zahrnuté aj čerpanie vo výške 878 153 €, ktoré bolo vyplatené v januári 2021 v rámci miezd za 12/20 v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

SND malo v priebehu roka 2020 upravený rozpočet na konkrétne kultúrne aktivity. SND po uskutočnení týchto aktivít predkladalo na MK SR ich vyúčtovania. Zámerom realizácie týchto programov je podpora kultúrnych aktivít v tuzemsku i v zahraničí.

Program 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v EUR

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
630	III	0	180 000	180 000
	46	0	0	0

b)kapitálové výdavky

Program 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO v EUR

Ekonomická klasifikácia	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné čerpanie
710	III		82 000	70 508
	46	0	0	0

Foto Zuzana Barysz

5. Prostriedky Európskej únie a na spolu- financovanie

SND v roku 2020 nevykazuje čerpanie vyššie uvedených prostriedkov.

6. Podnikateľská činnosť

SND nevykonávalo v sledovanom období žiadnu podnikateľskú činnosť.

7. Zhodnotenie majtkovej pozície organizácie

Významnou položkou súvahy v oblasti majetku je hodnota novej budovy SND na Pribinovej ulici.

V roku 2020 boli nasledujúce pohyby dlhodobého majetku štátu v správe SND:

- Zaradený do majetku dlhodobý majetok
spolu v hodnote 3 003 087 €,
z toho dlhodobý nehmotný majetok
v objeme 251 650 €
a dlhodobý hmotný majetok
v objeme 2 751 438 €.
- Vyradený dlhodobý majetok spolu
v obstarávacej hodnote 532 772 €,
z toho dlhodobý nehmotný majetok
v hodnote 295 716 €
a dlhodobý hmotný majetok
v objeme 237 055 €.

V súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov bola zrealizovaná zmena majetku štátu Zámenou zmluvou č. 290/TPÚ/2020 uzatvorenou dňa 3. 3. 2020 medzi SND a spoločnosťou Eurovea, a.s. Ministerstvo financií SR schválilo túto zmluvu listom zn. MF/8851/2020-821 zo dňa 30. 3. 2020.

V roku 2020 Slovenské národné divadlo naďalej evidovalo prebytočný majetok v obstarávacej cene 14 966,44 €. Bola ním rekreačná chata SND v Senci spolu s pozemkom. Elektronická aukcia na predaj v roku 2017 nebola úspešná, preto v roku 2018 bola realizovaná nová elektronická aukcia. Predaj (prevod vlastníctva) tohto majetku nebol uskutočnený, pretože Ministerstvo financií SR vyjadrilo svoj nesúhlas s transakciou z dôvodu dlhého obdobia od ponukového konania po uzavretie kúpnej zmluvy a zastaraním znaleckého posudku na primeranú cenu nehnuteľnosti.

8. Zhodnotenie zamestnanosti

Priemerný prepočítaný stav zamestnancov SND za rok 2020 predstavoval 878,8 zamestnanca.
Priemerná mesačná mzda zamestnancov SND v roku 2020 predstavovala 1 273 €.
Počet zamestnancov pracujúcich na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru predstavoval 49.

Počet a štruktúra zamestnancov zabezpečujúcich stále činnosti SND
(fyzický stav k 31. 12. 2020)

Názov organizačnej zložky	Počet zamestnancov spolu	Z toho		
		Umeleckí zamestnanci	Technickí zamestnanci	Administratívni zamestnanci
Opera SND	342	220	116	6
Balet SND	91	84	3	4
Činohra SND	151	59	86	6
UDD	153	5	142	6
TPÚ	101	—	93	8
OE	11	—	—	11
Úsek GR	15	—	—	15
Centrum marketing	25	4	13	8
SPOLU	889	372	453	64

Fyzický stav zamestnancov SND k 31. 12. 2020 bol	889	V mimo evidenčnom stave zamestnancov je	48
z toho:		z toho:	
muži	482	materská a rodičovská dovolenka	47
ženy	407	verejný výkon funkcie	1
Zamestnanci pracujúci na kratší pracovný čas	33	V roku 2020 nastúpilo do pracovného pomeru	31
Zamestnanci poberajúci starobný dôchodok	101	V roku 2020 v SND ukončilo pracovný pomer	47
Zamestnanci so zdravotným postihnutím I.	23	Počet zamestnancov pracujúcich na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru k 31. 12. 2020 predstavoval	49
Zamestnanci so zdravotným postihnutím II.	15		
Zamestnanci príslušní k SR	827		
Iní štátni príslušníci	62		

Prostredníctvom dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru boli zamestnávajú najmä študenti v pracovnom zaradení „uvádzač“.

Organizačná zložka	Dohody o brigádnickej práci študentov	Dohody o pracovnej činnosti	Dohody o vykonanej práci
Opera SND	13	10	—
Balet SND	—	—	—
Činohra SND	20	1	—
UDD	—	—	—
TPÚ	—	1	1
EO	—	1	—
ÚGR	—	1	—
Centrum marketingu	—	1	—
SPOLU	33	15	1

Veková štruktúra zamestnancov SND k 31. 12. 2020

Veková hranica	Ženy	Muži	Spolu	Priemerný vek
18 – 25	15	18	33	22,64
26 – 30	39	43	82	28,05
31 – 35	22	41	63	33,05
36 – 40	33	60	93	37,91
41 – 45	45	61	106	42,93
46 – 50	53	61	114	47,85
51 – 55	61	43	104	53,09
56 – 59	51	54	105	57,44
nad 60	88	101	189	65,18
SPOLU	407	482	889	47,8

V roku 2020 bol priemerný vek v SND 47,8 roka.

Vo vekovej hranici nad 60 rokov v roku 2020 bolo v SND zamestnaných 9,81 % žien a 11,27 % mužov, čo vo fyzickom stave predstavuje 189 zamestnancov.

Organi- začná zložka	Základné vzdelanie		Stredné vzdelanie		Úplné stredné		Vyššie odborné		Bakalárske		Vysoko- školské	
	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži
Opera	2	6	15	26	31	42	28	33	4	8	50	97
Balet	—	—	—	1	13	8	30	23	1	—	11	4
Činohra	1	5	13	16	21	25	—	5	2	2	31	30
UDD	1	4	30	36	32	30	—	—	3	1	11	5
TPÚ	4	3	14	23	18	22	—	—	—	1	5	11
EO	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	6	—
ÚGR	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	5	2
CM	—	—	—	—	11	2	—	—	2	—	8	2
SPOLU	8	18	73	102	138	129	58	61	12	12	127	151

V priebehu roka 2020 SND zabezpečilo vzdelávanie svojich zamestnancov v nevyhnutnom rozsahu danom príslušnými predpismi pre výkon technických prác a administratívnych zručností (daňová, mzdová a ekonomická oblasť, školenia ohľadom zákona o slobodnom prístupe k informáciám a pod.).

9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavným užívateľom výstupov Slovenského národného divadla (predstavenia činohry, opery a baletu, výstavy a ďalšie projekty) je široká verejnosť, občania všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín. Čoraz väčšiu pozornosť sa snažíme venovať mladému divákovi a seniorom, a to aj prostredníctvom zvýhodnených cien vstupeniek a doobedňajších predstavení.

V roku 2020 navštívili predstavenia SND občania zo všetkých častí Slovenska, ako aj zahraniční diváci z okolitých krajín, a to hlavne v mesiacoch, keď opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR a Vlády SR neboli výrazne obmedzujúce pre pandémiu COVID-19. Zvlášť nás teší záujem Slovákov žijúcich v zahraničí a pomerne veľké množstvo domácich slovenských divákov, ktorí prejavili záujem o online premiéry a predstavenia a boli ochotní divadlo podporiť kúpou vstupeniek a vychutnať si umenie z pohodlia svojich domovov.

SND plánuje aj v ďalšom období ponúkať kvalitné živé divadelné umenie, zvyšovať atraktivitu predstavení, zlepšovať služby poskytované verejnosti a diverzifikovať ponuku aktivít v prostredí divadla.

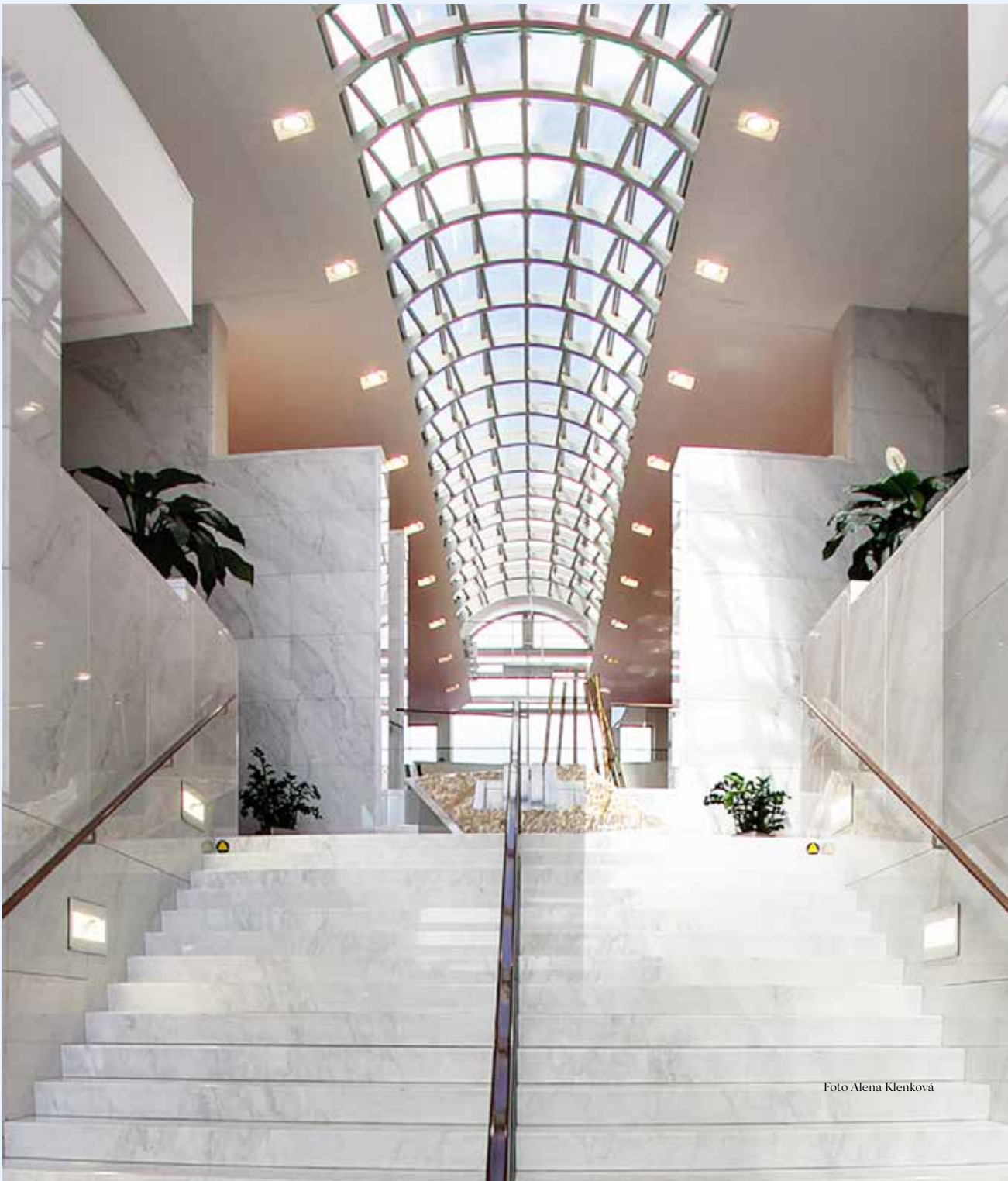

Foto Alena Klenková

10. Zhodnotenie výsledkov kontrol

Kontrolný orgán hlavný kontrolór SND

Dátum kontroly marec 2020

Predmet kontroly Dohoda o umeleckom hosťovaní v Balette SND – Anna Melnikovová

Výsledok kontroly opatrenia na nápravu sú len čiastočne splnené

Kontrolný orgán hlavný kontrolór SND

Dátum kontroly apríl 2020

Predmet kontroly aktualizácia príkazov a smerníc GR SND

podľa požiadaviek riaditeľov organizačných zložiek

Výsledok kontroly nebola požiadavka organizačných zložiek na aktualizáciu

Kontrolný orgán hlavný kontrolór SND

Dátum kontroly máj 2020

Predmet kontroly sťažnosť konateľa spoločnosti Blancor, s.r.o., Jozefa Baránka

Výsledok kontroly kontrola prebieha

Kontrolný orgán MK SR, odbor vnútorného auditu

Dátum kontroly 28. 7. 2020 – 9. 11. 2020

Predmet kontroly systémový audit, finančný audit, audit zhody

Výsledok kontroly bolo zistených 9 nedostatkov, boli prijaté opatrenia na nápravu zistení

Kontrolný orgán Úrad vládneho auditu

Dátum vykonania auditu 15. 10. 2020 – 11. 12. 2020

Predmet auditu kontrola hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami, nakladanie s majetkom štátu a pohľadávkami štátu

Výsledok kontroly bolo zistených 9 nedostatkov, boli prijaté opatrenia na nápravu zistení

11. Záver

11.

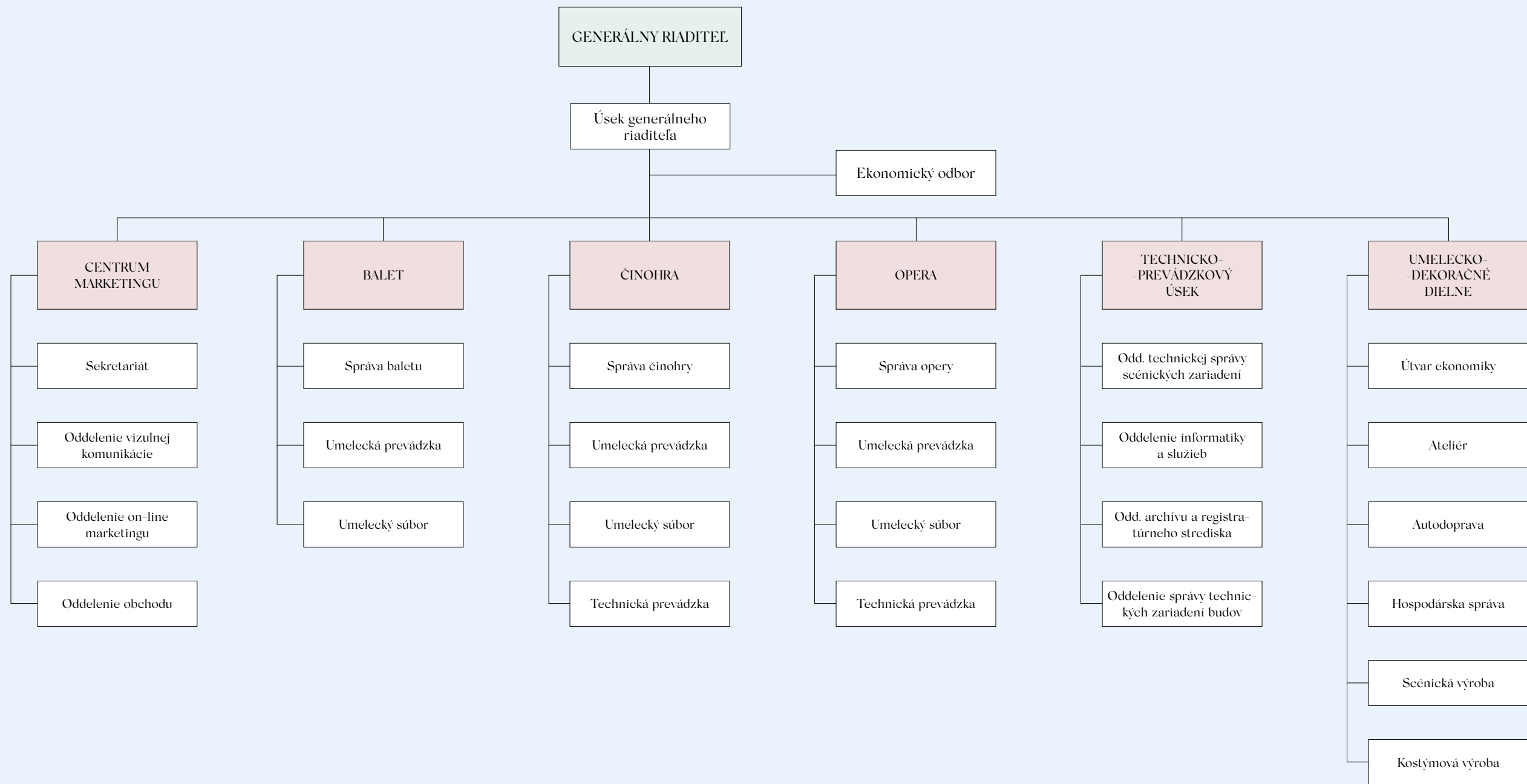
1

0

0

Rok 2020, Rok slovenského divadla, rok osláv stého výročia založenia Slovenského národného divadla, udalosti nesmierne významné z pohľadu histórie a kultúrnej tradície. ... ale aj rok poznačený celosvetovou pandémiou, ktorá výrazne zasiahla do života umelcov aj inštitúcie ako celku. Slávnostným galavečerom ... *tak sme my...* z 1. marca si Slovenské národné divadlo pripomenulo sté výročie svojho vzniku a zároveň dátum prvého predstavenia na doskách SND, ktorým bola opera B. Smetanu *Hubička*. Večer nabitý excelentnými hereckými, speváckymi a tanečnými výkonmi všetkých troch umeleckých súborov previedol diváka cestou, ktorú SND prešlo od čias svojho vzniku až po súčasnosť. Hoci sa mal tento rok niešť v znamení osláv, plány divadla sa vplyvom pandémie zaraz rozplynuli. Divadlo na niekoľko mesiacov zatvorilo svoje brány, no v snahe udržať si kontakt s divákom vytvorilo v online priestore atraktívny projekt *SND Doma*, kde ponúklo variabilitu aktivít od činoherných inscenácií, diskusných relácií cez ranné rozcvičky s baletom až po malú dennú hudbu s orchestrom Opery SND. Po letnom nádychu divadlo opäť vkročilo do ďalšieho, pre divadlo zložitého obdobia. Prijaté protipandemické opatrenia znemožnili až do konca roka novú divadelnú tvorbu a ovplyvnili fungovanie divadla s výrazným obmedzením skúšobného a hracieho procesu. Vzniknutá situácia spôsobila zhoršenie ekonomickej situácie divadla, potrebu prehodnotenia stanovených cieľov v súlade s Kontraktom medzi MK SR a SND a zmenu celkového nastavenia činnosti vrátane hracieho plánu. Napriek množstvu prekážok sa Slovenské národné divadlo pozoruhodným spôsobom ujalo pôsobenia už v spomínanom online priestore, kde sa uskutočnilo niekoľko zaujímavých projektov, vystúpení, inscenácií. SND v roku 2020 aj napriek zložitej finančnej situácii, ustavične sa meniacemu režimu fungovania a množstvu obmedzení uviedlo tituly, ktoré oslovili širokú divácku verejnosť doma i v zahraničí, a to nielen režijným spracovaním, výkonom protagonistov, umeleckou kvalitou, ale aj umeleckým spracovaním scény a kostýmov. Išlo tak o uvedenie 11 premiér, online predstavení, záznamov, ale aj repertoárových titulov, v niektorých prípadoch s možnosťou zakúpenia online vstupeniek. Cieľom bolo priblížiť umeleckú tvorbu a osloviť divákov všetkých vekových kategórií. Divácky záujem udržiavalo Slovenské národné divadlo inscenovaním nových titulov, atraktívnym programom počas celého roka, ktorý svojou nápaditosťou a vysokým umeleckým predvedením za danej neštandardnej situácie, keď bola zastúpená pôvodná slovenská, svetová klasická i súčasná tvorba, považujeme za viac ako dôstojný.

SPRÁVA O ČINNOSTI
A HOSPODÁRENÍ
SLOVENSKÉHO
NÁRODNÉHO DIVADLA
2020

